VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK VESTNIK

VESTNIK

Murska Sobota, 18. februarja 1993 • Leto XLV • Št. 7 • Cena 75 SIT

Do leta 1997 telefon v vsakem gospodinjstvu str. 5

Nissan sunny vas čaka

Vojna na Balkanu postaja folklora. Granate padajo le nekaj sto kilometrov od nas, vendar Slovenija ostaja relativno mirna in varna država. Uspelo se nam je izmuzniti iz balkanskega kotla in to se odraža tudi v našem vsakdanu. Inflacija, ki v nekaterih novih državah, s katerimi so nas še nedolgo tega vezale bratske vezi, dosega že svetovne rekorde, se je pri nas umirila in to nas navdaja s svojevrstnim občutkom. Ali vse to res kaže na to, da se odmikamo od Balkana in stopamo proti Evropi ali pa je to le kratkotrajni odraz vlade gospodarske politike v obdobju dobrega leta, ko le-ta ne popušča pritiskom, ki prihajajo z vseh strani? Zanesljivega odgovora na to si ne upam postaviti, je pa dejstvo, da smo prišli do stanja, ki bo odločilno za našo prihodnost, od treznosti in preudarnosti pri sprejemanju odločitev pa bo odvisno, v katero smer se bodo dogodki odvijali.

Nekateri podatki o gospodarskih gibanjih v zadnjem času sicer vlivajo kanček upanja, ne pa pravega optimizma, saj so posamezne napovedi še preveč črnoglede. Industrijska proizvodnja se umirja oziroma ni čutiti več pretiranega upadanja, kar je zelo značilno še za celo lansko leto, vendar še vedno močno zaostaja za najvišjim že doseženim nivojem pred leti. Pa ni vzrok v tem, da ne bi znali proizvajati. Proizvajamo lahko, težave pa so s prodajo in našo konkurenčnostjo. Izgubili smo trge, ki so prenesli ceno nizke produktivnosti in kakovosti, na novih pa je težko uspeti in

Kost za glodanje

vzdržati s svetovno konkurenco. Vseh seveda ne gre metati v isti koš, saj se nekateri že leta in leta uspešno potrjujejo na najzahtevnejših tržiščih, ti so prilagodljivi in zato tudi težav ne čutijo v takšni meri kot tisti, ki so vedno zaostajali. Žal pa so slednji v večini in posledice so zato toliko težje.

Število brezposelnih se nevarno povečuje, nekatere napovedi do konca leta pa govorijo celo o številki 200 tisoč. To pa je že število, ki ga slovensko gospodarstvo ne prenese, saj se gospodarstveniki že zdaj pritožujejo nad preobremenjenostjo gospodarstva. Če so nekateri napovedovali, da bo tempirana socialna bomba eksplodirala še pred koncem lanskega leta, se k sreči to ni zgodilo. Večjih socialnih nemirov, če odmislimo posamezne stavke in grožnje z njimi, vsaj zaenkrat ni in tudi to je svojevrsten fenomen, ki kaže na to, da smo Slovenci iznajdljivi ali pa potrpežljivi. Iznajdljivi v tej smeri, da si znamo poiskati dodatne vire za preživetje in tako ublažiti socialne stiske. Zato niso za lase privlečene trditve tistih, ki pravijo, da dobršen del družbenega proizvoda ustvarja siva ekonomija, ki pa je statistika ne evidentira. Potrpežljivost pa je naša privzgojena lastnost, saj so nas v preteklosti vseskozi navajali na zategovanje pasu za boljši jutri. Svoje k naši potrpežljivosti zdaj veliko prispevajo tudi mediji obveščanja, ki nas dnevno seznanjajo s tem, kako ljudje zaradi vojne, lakote in mraza umirajo nedaleč od nas. Umirajo ljudje, s katerimi smo še nedolgo tega živeli v skupni državi. Vmes nam vržejo še kakšno o poslanskih plačah ali drobnih aferah, to pa je že kost za glodanje, da pozabimo na vsakdanje težave. Pa tudi za tolažbo, da vendarle še ni vse najslabše. Da bomo vzdržali – za boljši jutri v Evropi. Samo, da ne bo preveč oddaljena!

LUDVIK KOVAČ

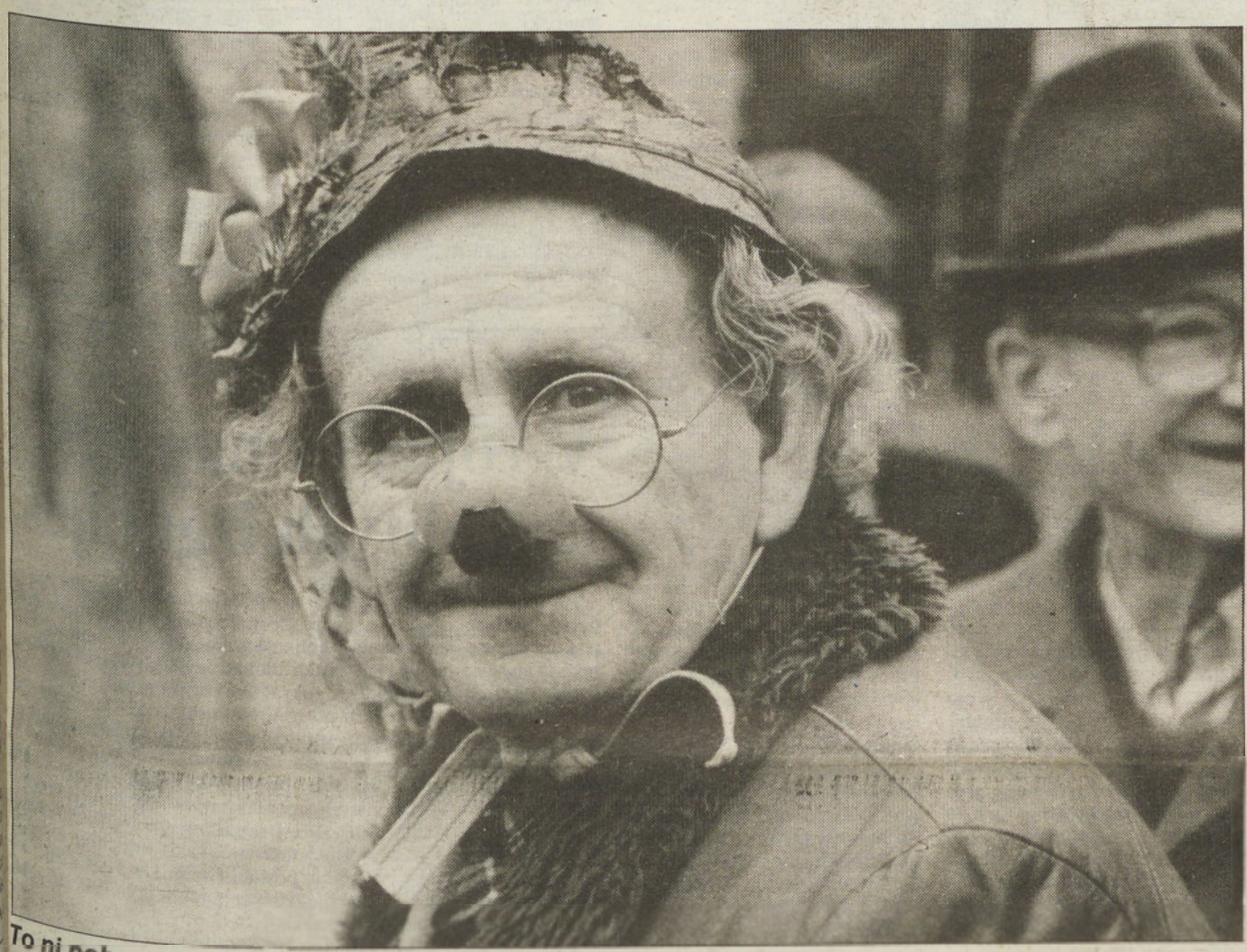

To ni nobena prazna šega, vraža ali ne vem kaj. To je resnica! Kdor o pustu ne pleše ali ni vsaj šegav in malo tako tako, malo napet in (po)skočljiv, temu redkvica ne zraste prav rdeča in debela, solata nima lepih glav, kumarice so bridke, paprika bolj ko ne krmežljava, stroki česna pa so kot peščica dojenčka, ne kot pest odraslega človeka. Brez česna pa je hudič, ker vampirji so ti kadarkoli za vratom. ššm (Foto: NJ)

Ljudska kultura naprodaj str. 7

Obnova šol

Kdo bo prvi v Radgoni? str. 6

Borovo gostüvanje str. 19

SALON POHIŠTVA
INTERDOM
VELIKA IZBIRA POHIŠTVA
SALON POHIŠTVA, MARIBOR
Prešernova 1, tel. (062) 222 289
SALON KUHINJ, MARIBOR
Ruška 104, tel. (062) 102 618

Vse poti vodijo v Potrošnik

Iz POTROŠNIKA pa veselo bližajoči se pomladi naproti z novim kolesom

Rog

AKCIJSKA PRODAJA

PO ZELO UGODNIH PLAČILNIH POGOJIH:
- 10% popust pri takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3, 6 ali 12 obrokov z 20 do 30% pologa (mesečni obrok le 1.300 do 2.500 SIT)

OD 20. MARCA 1993 V PRODAJALNAH:

TEHNOPROMET M. SOBOTA, KOLESAR BELT NCI, ŽELEZNINA GORNJA RADGONA IN DRUGIH PRODAJALNAH S TEHNIČNIM BLAGOM

VELETRGOVINE Potrošnik

Tresle so se prispevne stopnje str. 4

POLJOOPSKRBA

trgovina MARIBOR
tel.: (062) 303984
trgovina M. SOBOTA
tel.: (069) 21048

Vse za spomladanska dela v vinogradih in sadovnjakih!

VREME

Ob koncu tedna se bo vreme poslabšalo, predvidoma bo deževalo in snežilo.

Vestnikov koledar

18. februar, četrtek, Simeon
19. februar, petek, Konrad
20. februar, sobota, Leon
21. februar, nedelja, Irena
22. februar, ponedeljek, Marjeta
23. februar, torek, pust
24. februar, sreda, pepelnica

Pregovor

Matija led razbija, če ga ni, pa ga naredi.

PO SLOVENIJI

OTOČEC – Tu sta se sešli delegaciji notranjih ministrstev Slovenije in Hrvaške ter obravnavali vrsto vprašanj. V ospredju so bili zlasti obmejni režim, konfliktne situacije, do katerih prihaja v Piranskem zalivu, Hrvaška pa je medtem ukazala svojim gozdarjem, naj prenehajo sekati na spornih obmejnih parcelah.

LJUBLJANA – Izraelski veleposlanik na Dunaju Peter Aran je predsedniku Slovenije Milanu Kučanu izročil poverilna pisma, potem pa ga je sprejel slovenski zunanji minister Lojze Peterle. Izražena je bila pripravljenost obeh držav za tesnejše gospodarsko, politično in kulturno sodelovanje.

LJUBLJANA – Na seji slovenske vlade so med drugim imenovali 3 državne sekretarje. V ministrstvu za notranje zadeve so za državna sekretarja imenovali Boga Bervarja in Andreja Štera, v ministrstvu za promet in zveze pa Marjana Dvornika.

LJUBLJANA – Znova sta se sestali pogajalski skupini Gospodarske zbornice Slovenije in sindikatov. Obe strani sta ugotovili, da se strinjata z vsebino predloga dopolnila o splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo. Hkrati sta se tudi obvezali, da bodo organi sindikatov in združenj delodajalcev odločali o sprejemu omenjenega dopolnila najkasneje do 19. februarja.

LJUBLJANA – Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je skupaj z zunanjim ministrom Lojzetom Peterletom priredil ponovoletni sprejem za zbor tujih diplomatskih predstavnikov v Sloveniji. Število diplomatsko-konzularnih predstavništev v Sloveniji se je v minulem letu povečalo na okoli petdeset.

LJUBLJANA – Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je pred svojim uradnim obiskom Svetega sedeža v Vatikanu sprejel nuncija msgr. dr. Piera Luigija Celata. Pogovarjala sta se zlasti o odnosih med državama.

LJUBLJANA – Predsednik vlade Republike Slovenije dr. Janez Drnovšek je določil, da ga v funkciji podpredsednika v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti nadomešča minister za zunanje zadeve Lojze Peterle, v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti pa minister za ekonomske odnose in razvoj dr. Davorin Kračun.

LJUBLJANA – Tu je potekalo 3. letno zasedanje Svetovnega slovenskega kongresa, konference za Slovenijo. To je bilo v bistvu nadaljevanje januarskega zasedanja, ki so ga morali zaradi neudeležbe prekiniti. Izpeljali so volitve kandidatov za svet, nadzorni odbor in častno razsodišče.

LJUBLJANA – Približno 80 delegatov iz 32 občinskih odborov je na izrednem kongresu Slovenske nacionalne stranke izglasovalo nezaupnico dosedanjemu predsedniku stranke Zmagu Jelinčiču. Za začasnega predsednika do rednega kongresa stranke so izvolili Marjana Staniča, poslanca v državnem zboru.

PO SVETU

■ **BEOGRAD** – Predsednik t. i. ZRJ Dobrica Ćosić je za predsednika vlade imenoval predstavnika črnogorske Demokratične stranke socialistov Radoja Kontića. Ćosić je to odločitev sprejel po posvetovanjih s predstavniki poslanskih skupin skupščine.

■ **MOSKVA** – Tu se je sešel Svet predsednikov republik v sestavi Ruske federacije, ki se ga je udeležil tudi predsednik Boris Jelcin. Poglavitna tema je bila aprilski ustavni referendum. Ker so se člani Sveta izrekli proti referendumu, je predsednik Jelcin poskrbel za novo politično pobudo. Predlagal je namreč moratorij na vsa politična obračunavanja in zaostrovanja v tem letu.

■ **HANOI** – Francoski predsednik Mitterrand je med obiskom Vietnama obljubil pomoč pri odpravi vsiljenega ameriškega embarga. Hkrati je Vietnam pozval, naj sprejme demokracijo in spoštuje človekove pravice. Mitterrand je Vietnamu obljubil tudi večjo gospodarsko pomoč, ki je lani znašala 36 milijonov dolarjev. Kot prvi francoski predsednik je po letu 1966 obiskal tudi Kambodžo.

■ **ZAGREB** – Predsednik hrvaške vlade Hrvoje Šarinić je poslal pismo generalnemu sekretarju OZN Butrosu Galiju. V njem ga seznanja, da srbske sile na območju, ki je pod nadzorom Unproforja, izvajajo teror nad hrvaškim prebivalstvom. Gre za t. i. rožnata območja od zadarskega zaledja do Knina. Šarinić zahteva odločno akcijo svetovne organizacije za izpustitev vseh talcev in zaščito hrvaškega prebivalstva.

■ **KABUL** – V afganistanskem glavnem mestu so potekali siloviti spopadi. Uporniški gverilci so Kabul zasuli z granatami iz težkih topov. V minulih treh tednih je bilo ubitih več sto ljudi, okrog 3 tisoč pa ranjenih.

■ **JORDAN** – Izraelski vojaki so na zasedenem zahodnem delu Jordana ubili več Palestincev. Gre še za en incident v vrsti nemirov, ki po pretrganju bližnjevzhodnih mirovnih pogajanj pretresajo zasedena ozemlja.

■ **PRAGA** – Češka in Slovaška imata vsaka svojo denarno enoto. Obe republiki, naslednici nekdanje skupne federacije, sta razveljavili monetarno unijo in razdelili dosedanjo skupno valuto: češkoslovaško krono. Do uvedbe novih denarnih enot do konca junija bodo v obeh državah še uporabljali stari zvezni denar.

■ **TRST** – Italijanski predsednik Scalfaro je sprejel skupno zastopstvo vseh Slovencev v Italiji in delegacijo Unije Italijanov, s čimer je izpolnil tržaški manjšinski program.

■ **SKOPJE** – V Makedonijo je pripotovalo 250 švedskih pripadnikov mirovnih sil OZN. Njihova naloga bo nadzorovati obmejna območja med Makedonijo, Albanijo in Kosovom. V t. i. skandinavskem bataljonu modrih čelad v Makedoniji bodo tudi vojaki iz Norveške in Finske.

■ **BEOGRAD** – Srbske oblasti so petim romunskim konvojem na Donavi dovolile nadaljevanje poti. Beograjske oblasti so ladje, namenjene v Nemčijo in Avstrijo, dva tedna zadrževale in s tem protestirale, ker skuša Romunija spoštovati ukrepe proti Srbiji in Črni gori in srbskim ladjam preprečuje kršenje embarga.

■ **TEHERAN** – V Iranu so kar najslovesneje proslavili 14. obletnico islamske revolucije pod vodstvom ajatole Homeinija. Zborovanj po vsem Iranu se je udeležilo več kot 30 milijonov ljudi. Na osrednjem minitingu v Teheranu je bil glavni govornik iranski predsednik Ali Akbar Rafsandžani.

■ **RIM** – Nekdanji predsednik italijanskega ustavnega sodišča Giovani Conso je postal novi minister za pravosodje. S tem je nasledil Claudia Martelia, ki je odstopil s tega položaja, ker naj bi bil domnevno vpleten v denarno afero. Conso je bil leta 1992 tudi kandidat za predsednika države.

■ **MOSKVA** – Na pogovorih s predsednikom Jelcinom, zunanjim ministrom Kozirjevom in njegovim namestnikom Čurkinom je bil veleposlanik ZDA na sedežu Nata v Bruslju Reginald Bartholomew, ki ga je Clintonova vlada imenovala za posebnega odposlanca ZDA pri reševanju jugoslovanske krize.

Politika majhnih, a pomembnih korakov

Zveza Nato je menda prvič po letu 1949, odkar je bila ustanovljena, pripravljena vojaško posredovati na ozemlju kake države, ki ni njena članica, to je v BiH. Verjetnost je toliko večja, ker so tudi ZDA pripravljene poslati svoje vojake v BiH. Strokovnjaki menijo, da ima zveza Nato tudi že pripravljene načrte za posredovanje, in sicer za zaprtje zračnega prostora nad BiH ter za pomorsko blokado srbsko-črnogorske federacije. Seveda pa mora imeti Nato za dejanski poseg najprej mandat OZN in tudi soglasje vseh 16 držav članic. Ameriški predsednik Bill Clinton je izjavil, da je cilj njegove politike do Bosne in Hercegovine narediti več, vendar ob podpori ameriških zaveznikov in prek OZN. Ugibanj, kaj bo prinesel načrt novega ameriškega predsednika Clintona za rešitev krize v BiH, je konec. Državni sekretar Warren Christopher je namreč sporočil načrt 6 točk, ki jih je sprejela ameriška administracija za končanje vojne v BiH.

Po tem mirovnem načrtu bodo ZDA aktivno sodelovale v pogajanjih, ki jih vodita Vance in Owen, posebni odposlanec ameriškega predsednika na teh pogovorih pa bo ameriški veleposlanik pri paktu Nato, ki se je že mudil na pogovorih s predstavniki ruske vlade. Predsednik Clinton zahteva od Srbov in Hrvatov v BiH, da uvidijo, da bo konflikt možno rešiti le s pogovori, istočasno pa od vseh strani pričakuje, da bodo nadaljevale s pogovori. Omenjena opazka je namenjena vladi v Sarajevu, ki zavrača vsa pogajanja, dokler Srbi ne bodo spoštovali nekaterih temeljnih resolucij varnostnega sveta OZN, kot so, na primer, predaja težkega orožja pod nadzorstvo mirovnih sil. ZDA bodo sprejele nove ukrepe za okrepitev gospodarskih sankcij proti Srbiji, istočasno pa so pripravljene nastopiti proti Srbiji, če bo leta razširila konflikt tudi na Kosovo. Predvidevajo tudi svojo navzočnost v Makedoniji. Predsednik Clinton bo sprožil akcijo za uveljavitev prepovedi vseh poletov v zračnem prostoru BiH, prav tako pa tudi za povečanje humanitarne pomoči prebivalstvu BiH. Hkrati so ZDA dale vedeti vsem glavnim partnerjem, da so pripravljene prevzeti del bremena pri uveljavljanju sporazuma o rešitvi krize, ki jih bodo sprejele vse tri strani. Opozarjajo pa, da ZDA same niso pripravljene vsiliti politične rešitve. Izvajanje ustreznega sporazuma so ZDA pripravljene podpreti v okviru pakta Nato in OZN tudi s sodelovanjem ameriške vojske. O vseh teh vprašanjih se je ameriški predsednik Clinton pogovarjal z nekaterimi glavnimi zavezniki, med drugim tudi z ruskim predsednikom Jelcinom, ki ga je prosil, da sodeluje pri rešitvi te krize.

Ameriški mirovni načrt, o katerem je bilo v zadnjih dneh toliko govora, je torej na mizi. Tudi predsednika konference o nekdanji Jugoslaviji Vance in Owen sta podprla ameriško pobudo in pozdravila odločitev Washingtona, da prevzame dejavnejšo vlogo v mirovnem procesu. Vse tri v spor vpletene strani so ga pozdravile. Tako je predsednik predsedstva BiH Alija Izetbegović spričo ameriške odločitve izrazil zadovoljstvo, zlasti zaradi tega, ker so bili Američani vedno občutljivi za probleme pregnanih in ker so znali ločevati med žrtvami in agresorji. Po mnenju Hrvatov v BiH pomenijo ameriški ukrepi novo kakovost v pogajanjih in da bo zato njihova stran pogajanja nadaljevala. Tudi vodja bosanko-hercegovskih Srbov Radovan Karadžić je pozdravil mirovni načrt in povedal, da so Srbi z velikim olajšanjem sprejeli govor ameriškega zunanjega ministra. Hkrati je Karadžić zaželel dobrodošlico vrnitvi Američanov na Balkan. Hrvaški veleposlanik pri OZN Mario Nobilo pa je izjavil, da je ameriška pobuda konstruktiven okvir pri iskanju rešitve vojne v BiH.

Tudi svetovna sredstva obveščanja ugodno ocenjujejo ameriški načrt za rešitev bosansko-hercegovske krize. Agencija Reuter poudarja, da so stališča Washingtona za zdaj največ, kar je bilo mogoče sprejeti glede na oklevanje obrambnega ministrstva in ameriških zaveznikov, da bi uporabili silo. Washington Post pozitivno ocenjuje dejstvo, da ameriška vlada ni pozabila na odgovornost OZN, da je treba kaznovati vojne zločince. Glasilo ruske armade Krasnaja zvezda pa pobudo predsednika Billa Clintona ocenjuje kot sprejemljivo izraža zadovoljstvo, ker ameriška pobuda ne predvideva posrednega vojaškega posredovanja, čeprav ne izključuje uporabe sile.

Po drugi strani pa po mnenju diplomatov na sedežu OZN ameriški mirovni načrt pravzaprav zelo malo novega.

Najpomembnejše je gotovo, da bodo ZDA po več kot dvoletnem oklevanju vendar prevzele vajeti reševanja krize v bistvu v svoje roke. Največja pomanjkljivost tega mirovnega načrta pa je, ker ne vsebuje nobene neposredne grožnje s silo bom v BiH, naj prenehajo s politiko nasilja in etničnega čiščenja. V tem smislu je Clintonov načrt le pol koraka naprej, pa je že bolje kot nič!

MILAN JE

Denar za zunanjo politiko

Posledica političnega odprtja Vzhodne Evrope je tudi povečanje diplomatske dejavnosti držav Zahodne Evrope. Predvsem države Evropske Skupnosti in EFTA-e si od političnega in gospodarskega sodelovanja z deželami nekdanjega realnega socializma največ obetajo.

Medtem ko bo letos republika Avstrija za svojo zunanje-politično dejavnost porabila 0,37 odstotni delež celotnega vladnega proračuna (2,4 milijarde ATS) pa bodo Švicarji za svojo zunanjo politiko letos porabili kar 1,5 odstotka vladnega proračuna (4,3 milijarde ATS), Švedi recimo 0,77 odstotka (7,3 milijarde ATS) ter Nizozemci 1,02 odstotka (15,9 milijarde ATS).

Več kot gotovo je, da bodo izdatki za zunanjo politiko v prihodnjih letih predstavljali čedalje večji delež vladnih izdatkov.

TABELA: Odstotek vladnega proračuna, ki ga posamezne evropske države namenijo financiranju dejavnosti zunanje politike:

država	%	država	%
Švica	1,5	ZRN	0,81
Portugalska	0,56	Italija	0,38
Francija	1,07	Švedska	0,77
Irska	0,51	Danska	0,38
Nizozemska	1,02	Grčija	0,66
Velika Britanija	0,5	Avstrija	0,37
Finska	0,85		
Španija	0,47	Vir: BMA	

Iz Ljubljane piše

V vojnah zmaguješ, na volitvah izgubljaš

Mislili smo, da bo po volitvah in po sestavi državne vlade vsaj nekaj časa konec politike. Pa ne gre in ne gre; po nekaj mesecih je končno uspešno sestala ljubljanska skupščina. Potem ko so sece in mesece niso mogli zaradi blokad levih ali desnih strank sprejeti niti enega odloka, je tokrat šlo kot po maslu. Potrdili celo vsa nova imena ulic in potrdili vse direktorje – pa čeprav rdeči. Predtem so namreč sprejeli sklep o predčasnih volitvah v ljubljansko skupščino – od teh volitev pa si vsi obetajo marsikaj. Da se ne boste zgubili, ko boste pripotovali v Ljubljano, naštejem nekaj spremenjenih imen: Leninov trg ni več prvi, zdaj je Preglov, tudi Marinko gre v smeti, njegov trg (bolj poznan kot mala Bosna) je zdaj Rusjanov trg. Tako imenitna enota slovenske artilerijske brigade je postala Hladnikova cesta, ni zmagovite Ceste XV. divizije, zdaj je tam Ob dolenjski cesti. Gostiln na srečo niso preimenovali!

Proteklo soboto so Ljubljano obiskali korenti iz Ptuja in okolice. Predvsem jim je treba reči korenti in ne kurenti, ker zadnje ime so silno hudi. Baje so jim ga pritaknili v komunizmu, socializmu. Župana so zbudili, pa tudi predsednika ljubljanske vlade Marjana Vidmarja, ki si je odtrgal toliko časa od dela v svoji črni gradnji sredi Ljubljane, da sta si ogledala pomladni ples korentov. Žal so korenti pozabili, da je sobota v Ljubljani zaspan dan; večina se jih umakne na svoje vikende, ostali v svoje brloge.

Od 30 tisoč črnih gradenj v Sloveniji, jih je polovica v okolici Ljubljane. Črne gradnje so vikendi, kamor se zatekajo Ljubljančani. Toda ti vikendi so seveda v mnogih primerih prave palače. Na Malem Vrhku, razvpitem kraju črnih gradenj pod Kurešcem, tudi po dveh letih niso uspeli porušiti niti enega vikenda. Ljudje – več kot 30 jih je – so se dobro organizirali in se upirajo inšpekcijam in vsem njenim službam. V čem je njihova moč? V njihovih položajih. Med črnograditelji je novinar Dela, ki bom medije o njihovi nedolžnosti in dobronamernosti, tu je sodnik, tu je sedanji visoki policijski funkcionar iz Ljubljane, področje kriminalitete, tu so odvetniki in bivše staresinske. V prvi plan, pred kamere in policaje, pa seveda »gurajo« navadni ljudi, ki se z rušilci prepirajo in tepejo za lestve in žlebove. Ljudje pa so črnograditelji pripravljeni tudi na spravo; pravijo, da njihove črne vikende legalizirali, potem pa bi se res začel spoštovati predpisov in zakonov. Morda imajo prav – če lahko sredi Ljubljane na črno gradi predsednik ljubljanske vlade Marjan Vidmar, zakaj še ne bi oni! Vendar pa moramo pri gospodu predsedniku vlade Marjanu Vidmarju biti precizni, da nas ne bo tožil, kar rad dela. Črna gradnja ni njegova, temveč od njegove žene, ki je zgradi tam, kjer bi morala stati trgovina. Na to lakonično opozarja: čez nekaj mesecev bom brez službe, potem mi bo prišla ta trgovina. Tako so potem po strokovni debati v parlamentu ljubljanske skupščine, na kateri je bil tudi minister za prostor prve vlade Miha Jazbinšek, ugotovili, da prav za prav to ni ampak siva gradnja.

Ampak tudi kaj lepšega je prinesel Ljubljani mesec feb... v Cankarjevem domu so odigrali predstavo Kralja Lea, katero so prodali več kot 25.000 vstopnic. Pred premiero... predvidevali, da bo le nekaj ponovitev. V Ljubljani... potrdili nagrade mesta za leto 1992, toda ne pa tudi podelili... komisija ne ve, kdaj in kje naj bi jih. Menili so, da bi bil... primeren dan praznik mesta Ljubljane. A tu je spet pes... – kdaj je praznik mesta Ljubljane?! Tega se nam še ni... dogovoriti.

Vikend nam je zaključila Slovenska nacionalna stranka... razcepitvijo; Zmago Jelinčič se sicer ne bo predal, na njegovem... še vedno visi zastava stranke, toda v odcepitvenem delu stranke... dobil močne nasprotnike. Predsednik tega novega dela... Stanič je profesionalni uslužbenec teritorialne obrambe... niso brez muh tudi mnenja, da so v ozadju Janšine lovke... poznamo to: v vojni dobivaš, v miru (volitvah) izgubljaš.

MARJAN

Milan Kučan in Lojze Peterle sprejela predstavnike Slovencev v zamejstvu

Pravice manjšin – merilo demokratičnosti

Znano je, da je Slovenija ena od tistih skupnosti (držav), ki zagotavlja veliko stopnjo zaščite pravic pripadnikov madžarske in italijanske narodnosti. Od sosednjih držav Italije, Avstrije in Madžarske ne terja recipročnosti glede manjšinske zaščite, želi in prizadeva pa si, da bi imeli Slovenci v zamejstvu zagotovljene možnosti za obstoj in enakopraven razvoj. Spoštovanje manjšinskih pravic je namreč merilo demokratičnosti vsake države. Slovenija bo poizkušala v ta namen podpisati z vsemi tremi sosedami dvostranske sporazume, pri čemer bodo manjšine subjekt medsebojnih odnosov, če pa bo potrebno, se bo obračala tudi na mednarodne ustanove. To je osnovno sporočilo tradicionalnega novoletnega sprejema predstavnikov zamejskih Slovencev, ki sta ga minuli petek v Ljubljani pripravila predsednik Republike Slovenije MILAN KUČAN in zunanji minister LOJZE PETERLE.

Morda se je slišalo nekoliko čudno, da gre za novoletni sprejem, kajti zamuda je bila res očitna, toda do nje je prišlo zaradi objektivnih razlogov, saj predvoljni čas za takšno srečanje ne bi bil najbolj primeren.

Predsednik **Milan Kučan** je v svojem uvodnem nagovoru najprej predstavil novo politično ureditev pri nas in izrazil zmerni optimizem glede reševanja vseh ključnih problemov, pa tudi reševanja položaja slovenskih manjšin v sosednjih državah. To nalogo bo naša država uresničevala na načine, ki so ji sedaj na voljo – z dvostranskimi sporazumi ali v okviru mednarodnih ustanov, če bi prišlo do nepriznavanja enakopravnosti Slovencev v zamejstvu. Kljub nerešenim problemom je možno govoriti o nekaterih pomembnih premikih, kar velja še posebej v odnosih z Madžarsko, s katero smo že uspeli podpisati zelo obetjaoč *Sporazum o zagotavljanju posebnih pravic slovenske narodne manjšine v Republiki Madžarski in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji*. Prav bi bilo, če bi dvostranski sporazum podpisali tudi z Republiko Avstrijo, z Italijo pa ne bi smeli pristati na revizijo, temveč se zavzemati za dopolnitev Osimskega sporazuma. Kaže, da so ta hip najbolj vroča vprašanja prav glede položaja Slovencev v Italiji, kar je povezano z notranjimi razmerami v tej državi in prizadevanji nekaterih sil, da bi razveljavili Osimski sporazum, spremenili meddržavno mejo itd. Ker globalni zakon o zaščiti manjšine še ni sprejet, drugo leto pa bo prenehal veljati 3-letni zakon o podpori obmejnim krajem, se lahko zgodi, da bodo pravice Slovencev bistveno ogrožene.

Zunanji minister **Lojze Peterle** pa je spregovoril predvsem o formalni skrbi naše države do manjšincev. V prejšnjih dveh vladah smo imeli posebenega ministra za Slovence po svetu in manjšine v Sloveniji (Dular, Prunk); poslej pa ne bo več tako, pač pa bo to skrb prevzelo zunanje ministrstvo oziroma njegov državni sekretar, ki bo imel podoben delokrog, kot ga je imel minister za Slovence po svetu. Pravzaprav naj bi bil to poseben oddelek, ki bo strokovno skrbel za to področje. Predvidoma bodo oblikovali tudi nekakšen sosvet, v katerega bodo povabili k sodelovanju predstavnike manjšinskih organizacij iz vseh treh sosednjih držav. Slovenija pa ima sedaj ob vstopanju v evropske integracije tudi drugačne možnosti, da ta vprašanja odpira oziroma vpliva na njihove rešitve.

In kaj so povedali **predstavniki manjšin**? Koroški Slovenci so precej časa namenili različnim pogledom glede njihovega povezovanja v neko skupno in enotno organizacijo. Slišati je bilo trditev obeh nasprotujočih si strani (Zveza slovenskih organizacij, Narodni svet koroških Slovencev idr.), da imajo okrog 90 odstotkov enakih ali podobnih stališč do manjšinske politike, kljub temu pa, kot kaže, ni možnosti za njihov enoten nastop v odnosu do avstrijske države. Slovenija jim pri tem ne misli vsiljevati ne ene ne druge rešitve.

Za Slovence v Italiji pa je še zmeraj življenjskega pomena sprejem globalnega manjšinskega zakona, ki nikakor ne sme zmanjšati ravni njihove zaščite. To bi se utegnilo zgoditi, če bi popustili in soglašali z že predloženim osnutkom, ki je obtičal v predalih italijanskega parlamenta. Njihov predstavnik je tudi izrazil željo, da skrb Slovenije za zamejske Slovence ne bi bila odvisna od njenih notranjepolitičnih razmer, da bi torej deloval neki stalni vladni organ, na katerega bi se lahko obračali.

Predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem **Jožef Hirnök** pa je dejal, da je najbolj pereč problem v Porabju gospodarska nerazvitost in brezposelnost, saj v obmejnih vaseh ni industrijskih obratov, možnosti pa so za lesnopredelovalno in tekstilno industrijo, sadjarstvo ter razvoj kmečkega in lovnega turizma. Če tega razvoja ne bo, se bodo Porabci prisiljeni izseljevati iz obmejnih krajev, to pa vodi v njihovo asimilacijo. Sicer pa je Jožef Hirnök najprej spregovoril o pozitivnih rezultatih, ki jih opažajo še zlasti po dveh letih delovanja njihove samostojne Zveze s sedežem v Monoštru (Szentgotthárdu). Kot zgodovinski dogodek pa je Hirnök omenil lansko odprtje mejnega prehoda Martinje–Gornji Senik, ki zagotavlja porabskim Slovencem neposredno povezavo z matičnim narodom.

JOŽE GRAJ

Sprejema zamejskih Slovencev v Ljubljani sta se udeležila tudi predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jožef Hirnök (na levi) in župan Gornjega Senika Martin Ropoš. Oba sta bila zelo zadovoljna s sprejemom in vsebino pogovora.

»Večdesetletna zaprtost Porabja, gospodarska, kulturna in jezikovna izoliranost od matičnega naroda ter asimilacija v preteklosti so na Slovencih v Porabju opravile svoje. Kljub temu se v zadnjih letih po zaslugi prizadevnih učiteljev na osnovnih šolah, lektorja svetovalca in šolskih knjig ter druge pomoči iz Slovenije odnos do maternega jezika in narodnostna zavest počasi popravljata. Nov meddržavni sporazum o kulturno-prosvetnem sodelovanju med Madžarsko in Slovenijo bo omogočil še nove spodbude za rabo maternega jezika in kakovostnejše šolstvo. Že tretje leto uspešno izhaja časopis Porabje, ki prihaja vsakih 14 dni v sleherno slovensko ali mešano družino v Porabju. Zveza Slovencev je vsako leto doslej uspela izdati Slovenski koledar, izšle pa so že tudi Porabske pravljice in Porabska pesmarica. Izredno živahna je kulturna dejavnost. Mešani pevski zbor Avgusta Pavla z Gornjega Senika je nepogrešljiv del kulturnega dogajanja v Porabju. Uspešno nastopajo ter širijo porabske pesmi in kulturo tudi ljudske pevke iz Števanovec, narodno-zabavni ansambel Lacija Korpiča, folklorna skupina iz Gornjega Senika in mladi lutkarji. Če k temu dodamo dobre stike porabskih šol s šolami v Pomurju, kulturno-športna srečanja z naslovom Porabski dnevi, vsakoletni Slovenski bal, lansko odmevno razstavo Prekmurski likovni umetniki Slovencem na Madžarskem in predstavitev Porabja v Murski Soboti, vidimo, da je kulturno področje med najbolj uspešnimi.« (Jožef Hirnök)

Dvojezičnost in meje

Kako je z dvojezičnim poslovanjem v soboški občini? Kratek odgovor bi bil, da obstajajo tako dobri kot slabi zgledi. Na zadnji seji komisije za narodnostna vprašanja pri občinski skupščini so analizirali predvsem stanje v občinski upravi. Med drugim so ugotovili, da 7 zaposlenih prejema dodatek za dvojezičnost – od 1,5 do 6 odstotkov – in da nekateri zelo slabo obvladajo madžarščino, zato je v praksi tudi ne uporabljajo. Sicer pa so člani komisije sprejeli sklep, da je potrebno pregledati vsa delovna mesta, na katerih je nujno znanje madžarskega jezika zaradi stikov s pripadniki narodnosti, in tiste, ki ga zares obvladajo ter tudi uporabljajo, bolje stimulirati, drugim pa ukiniti dodatek. Če bo potrebno, bodo organizirali tudi preskus znanja madžarščine. Za nekatera delovna mesta pa se samo po sebi razume, da jih morajo zasedati ljudje, ki obvladajo oba jezika.

Druga, morda še aktualnejša tema, o kateri so spregovorili, pa se je nanašala na **Narodne skupnosti (manjšine) in odprte meje**. Med drugim so ugotavljali, in to so tudi zapisali v posebni pisni oceni, da Madžarska in Slovenija nimata medsebojnih sporov ali odprtih vprašanj, kar potrjuje čedalje pestrejše medsebojno sodelovanje, podpisani meddržavni sporazumi in srečanja na najvišji ravni. Tako sta oba predsednika, Arpád Göncz in Milan Kučan, menila, da obe sosednji demokratični državi z vedno bolj odprto mejo, novimi mejnimi prehodi, boljšimi prometnimi povezavami in vrsto dvostranskih sporazumov o sodelovanju ponujata nove možnosti za izboljšanje položaja madžarske narodnosti v Sloveniji in slovenske narodne skupnosti na Madžarskem. Kljub vsemu pa je potrebno storiti več predvsem glede gospodarskega razvoja obeh obmejnih pokrajin. Med drugim bi bilo koristno uvesti avtobusno zvezo Murska Sobota–Monošter, zagotoviti večjo strokovno pomoč pri kulturno-prosvetni dejavnosti porabskih Slovencev in si prizadevati za odprtje novih mejnih prehodov. Še prej pa mora Republika Slovenija poravnati svoj dolg za mejni prehod Martinje– Gornji Senik, saj je na naši strani morala skoraj vse stroške pokriti občina iz lastnega proračuna.

Sicer pa bi kazalo o tej temi spregovoriti širše, zato imajo namen organizirati posebno okroglo mizo, za katero naj bi se usedli predstavniki z obeh strani meje.

JOŽE GRAJ

EURECO
Podjetje za proizvodnjo reklamnih blokov
Murska Sobota, Lendavska 1 in
LB – Pomurska banka d.d.
Murska Sobota, Trg zmage 7

razpisujeta

JAVNO DRAŽBO
za prodajo osnovnih sredstev v skupni vrednosti 19.302.466 tolarjev

Kompletni seznam osnovnih sredstev z izklicnimi cenami je na sedežu EURECA, podjetja za proizvodnjo reklamnih blokov v M. Soboti, Lendavska 1, kjer so na ogled tudi osnovna sredstva.
Na seznamu za prodajo so naslednja večja osnovna sredstva: transportna preša, transfer tiskarski stroji, rezalni stroji, sitotiskarski stroji, pakirni stroji, lepilni stroji ter termoplastična orodja.
Na dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki do začetka javne dražbe plačajo varščino v višini 10% od izklicne cene.
Prednost ima kupec, ki kupi osnovna sredstva kot celoto. Kupec plača na prodajno ceno še prometni davek.
Kupec je dolžan poravnati kupnino v celoti najpozneje v 8 dneh po javni dražbi.
Javna dražba bo v četrtek, 4. marca 1993, ob 12. uri na sedežu podjetja EURECO v M. Soboti, Lendavska 1.

dr. FRANCI ČUŠ

Pismo iz Maribora

Mlada slovenska država preživlja otroške bolezni demokracije. Spreminjamo gospodarski in politični sistem s hitrostjo, ki presega tempo sprememb drugih razvitih držav. Nekatere so potrebovale desetletja, pa tudi stoletja, da so dosegla današnjo stopnjo razvoja demokracije. Ta trenutek je naš največji sovražnik čas. Pod tem pritiskom lahko napravimo napake, katerih posledice bomo čutili v bodočnosti.

Prekmurje ima veliko priložnost, da še v tem stoletju oziroma tisočletju postane ena najbolj razvitih pokrajin Slovenije. Odgovorni ljudje Prekmurja se morajo organizirati in zastaviti cilj: PREKMURJE JUTRI. Za izvedbo te naloge obstajajo vsi pomembnejši pogoji: kadri, finance, tehnologija, infrastruktura in podjetniško okolje.

Prvi poskus identificiranja prekmurske pameti je uspel na kulturni dan. Samo organizirati in motivirati moramo prekmursko pamet, ki je povsod uveljavljena in cenjena. Mnogi so svoje domače okolje zapustili zaradi lokalnih veličin, ki so ovirala njihovo kreativnost. Odšli so zagrenjeni in užaljeni. Povabimo jih k velikemu projektu PREKMURJE JUTRI. Pozabili bodo na preteklost in po svojih zmožnostih bodo svoje sposobnosti ponudili ponovnemu razcvetu Prekmurja. Mnogo mladih čakajočih na službo bo imelo uprte oči v tiste, ki bodo znali začrtati bodoče smernice razvoja Prekmurja.

Če vprašamo strokovnjake, ki tržijo denar, o možnostih financiranja, odgovorijo, da je denarja dovolj, samo smelih projektov ni. Koliko je denarja v domačih in tujih nogavicah, nihče natančno ne ve. Gotovo bi ga investirali vsi, ki ga imajo, v donosne posle. Vsi govorimo o odlivu izobražencev, pozabljamo pa na odliv kapitala v druge kraje izven Prekmurja. Kaj bomo storili za njegovo alokacijo, da tok preobrnemo, da investicije npr. v vikende preusmerimo v podjetništvo?

Nova generacija podjetnikov se preusmerja v nove tehnologije. Predvsem mladi so daleč vstran od nekdanjih tradicionalnih obrtnih storitev. Imamo nekaj odličnih podjetnikov, katerim bi moralo dajati okolje večjo pozornost. Kljub težkim časom so uspeli. Njihova »zgodba uspeha« bi mnogim vlila poguma, predvsem tistim, ki doslej še nikoli niso tvegali.

Prekmurje ima razvito gospodarsko infrastrukturo. Za novo gospodarstvo se je potrebno samo organizirati po sodobnih načelih. Zdaj se izkaže, da je bil tihi upor Prekmurcev proti idejam nekdanjih političnih strategov pravilen. Ni se obnesla industrializacija in kmetijstvo po Leninovem konceptu. Preživeli so samo sposobni in prilagodljivi.

Podjetniške izkušnje ima Prekmurje razvito bolj kot drugi deli Slovenije. Vsak kmet je že stoletja posloval po logiki profita. Številni Prekmurci so delali v različnih tržnih ekonomijah širom po svetu. Imajo izkušnje, potrebujejo samo pogoje za izvajanje svojih podjetniških idej.

Torej, odgovorni v Prekmurju, podprite vsa prizadevanja za boljši jutri. Zastavite si načrte in organizirajte izdelavo projekta PREKMURJE JUTRI. Če boste izpostavili svoja imena in pokazali voljo, boste dobili pomoč mnogih strokovno uveljavljenih Prekmurcev širom sveta.

Če ne poznaš cilja, je dobra vsaka pot! Če poznaš cilj, je dobra samo najboljša pot!

Minimarket Slavica VIHER

Morda čaka sreča prav vas?

Ob nakupu nad 1.500 SIT
lahko sodelujete

V NAGRADNEM ŽREBANJU!

Žrebanje bo v soboto, 27. februarja, ob 13. uri
Istočasno bo degustacija Talisovih izdelkov

IN AKCIJSKA PRODAJA:

sirupov Talis, 1 liter 179,80 SIT, ugodne cene
suhomesnih izdelkov

PRIPOROČA SE:

Minimarket Slavica VIHER

APAČE 41, tel. 069/69 015

Trgovina je odprta od 7. do 18., v soboto od 7. do 14., v nedeljo od 8. do 12. ure

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

gospodarstvo

Obljuba – delo za mlade

Za izhodišče nam je izjava ministrice za delo in družino Jožice Puhar. Rekla je: »Predvolilno obljubo o sto tisoč novih delovnih mestih je mogoče uresničiti tako, da bi vsako leto zaposlili 25 tisoč mladih, ki pridejo iz šol.« Njeno izjavo torej lahko razumemo kot načrtovano prednost pri zaposlovanju mladih, ki iščejo prvo zaposlitev, ali sprejemanje takšnih ukrepov politike zaposlovanje, ki bodo spodbujali zaposlovanje mladih. Ministrica je o prednosti za mlade na trgu delovne sile in njihovem zaposlovanju govorila takrat, ko je že imela v ognju novo železo, in sicer ukrep spodbujanja delodajalcev za zaposlovanje mladih.

Sedem plač vredna zaposlitev mladih

Poteza je narejena in vsebina je znana – sedem plač z davki in prispevki za mladega, če ga delodajalec zaposli za nedoločen čas. Na učinke takega načina spodbujanja zaposlovanja mladih bo treba še počakati vsaj do aprila, kajti ukrep je začel veljati septembra. Delodajalec namreč dobi denarno spodbudo šele takrat, ko mladi delavec opravi pripravništvo in z njim sklene, ali pa tudi ne, pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas.

Rezultate pa vendar že zbirajo, in sicer naj bi v Pomurju zaradi tega ukrepa dobilo zaposlitev za nedoločen čas od 20 do 30 odstotkov pripravnikov, medtem ko se jih je sedaj po opravljenem pripravništvu na Zavod za zaposlovanje vračalo več kot 80 odstotkov. Bo torej ta ukrep dovolj zanimiv za delodajalce, da bodo na delo sprejemali mlade, prve iskalce zaposlitve, če vemo, da na primer sofinanciranje pripravništva ni prineslo številnejših zaposlitev mladih? Bodo delodajalci, ko bodo tehtali med denarjem (sedem mesecev »zastonjskega« delavca) in lastnostmi mladih kot delovne sile, odtehtali v prid zaposlitve mladih?

Naraščanje brezposelnosti v Pomurju se je lani umirilo, saj ni bilo toliko stečajev in prav tako še ni bilo prehoda presežnih delavcev v odkrito brezposelnost. Na Zavodu za zaposlovanje je bilo v decembru prijavljenih 8290 iskalcev dela, leto prej pa 7741. Menijo, bi imeli konec lanskega leta najmanj 10 tisoč nezaposlenih, če ne bi izvajali ukrepov aktivne politike zaposlovanja. Regijska stopnja brezposelnosti je bila 15,9 odstotka (v Gornji Radgoni 21,4, Lendavi 19,3, Ljutomeru 15,0 in v Murski Soboti 13,3 odstotka). Uporabljeni podatki so iz Informacij območne enote Republiškega zavoda za zaposlovanje v Murski Soboti.

Kljub ukrepom spodbujanja zaposlovanja se število iskalcev prve zaposlitve ali njihov delež med prijavljenimi brezposelnimi ni bistveno zmanjšal. V letu 1991 je 26 odstotkov iskalcev dela čakalo na prvo zaposlitev, lani sicer 23,5 odstotka, vendar je delež manjši zaradi manjšega števila stečajnikov. Decembra je v Pomurju na prvo zaposlitev čakalo 1947 mladih.

Mladi, primerni za občasna dela

Mladi namreč na trg delovne sile vstopajo z določenimi lastnostmi, prednostmi in slabostmi. Če so za delodajalca pri izbiri delavca za zaposlitev pomembne predvsem izobrazba in delovne izkušnje (v želji najmanjšega tveganja), mladim manjkajo prav izkušnje in delovna usposobljenost. Pomembne pa so tudi osebnostne lastnosti in prav mladim radi pripisujejo manjšo odgovornost, nestalnost in večjo izostajanje z dela. Imajo pa seveda tudi prednosti, kot so večja prilagodljivost in pripravljenost sprejeti delo, ki ne ustreza njihovi izobrazbi, zadovoljni pa so tudi z manjšim plačilom. Mladi, iskalci prve zaposlitve, so torej na trgu delovne sile na splošno v slabšem položaju kot starejši iskalci zaposlitve z izkušnjami in njim je najpogosteje namenjen prostor »obrobja« trga delovne sile. Mladi si iščejo zaslužek tudi z opravljanjem neformalnega dela, na primer razna honorarna dela, dela prek študentskih servisov in pogodbena dela. Ko delodajalci potrebujejo delavce za priložnostno, kratkotrajno delo ali zaradi vrzeli v proizvodnem procesu, se ozrejo po mladih, ki so zmeraj pri roku pa še poceni delovna sila so.

Lani je Zavod za zaposlovanje sofinanciral pripravniško delo 862 pripravnikom ali 23 odstotkom več kot leto prej. Pripravništvo bodo denarno spodbujali tudi letos, in sicer bodo povrnili del plače pripravnika in prevozne stroške na delo.

Prav zato lahko razmišljamo tudi tako, da bo država z ukrepom pospeševanja zaposlovanja mladih ali spodbujanja delodajalcev, da jih zaposljujejo za nedoločen čas, popolnoma uspela šele takrat, ko bo spodbuda za zaposlitev odtehtala tiste prednosti, ki jih delodajalci imajo ob številnih nezaposlenih mladih, rezervi delovne sile ob vsakem času in skoraj za vsako delo.

Če se spet vrnemo k že sprejetemu državnemu ukrepu za spodbujanje zaposlovanje mladih, ne moremo drugače, kot da se vprašamo, ali je v njem varovalka, da ga delodajalci ne bi izrabljali ali v njem videli samo možnost, da pridejo do denarja, kot se je to že dogajalo pri plačevanju dela pripravnikov? Četudi delodajalec podpiše pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, ga prav nič ne more zavezati, da dela[illegible] nikoli ne bo odslovil. Pogo[illegible] pa delodajalca zavezuje toli[illegible] da če pride do prekinitve d[illegible] lovnega razmerja že v pr[illegible] letu, mora na njegovo m[illegible] sprejeti drugega, prav ta[illegible] mladega iskalca prve zap[illegible] tve. Zanj denarne spodbude dobi več. Če tega ne st[illegible] mora denar vrniti.

Iskalci zaposlitve po izobrazbi – december 1992. Brez izobrazbe in s prvo stopnjo jih je bilo 4129, z drugo 627, tretjo 49, s četrto 2016, peto [illegible] šesto 143 in s sedmo 57 iskalcev zaposlitve.

MAJDA HOR[illegible]

120 let tradicije

Pomurska banka d.d.

Vaša domača banka

Devizni depoziti – vrednost, ki se realno povečuje

Devizni depoziti so namenjeni vsem varčevalcem, ki želijo varno in gospodarno naložiti svoj denar. Zanimivi so za varčevalce, ki svojih deviznih prihrankov določeno obdobje ne potrebujejo in jih tako realno povečujejo.

Omogočamo vam možnost vezave deviznih depozitov v nemških markah, avstrijskih šilingih, švicarskih frankih, ameriških dolarjih in italijanskih lirah. Pri vplačilu v drugi tuji valuti bomo na vašo željo opravili brezplačno konverzijo.

Obrestne mere so znane vnaprej in se med trajanjem vezave ne spreminjajo. Višina letne obrestne mere je odvisna od vrste tuje valute in je za več odstotnih točk višja od obrestnih mer za nevezana sredstva. Obrestne mere se povečujejo glede na znesek depozita in dobo vezave.

Najmanjši znesek vezave je 500 DEM oziroma ustrezna vsota v drugi valuti.

Dobo vezave depozita lahko izberete sami. Priporočamo vam predvsem vezave na 3, 6 in 12 mesecev, ker so najugodnejše. Dokončno odločitev seveda prepuščamo vam.

Za zneske nad 15.000 DEM in dobo vezave na 3, 6 ali 12 mesecev priznamo še 1,5% dodatnih obresti. Za zneske nad 50.000 DEM in dobo vezave na 3, 6 ali 12 mesecev pa znašajo stimulacijske obresti kar cele 4%.

Depozit in obresti vam bomo izplačali po poteku vezave. Če boste sredstva potrebovali prej, vam bomo odobrili premostitveno posojilo pod ugodnimi pogoji.

Vabimo vas, da se pogovorite še s svetovalcem za devizno varčevanje in se z njegovo pomočjo odločite za vezavo sredstev, ki bo ustrezala vašim željam in potrebam.

Vaša banka

KRATKOROČNI IN DOLGOROČNI NENAMENSKO VEZANI DEPOZITI Z NESPREMENLJIVO OBRESTNO MERO

Obresti	DEM	ATS	CHF	ITL	USD
Na 1 mesec	7,00	6,75	5,85	7,50	2,50
Na 3 mesece	7,30	7,10	6,15	7,65	2,70
Na 6 mesecev	7,40	7,35	6,30	7,80	2,80
Na 1 leto	7,80	7,60	6,35	7,90	2,90
Na 2 leti	7,85	7,65	6,40	7,95	2,95
Na 3 leta	7,90	7,70	6,45	8,00	3,00
Na 4 leta	7,95	7,75	6,50	8,05	3,05

Poračun denarnih nadomestil za nezaposlene

»...brezposelnim, ki izgubijo zaposlitev, pa socialno varnost.« To v sedanjih časih nemalokrat izrečeno socialno zahtevo ali pravico ob tem, da za letošnje leto napovedujejo zmanjšanje števila zaposlenih zaradi ugotavljanja trajnih presežkov, lahko »prevedemo« tudi tako, da se bo povečevalo število nezaposlenih, prejemnikov denarnega nadomestila ali pomoči. Ker ima v Pomurju 250 delavcev že v rokah sklep o tem, da so trajni presežek delovne sile, se bodo kmalu pridružili nezaposlenim, tistim, ki imajo na zavodu za zaposlovanje iz minulega dela določen čas še pravico do socialne varnosti oziroma do denarnega nadomestila ali pomoči.

Manj nezaposlenih z denarnim nadomestilom

Lani se je število nezaposlenih, ki so prejemali denarno nadomestilo, zmanjšalo ali skoraj razpolovilo. V decembru je denarno nadomestilo prejemalo 1658, leto prej pa 2395 nezaposlenih. Gornja Radgona je imela lanskega decembra 476 prejemnikov denarnega nadomestila (leto prej 501), lendavska občina 311 (800), ljutomerska 318 (185) in soboška 483 (909). Na Hrvaško so pošiljali denarno nadomestilo za 70 delavcev, ki so pri nas ostali brez zaposlitve.

V Pomurju je v decembru denarno nadomestilo prejemalo 20 odstotkov nezaposlenih, 18,5 odstotka pa jih je dobivalo denarno pomoč.

Pravica do denarne pomoči gre socialno šibkim in jo nezaposleni, kateremu se je iztekla pravica do denarnega nadomestila, lahko prejema največ leto dni. Razumljivo je, da se je z zmanjševanjem števila prejemnikov denarnega nadomestila povečalo število tistih, ki so prejemali denarno pomoč. Decembra jih je bilo v Pomurju 1537 (leto prej 1173). Socialno varnost je Zavod za zaposlovanje zagotavljal (denarno nadomestilo in denarno pomoč) 38,5 odstotka nezaposlenim ali 3195 prijavljenim na Zavodu.

Tako je reklo tudi ustavno sodišče, ko je razsodilo, da s[illegible] posleni prejemali nižja dena[illegible] domestila, kot jim po zako[illegible] padajo. Upravni odbor Za[illegible] zaposlovanje je zato sprejel [illegible] o povišanju ali uskladitvi de[illegible] nadomestil z decembrom [illegible] prav tako pa bodo opravili po[illegible] tudi za nazaj, vendar za t[illegible] bodo osebno vložili zahteve[illegible] domestil ne bodo poraču[illegible] stim nezaposlenim, katerih [illegible] za izračun denarnega nado[illegible] je bila tako nizka, da bi bil[illegible] mestilo nižje od zajamčene [illegible] in so potem prejemali nado[illegible] v višini zajamčene plače.

Zahtevek za poračun je d[illegible] na soboški enoti Zavoda za [illegible] slovanje vložilo 804 nezap[illegible] 185 iz soboške, 329 iz len[illegible] 227 iz gornjeradgonske in [illegible] tomerske občine. In kdaj bo[illegible] bili tudi denar? Po besedah [illegible] torice soboške enote Z[illegible] Cvete Mandič–Čahuk, še n[illegible] kdaj bodo denar tudi do[illegible] jetno pa jim ga bodo na[illegible] postopoma.

Tresle so se prispevne stopnje

Toliko besed in različnega črnila, številna opozorila in zahteve, tudi strankarske obljube, pa vse zaman. Res da so se tresle prispevne stopnje, da bi se zmanjšala obremenitev gospodarstva, toda iz vsega tega se je rodila miš. Parlament je na enem koncu malo odvzemal in na drugem skoraj toliko dodal, rezultat pa je zelo blizu ničle. Se pravi, da se je lotil samo drugačnega razporejanja denarja med znane porabnike iz javne porabe. Skupna olajšava za gospodarstvo bo namreč borih 0,2 odstotka.

Državni svet je bil sicer v začetku februarja proti povišanju prispevne stopnje za zaposlovanje in pokojninski sistem in zahteval ponovno obravnavo predloga zakona za popravke prispevnih stopenj v parlamentu, toda malo verjetno je, da bo to bistveno vplivalo na spreminjanje že sprejetih spremenjenih stopenj.

Več za...
...zaposlovanje

Zaposleni in delodajalci naj bi po novem za zaposlovanje prispevali 2,35 odstotka od bruto plače, kar je za 1,3 odstotka več. Sedanja prispevna stopnja 1,70 je veljala že od januarja 1991, ko je bilo število nezaposlenih manjše kot sedaj. Že julija letos naj bi imeli 130 tisoč nezaposlenih (pred dvema letoma 73 tisoč). Utemeljitev za povišanje je več kot jasna in upravičena, zato pa je toliko bolj nerazumljivo, da je državni svet tudi za povišanje te prispevne stopnje.

...pokojnine

Prispevna stopnja za pokojninsko in invalidsko zavarovanje se povečuje s 14,4 na 15,5 odstotka bruto plače. Za delavca in delodajalca je povišanje za 2,2 odstotka.

Tudi prispevna stopnja pokojninskega zavarovanja je stara dve leti in so jo hoteli povišati že lani, tega pa vlada ni dovolila, ampak je zagotavljala, da bo poravnala svoj dolg do pokojninskega sklada. Tega seveda ni uspela. Sedanjo zahtevo za povišanje prispevne stopnje so utemeljevali s povečanjem števila upokojencev oziroma izdatkov za pokojnine za 12 odstotkov.

Pokojninski zavod je imel konec predlanskega leta neverjeten presežek 6 milijard 391 milijonov, kljub povečani stopnji upokojevanja. Dokupovanje pokojninske dobe je namreč »blagodejno« vplivalo na finančno stanje pokojninske zavarovalnice, ki je imela prejšnja leta velike likvidnostne težave. Kot kaže, pa so se te začele spet v drugi polovici lanskega leta, ko ni več denarja od dokupa pokojninske dobe in proračun ne plačuje svojih obveznosti. Lani so »pridelali« 5 milijard primanjkljaja.

Manj za...
...zdravstvo

Lani je imel Zavod za zdravstveno zavarovanje 12,5 milijarde tolarjev presežka, kar je bilo okoli 6 odstotkov celotnega proračuna za lansko leto. Že lani so zato v zdravstveni zavarovalnici in na ministrstvu za zdravstvo pristali na znižanje prispevka za zdravstvo. Stopnjo skupne prispevne stopnje za zdravstvo znižujejo z 18,15 na 14,65 odstotka. Samo prejšnji mesec je zdravstveni zavod na svoj račun prejel 9 milijard 251 milijonov tolarjev, stroškov pa je bilo za 8 milijard. S prispevki za prostovoljno zdravstveno zavarovanje pa so zbrali skoraj dve milijardi.

Vplačila in razporeditev prihodkov za financiranje javne porabe 1992 (Pomurje)

	%	v tisoč
PIZ	40	6.007,197
ZDR. VARSTVO	23,3	3.503,113
ZAPOSLOVANJE	4,3	651,422
OSTALO	32,3	4.847,354
SKUPAJ	100	15.009,086
Prispevki za socialno zavarovanje	27,6	4.847,354

Koristi...
...za javno porabo

Kljub znižanju zdravstvenega prispevka se zaenkrat še ni bati, da bi imela zavarovalnica velike denarne probleme, saj imajo vendar še vedno dobro rezervo zaradi presežkov, o katerih še ni znano, kako jih bodo porabili. Za naložbe in medicinsko opremo jih menda ne smejo porabiti, saj je za to odgovoren proračun. Prav tako je tu še vprašanje, kako so sestavljene pogodbe z izvajalci zdravstvenega varstva ali kako jim plačujejo storitve ter ali bodo in za koliko zmanjševali pravice zavarovancev.

Upokojencem napovedujejo zamrznitev pokojnin ali drugačno usklajevanje, ne več z rastjo plač, ampak življenjskih stroškov. Poznavalci pa so že tudi izračunali, da ob vseh pričakovanih prihodkih tudi pokojninski zavod, kljub večjemu številu upokojencev, ne bi smel imeti primanjkljaja. [illegible] celo 6-milijardni presežek.

...za gospodarstvo

Če bo ostalo tako, da b[illegible] med starimi in novimi pri[illegible] stopnjami le 0,2 odstotka, [illegible] obremenitev gospodarstva [illegible] 82,7 milijona mesečn[illegible] branka. To so izračunali [illegible] nijo. In koliko bi potem o[illegible] kostnem znižanju prisp[illegible] javno porabo ostalo po[illegible] podjetjem?

Na mesec dve milijardi za javno porabo iz Pom[illegible]

V decembru so pom[illegible] djetja za javno porabo pl[illegible] lijardi in 20 milijonov to[illegible] nimiva pa je deležna [illegible] med porabnike. Največ ali [illegible] stotka (796 milijonov [illegible] nakazali na račun po[illegible] zavarovanja, kar je v de[illegible] več od slovenskega po[illegible] ta je 28,6 odstotka). [illegible] stveno zavarovanje so pl[illegible] milijonov 656 tisoč ali [illegible] stotka (slovenski delež je [illegible] zaposlovanje 84 milijonov [illegible] ali 4,2 odstotka (sloven[illegible] 3 odstotke) in za drug[illegible] 312 tolarjev ali 32,8 ods[illegible] venski delež je 50,7 ods[illegible]

Ob olajšavi za skrom[illegible] stotka bodo torej pom[illegible] djetjem, če bodo obve[illegible] prispevne stopnje, ostal[illegible] 4 milijoni.

Koliko bo ostalo zaposlenim

Vzeli smo povprečno bruto plačo na zaposlenega v Pomurju [illegible] tisoč 110 tolarjev.

Povpr. BOD	SEDAJ	PO NOV[illegible]
PIZ	14,4 % = 8.800	15,5 % [illegible]
ZDR. VARSTVO	8,69% = 5.310	6,9 % [illegible]
ZAPOSLOVANJE	1,70% = 1.039	2,35% [illegible]
AK. DOH	14,59% = 8.915	14,59% [illegible]
NETO OD	60,62% = 37.045	60,66% [illegible]

Razlika v prid zaposlenega, ki prejema povprečno pomursk[illegible] torej le 24 tolarjev in 32 stotinov.

MAJDA H[illegible]

V Gornji Radgoni vse nared za spomladanska sejma; o zapletih z Ljubljanskim sejmom nočejo govoriti

Sejemski ali sejmarski imidž?

Čeprav smo lani praznovali 30-letnico sejmarjenja v Gornji Radgoni, pa se lahko sejmarji iz obmejnega mesta pohvalijo z več kot stoletno tradicijo. Kakor je v uvodu povedal tehnični vodja Pomurskega sejma Janez Erjavec (direktorja namreč nimajo več), so odkrili stari časopisni članek iz leta 1876, v katerem je opisan uspešen kmetijski sejem z mednarodno udeležbo v Gornji Radgoni, ki ga je obiskalo 15 tisoč ljudi.

Na tiskovni konferenci, ki je bila v četrtek 11. februarja, so štirje sodelavci Ljubljanskega sejma predstavili dva spomladanska sejma, ki bosta na sejmišču Gospodarskega razstavišča v Gornji Radgoni. Od 29. marca do 2. aprila bo sedmi sejem gradbeništva in gradbenih materialov; ta bienalni sejem je največji tovrstni sejem v prostoru, kjer mejijo Slovenija, Avstrija, Madžarska in Hrvaška; v letu 1991 je na sejmu sodelovalo 300 razstavljalcev iz 14 držav, obiskalo pa ga je 22 tisoč obiskovalcev. Program letošnjega sejma s sloganom Gradimo v novi Evropi, je predstavila **Mateja Jaklič**; že sedaj je prijavljenih 285 razstavljalcev, od tega 95 tujih, prodali pa so 4500 kvadratnih metrov notranjih in 6800 kvadratnih metrov zunanjih površin; največja naj bi bila razstava gradbenih materialov in gradbene mehanizacije, najbolj aktualno zanimiva pa predstavitev izolacijskih materialov in biofasad. Do sedaj so na sejmih gradbeništva organizirali 30 različnih posvetov, tudi letos jih bo najmanj deset; za vse, ki se ukvarjajo z gradbeništvom ali pa želijo graditi, bodo zanimivi posveti o razvoju investicijskega trga, standardizaciji, inšpekcijskem nadzoru, ekološko prijaznejših in energetsko varčnejših materialih, gradnji prometnic v Sloveniji, pravi in nepravi arhitekturi, sončni vasi, kakovosti v gradbeništvu, računalnikih in izobraževanju.

Prodajni sejem POMLAD 93, ki naj bi se razvil v spomladanski kmetijski sejem, je predstavil novi sodelavec sejmarjev v Gornji Radgoni **Zlatko Mir**. Pod posrečenim motom Kdor daje pomladi, ga obdaruje jesen bodo organizirali največjo spomladansko prodajo vsega za kmetijstvo, vrtnarstvo, graditev in ureditev okolice ter prodajo živil in blaga splošne porabe. Čeprav bo prodajni sejem šele od 19. do 24. aprila, pa je 58 razstavljalcev že sedaj rezerviralo 2300 kvadratnih metrov prodajnih površin.

BERNARDA B. PEČEK

Že dolgo ni bila tiskovna konferenca Pomurskega sejma tako dobro obiskana kot tokrat; udeležili so se je celo nekateri kolegi iz odaljenih mest in Ljubljane. Seveda se niso odpravili na pot zaradi tega, da bi izvedeli, kakšne spomladanske sejme pripravljajo v Gornji Radgoni, koliko prodajnih in razstavnih površin so že prodali in kateri predavatelji bodo tukaj prebirali svoje magisterije in doktorske disertacije. Te podatke bi lahko dobili tako kot doslej – s pomočjo tukajšnjih kolegov. V Gornjo Radgono so prišli zato, da bi izvedeli kaj več o reševanju zapletov, ki so nastali v navezi z Ljubljanskim sejmom in Gospodarskim razstaviščem; zastonj, kajti sodelavci Ljubljanskega sejma o tem niso hoteli govoriti, češ da je zanje pomemben »imidž sejma in ne imidž podjetja«. Najbolje se je seveda postaviti na stranski tir in čakati, zanikati, da karkoli veš ali si vedel. Tudi Janako Slavič, ki vodi usklajevalno komisijo, je povedal le, da se dogovarjajo ... Tako je pač, da so novinarji zaželjeni le takrat, ko jih kdo potrebuje, da pove svoje mnenje ali usmeri pozornost nase. Ko svoj cilj doseže, pa se obnaša tako kot drugi: informacije prikriva.

PRODAJA NOVIH VOZIL IZ UVOZA

- HONDA CIVIC 1.5 DXI, KAT. 24.499,00 DEM
- HONDA ACCORD 4D 2.0 EX, KAT. 30.799,00 DEM
- FIAT TIPO 2.0S, SD, KAT. 24.699,00 DEM
- MERCEDES 200 D 56.899,00 DEM

Izbirate lahko med drugimi izdelovalci avtomobilov in modeli.

Cene so do registracije. Dobava takoj!

V commerce, d.o.o., Murska Sobota
Slomškova 38, 69000 Murska Sobota
Telefon/telefaks: (069) 31 170
delovni čas: od 7.30 do 15. ure.

BREZPLAČNI MALI OGLASI 062/25-795
Commerce OGLASNIK
DOBITE GA V KIOSKIH

PTT v Pomurju ne drži križem rok – Ne manjka smelih načrtov

Do leta 1997 telefon v vsakem gospodinjstvu

Čeprav še ni dokončnih finančnih rezultatov, so pri PTT-podjetju Murska Sobota, ki je za vse Pomurje, dokaj zadovoljni z lanskoletnim poslovanjem. To namreč potrjujejo nekateri fizični kazalci. Tako so zmogljivosti telefonskih central povečali za 3220, na novo pa so priključili 2314 telefonskih naročnikov. Nič čudnega potemtakem, če se je število telefonskih impulzov v tem obdobju povečalo kar za 97 odstotkov. K temu je pripomoglo tudi to, da so države nekdanje Jugoslavije sedaj vključene v mednarodni ptt-promet. Poleg tega so dobili 91 novih telefaksnih naročnikov, pri poštnem prometu pa je 3-odstotna rast. Nič manjšega pomena ni podatek, po katerem so delovno produktivnost povečali za okrog 30 odstotkov.

»Odvzeta nam je enoletna akumulacija«

In kako so zadovoljni z nekaterimi drugimi kazalci poslovanja v letu 1992? »Ob vseh pozitivnih kazalcih pa nismo zadovoljni z akumulacijo. To je posledica dejstva, da v tem obdobju nismo spremenili cen za osnovne ptt-storitve v pristojnosti države, kot so telefonski impulzi, pisma, dopisnice itd. Cena take politike je, da nam je odvzeta enoletna akumulacija, zato smo leto 1992 končali, kot se nepopularno pravi, s pozitivno ničlo oziroma minimalno akumulacijo. Izpolnili pa smo vse obveznosti do družbe in države ter dobaviteljev, pa tudi do zaposlenih, saj smo spoštovali kolektivno pogodbo. Tako štartamo v leto 1993 le z minimalno akumulacijo in razširjeno reprodukcijo, pri čemer bo financiranje potekalo iz tekočega dohodka, predvsem iz amortizacije in najetih posojil ter seveda cen naših storitev, zlasti še cen telefonskih priključkov,« pravi direktor PTT- podjetja Murska Sobota **Zoltan Sever.**

Do polletja nov tarifni sistem

Kot nam je v pogovoru povedal prvi mož pomurskega ptt- sistema, imajo letos velike načrte, da bi srednjeročni program del do leta 1995 in dolgoročne cilje do leta 2000 čimprej uresničili. »Ne le naš, ampak tudi nasploh slovenski cilj je, da bi imelo po letu 1995 vsako gospodinjstvo pri nas telefonski priključek. Verjetno bo to pri nas možno uresničiti do leta 1997, odvisno tudi od tega, kako se bo država vključila v pospeševanje hitrejšega razvoja in izvajanje temeljitih ukrepov za dosego tega cilja tudi na našem območju. Že pol leta je slovenski vladi predložen nov tarifni sistem, s katerim želimo doseči to, kar je v zahodni Evropi normalno že lep čas, in sicer da se razširjena akumulacija ustvarja z opravljanjem storitev, ne pa z zbiranjem sredstev in visokimi cenami telefonskih priključkov. Sicer pa je obljubljeno, naj bi nov tarifni sistem uveljavili kaj kmalu, po nekaterih predvidevanjih že v prvi polovici letošnjega leta.«

Letos 4250 novih priključkov

Seveda si finančnih učinkov takega tarifnega sistema ne morejo obetati kar čez noč, ampak je to možno doseči v nekaj letih, ko naj bi povsod v Republiki Sloveniji prešli na prodajo telefonskih priključkov in drugih storitev po vzoru razvitega sveta. Pomurje, ki že nekaj časa zaostaja za slovenskim povprečjem, si obeta hitrejši razvoj celotnega telefonskega, telegrafskega in poštnega prometa. V letu 1993 predvidevajo povečati zmogljivosti telefonskih central za okrog 4250 priključkov, v kar naj bi vključili več kot 3000 novih telefonskih in čez sto telefaksnih naročnikov. Prav tako nameravajo obnoviti nekaj poštnih enot in zgraditi nova poštna poslopja. Pri tem izhajajo iz dejstva, da so v minulem letu celo presegli načrtovani obseg novih telefonskih priključkov. Spomnimo se le, da so v Apačah zgradili novo poštno poslopje in razširili telefonsko centralo, v Spodnjih Ivanjcih so razširili centralo, kar se je naposled zgodilo še v Vidmu ob Ščavnici (v začetku letošnjega leta), hkrati pa so povezali obe centrali z vozliščno centralo, in sicer z optičnim kablom in digitalnim prenosom. V Radencih so za 800 novih priključkov povečali zmogljivost telefonske centrale, v Lendavi so dobili 600 novih priključkov, v Stari Cesti v ljutomerski občini so zmogljivosti centrale povečali za 200 novih priključkov, v soboški občini pa so zamenjali nekatere stare centrale s sodobnejšimi ter prenosne sisteme med drugim uvedli na Cankovi, v Bodoncih in Prosenjakovcih ter posodobili vrsto manjših telefonskih central.

Veliki obeti od projekta »Goričko«

»Letos smo začeli z uresničevanjem velikega projekta »Goričko«, pokrajina je namreč doslej zaostajala za razvojem na tem področju. V ta namen bomo zamenjali vozliščno centralo v Mačkovcih z digitalno Iskra SI-2000, hkrati pa bomo zamenjali tudi 6 končnih central, ki se vežejo na ta sistem. To so centrale v Gornjih Petrovcih, Šalovcih, Križevcih v Prekmurju, Gradu, Kuzmi in Rogašovcih. Podpisali bomo pogodbo z dobaviteljem centrale, pred kratkim pa smo podpisali tudi pogodbo za dobavo prenosnega sistema. Tako bi zamenjali prenosne sisteme med temi centralami in glavno centralo v Murski Soboti z optičnimi kabli. To je prva faza omenjenega projekta, ki bo stala približno 300 milijonov tolarjev. Celoten projekt s krajevnim kabelskim omrežjem pa bi po sedanjih cenah veljal več kot 700 milijonov SIT. Naj poudarim, da pri izvedbi tega projekta že doslej dobro sodelujemo z LB – Pomursko banko, ki nam je odobrila 150 milijonov tolarjev posojila. Poleg tega računamo na sredstva iz republiškega proračuna za demografsko ogrožena območja, saj celotno območje Goričkega izpolnjuje te pogoje. Računamo tudi na posojilo Poštne banke in mednarodna posojila Evropske banke za obnovo in razvoj v okviru sofinanciranja razvoja slovenskega ptt-omrežja. To bo omogočilo, da se bomo lahko že letos povezali z optičnim kabelskim sistemom od glavne centrale v Murski Soboti z vozliščno centralo v Lendavi in naprej z Madžarsko. Z uresničitvijo te naložbe bo lahko že v naslednjem letu stekel telekomunikacijski promet iz vzhodnoevropskih in baltiških držav ter Nemčije. Ta sistem bo potekal prek Poljske, ZRN, Madžarske, Slovenije in Trsta v zahodno Evropo,« z zadovoljstvom razkriva smele načrte direktor PTT-podjetja Murska Sobota Zoltan Sever.

MILAN JERŠE

Vipoll na tujem tržišču

Na prospektu velike avstrijske trgovske hiše, ki prodaja vinogradniške in kletarske stroje in opremo, sem opazil tudi sliko izdelka, ki je nastal v zasebnem podjetju Vipoll, ki ga je pred dobrim letom ustanovil Stanko Zver iz Bučečovec v ljutomerski občini. Te dni, ko sem obiskal to firmo, ki ima status družbe z omejeno odgovornostjo, sem odkril, da ni nastala čez noč, ampak se je razvila iz obrtne delavnice Strojegradnja, ki jo je 1982. leta ustanovila žena Marija. Ta (delavnica) pa je bila na našem trži[illegible]a dokaj znana, zlasti med kletarji, saj je izdelovala trpežne črpalke za pretakanje vina in drugih tekočin. Dotlej smo take črpalke kupovali na tujem.

Potem ko sem od Stanka Zvera zvedel, da je po poklicu finomehanik in da je nekaj let delal v tovarni polnilne opreme v Radencih, sem ga »pokaral«, ali ni morda od tam prenesel v svoje zasebno podjetje tam pridobljenega znanja ali pa celo načrtov. Ne le on, ampak tudi sin in zet so me potem prepričali, da tehnologije za sedanji program niso nikjer »ukradli«, ampak jo sami razvili. Mlajša sogovornika pa sta pristavila, da je vse to, kar so doslej dosegli, predvsem zasluga očeta oziroma tasta ter seveda poslovnih partnerjev.

»Po letu 1988 izdelujemo zahtevnejše izdelke. Ti so najprej nastali na naši risalni deski, nato kot prototipi in naposled ‚serijski' izdelki. Prvi tak zahtevnejši izdelek je cevna črpalka za industrijo in za točenje pijač v gostinstvu. Tekočino brezračno potiska po cevi po principu srce-pljuča- stroj, kar pomeni, da tekočina, na primer vino, ne pride v neposreden stik s črpalnim delom. Deluje namreč samosesno in samozapiralno, neodvisno od položaja rotorja. Nova je tudi točilno-dozirna naprava za točenje odprtega vina, ki smo jo poimenovali vinomat. Omogoča točenje in doziranje (ob pritisku na določeno tipko priteče določena količina vina, na primer 1 deciliter, liter, dva litra, op.p.) vina iz lesenih ali kovinskih sodov, steklenic ali posod iz drugega materiala, in sicer neposredno iz kletnih prostorov do točilne mize. Naprava sestoji iz že omenjene črpalke, elektronske krmilne enote in točilne glave.«

Tako Stanko Zver, ki mi je nekaj minut po tej izjavi praktično pokazal delovanje tega novega izdelka, in sicer v sosednjem gostinskem lokalu. Seveda sem bil pozoren, ali je v kozarcu resnično 1 deciliter vina. Res ga je bilo toliko. Sicer pa se da natančnost merice nastaviti. Novosti utegnejo biti veseli gostinci, ki točijo odprta vina, saj jim jih poslej ne bo treba prenašati s štefani (2-litrska steklenica), pa tudi nihče jim ne bo mogel očitati, da so k vinu v steklenici dolili ostanke.

»V našem podjetju, ki zaposluje 8 delavcev, od katerih so 4 člani družine, izdelujemo tudi več vrst pralnih strojev za steklenice, katerih zmogljivost je 1.500 litrov na uro, naprave za filtriranje vina, v začetku lanskega leta pa smo uvedli nov program. Gre za stroje za sterilizacijo opranih steklenic; še več znanja pa je bilo treba vložiti v načrtovanje in izdelavo kombiniranega stroja, ki steklenice pere in sterilizira. Nova je tudi že omenjena dozirna naprava za gostinstvo.«

Stanka Zvera sem seveda pobaral, kako je s prodajo. Bil sem prijetno presenečen, ko mi je povedal, da kar 95 odstotkov izdelkov izvozijo v Avstrijo, kjer imajo dva dobra kupca (tudi plačnika), vendar se je treba za uspešen prodor na tuje potrditi in tudi pozneje potrjevati s kakovostnimi in uporabnimi izdelki. Seveda bi lahko zdaj zapisal, kako so ravnali delavci tega majhnega, a, kot vidimo, uspešnega podjetja. Ob pripovedovanju se mi je utrnila misel, da bi si v tovarnah nasploh morali prizadevati za kakovost, kajti le tako bomo postopoma pristali na zahodnih in zahtevnih trgih. Taka »filozofija« v marsikateri kovinski industriji še nima dovolj posnemalcev, zato »opravičevanje« zaradi izgube jugoslovanskega (nezahtevnega) tržišča.

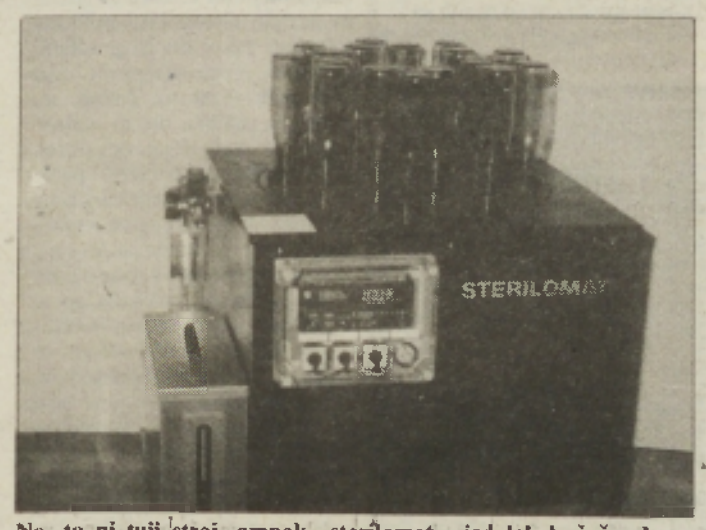

Ne, to ni tuji stroj, ampak »sterilomat«, izdelek bučečovskega zasebnega podjetja Vipoll. Tudi ta je našel kupca na tujem.

Zasebna firma Vipoll Bučečovci je doslej uspela. Ker skoraj vse izdelke izvozi, doslej s svojimi novostmi ni bila dovolj navzoča na slovenskem tržišču, ki pa ga seveda ne namerava zanemariti, kar je koristno tudi širše (za državo), saj bodo devize ostale doma.

Pa načrti? V Vipollu pravilno sklepajo, da prav vseh strojev, ki so potrebni za izdelavo njihovih izdelkov, ni racionalno kupovati, ampak je bolj gospodarno, da določene »operacije« narede kooperanti, tiste stroje, ki jih pogosto potrebujejo, pa bodo kupili. Tudi s prostori so na tesnem. Ker bodo v prihodnje dali še večji poudarek projektiranju in sploh razvoju novih izdelkov, bodo kupili ustrezno opremo za sodobno računalniško projektiranje. Vse to pa seveda veliko stane, zato se firma poteguje za posojilo iz sklada za manj razvita in obmejna območja. Doslej so »(z)vozili« z lastnimi finančnimi viri. Dobro je, ker je tuji kupec tudi reden plačnik. Zanimivo je, da sodelovanje z njim sloni predvsem na ustnih dogovorih, torej ni gore slovesno podpisanih papirjev. Naložbo je pripravljen tudi finančno podpreti.

Š. SOBOČAN

Računalniki zdravstvu

Še deset milijonov, da bodo koristni

Zavod za zdravstveno zavarovanje je kupil za 6 milijonov mark 2700 osebnih računalnikov za zdravstvene zavode. Nov zdravstveni sistem je namreč prinesel tudi drugačen obračunski sistem in računalniki naj bi olajšali administrativno delo zdravstvenih delavcev v zdravstvenih domovih in bolnišnicah. Ob nakup računalnikov, predvsem ob način nakupa in izbor so se nekateri že spotaknili, vendar so računalniki že prišli tudi na naš konec. Pomurski zdravstveni domovi so dobili štiriindevetdeset računalnikov in bolnišnica dvainštirideset, skupaj torej sto šestintrideset. Toda računalnikov je, glede na raztresenost zdravstvenih postaj po občinah, premalo. Potrebovali bi jih vsaj še sedemindvajset. Zavod za zdravstveno zavarovanje računalnikov več ne bo kupoval, lahko pa si manjkajoče kupijo zdravstveni domovi sami. Izračunali pa so že tudi, da bodo za to, da bodo z računalniki lahko delali, potrebovali za vsak zdravstveni dom po 2,5 milijona tolarjev ali skupaj okoli deset milijonov. Računalniki taki, kot so sedaj, koristijo predvsem zdravstveni zavarovalnici ali pri pisanju računov za opravljene storitve. Za zdravstvene delavce ali zdravnike pa bodo uporabni, če bodo z ustreznimi programi povezani v mrežo. To pa ni več problem zdravstvene zavarovalnice, ampak posamičnih zdravstvenih zavodov.

Imajo zdravstveni domovi denar za »pripravo« računalnikov, da bodo v celoti uporabni? Direktor Pomurskega zdravstvenega zavoda Štefan Vučak je povedal, da tega denarja nimajo in da niti še ne vedo, kje ga bodo vzeli.

MH

Prostor za revščino

Zanimiva je naslednja sposojena misel: To je čas prostituiranja družbene lastnine, ki se kaže v njenem anarhičnem prisvajanju. Zakorakali smo torej v nov čas, katerega realnost bo lastnina, pridobljena na pošten ali nepošten način (obakrat pa lahko povsem pravno in legalno), in ko se bomo morali navaditi na to, da bo lastnina sama po sebi, ne več načelno samo delo, povzročala novo razdeljevanje ljudi med bogate , manj bogate in revne. Tudi lastnina bo postala vir neenakosti.

Zaenkrat pa še neenakost med ljudmi lahko zelo dobro izmerimo z osebnim dohodkom ali plačami, ki so še vedno predvsem plačilo za delo. Dohodek je namreč še vedno zelo trdno na prvem mestu determinant ali določilnic družbenega statusa posameznika ali skupine v družbi.

Vzeli smo zaposlene v pomurskih občinah in jih razvrstili po plačilnih razredih. Podatki, sicer od septembra, so nam v dvodimenzionalnem grafu pokazali dejstva.

Razlike med zaposlenimi, merjene z dohodki, postajajo čedalje večje. Število plačilnih razredov se namreč povečuje in med najbolje in najslabše plačanim zaposlenim je »desetkratnik« razlike. Krivulja plač zaposlenih namreč dobiva značilni »dolgi rep« tja v višje plačilne razrede, to pa je znak povečevanja razlik med ljudmi. Pravimo med ljudmi, kajti zaposleni imajo tudi družine in vsi skupaj so potem na istem »klinu« družbene lestvice.

Ne le da je med najbolje in najslabše plačanim zaposlenim razlike za deset in več plač, je vedno več zaposlenih na spodnjih klinih plačilne lestvice. Če vzamemo, da je meja revščine zajamčena plača – bruto znesek, ki zagotavlja materialno in socialno varnost – je septembra več kot pet odstotka zaposlenih v pomurskih občinah prejemalo tako plačo, da bi zanje lahko rekli, da živijo v relativni revščini. Če k temu številu prištejemo še osem tisoč nezaposlenih ali iskalcev zaposlitve, potem tudi za Pomurje lahko zapišemo, da se odpira prostor za revščino, ki prizadeva predvsem nižje sloje. Ni revščina samo takrat, ko ni kaj dati v lonec, ampak je revščina tudi to, da ljudje ne morejo zadovoljevati osnovnih življenjskih potreb oziroma da je kakovost življenja na ravni skromnega življenja. Govorimo torej o relativni revščini.

Poznavalci razmer pa k razdelitvi zaposlenih po plačah dodajajo, da tolikšen delež ljudi, kot prejemajo nizke plače, ne živi tudi tako slabo. Se pravi, da ne smemo videti ali delati zgolj neposredne odvisnosti med nizko plačo in slabim življenje. Kajti če bi bilo tako, bi se ljudje že zdavnaj morali dvigniti v širših protestih. Takšnemu razmišljanju seveda lahko samo pritrdimo in dodamo, da ob skromnih rednih prejemkih neformalno delo dobiva veljavo. V Pomurju so za preživetje pomembni zemlja in pridelovanje hrane, potem siva ekonomija ali delo na črno, pa priložnostno delo čez mejo. Pomembno vlogo za preživetje pomurskega človeka imajo tudi večgeneracijske družinske skupnosti. Na konec bi lahko dali še socialne pomoči, ki so za preživetje pomembne predvsem tistim, ki res morajo ali lahko živijo samo od svojih rednih mesečnih prejemkov.

MAJDA HORVAT

Vsak četrtek Vestnik

Nujna dela na šolah v Apačah, na Kapeli in pri Negovi

Kdo bo prvi?

Šola ... Kako lepo je hoditi vanjo, če ima dobre učitelje, svetle, tople in prostorne učilnice, telovadnico, knjižnico, kuhinjo z jedilnico, dovolj igrišč in sodobnih učnih pripomočkov! Medtem ko so ponekod uspeli vse to urediti, so nekatere šole še preveč ‚invalidne'. V gornjeradgonski občini imajo sedaj najslabše možnosti za delo na osemletkah v Apačah, na Kapeli in pri Negovi. Če ne bo prišlo do nepredvidenih težav, bi lahko letos eno od omenjenih šol dogradili in preuredili. Komu dati prednost? Povsod bi bili radi prvi na vrsti in vsi imajo svoj prav – povsod imajo argumente, ki govorijo njim v prid. Kdo bo razsodil? Mi te vloge nimamo namena odigrati, ampak bo morala vso stvar najprej temeljito proučiti občinska vlada, nato pa še poslanci, ki bodo sprejeli končno odločitev. In kaj je tisto, kar daje omenjenim osemletkam pečat ‚invalidnosti'?

Prizidek za vrtec in šolo

Naneslo je tako, da smo se najprej ustavili na **Kapeli**, kjer bi radi poleg prostorske stiske na šoli rešili tudi problem tamkajšnjega otroškega vrtca, okrog katerega se je lani razplamtela dokaj srdita politična bitka. Šlo je namreč za to, da je izvršni svet občinske skupščine v Gornji Radgoni namenil kapelski krajevni skupnosti okrog 7 milijonov tolarjev iz sredstev za odpravljanje vojne škode, in ta denar naj bi tamkaj porabili za reševanje prostorskih problemov vzgoje in izobraževanja. Kot se je izkazalo, je bil mišljen predvsem otroški vrtec. Stavba, v kateri le-ta deluje, je namreč tako slaba, da bi jo bilo potrebno skoraj do temeljev obnoviti in še kaj dograditi, če naj bi zagotovili najmlajšim (trenutno jih je 50) in njihovim vzgojiteljicam kolikor toliko normalne razmere za delo. Izvršni svet, zlasti pa njegov prejšnji (odstavljeni) predsednik Anton Tropenauer si je močno prizadeval, da bi raje uredili tako imenovani krščanski vrtec v novi stavbi župnišča, ki v ‚surovem stanju'. To bi bila po njegovem mnenju najcenejša rešitev. Vsa zadeva je prišla nazadnje na zbor krajanov, na katerem so se le-ti z veliko večino odločili, da je potrebno vprašanje otroškega varstva rešiti v okviru projekta za prizidek k osnovni šoli, v katerem naj bi dobil svoje mesto tudi ‚državni vrtec'. V ta namen zbirajo tudi denar s krajevnim samoprispevkom. Sklenili so tudi, da je potrebno z že razpoložljivim denarjem (tedaj ga je bilo okrog 11,5 milijona tolarjev) takoj kupiti gradbeni material. Tega sklepa še niso uresničili, ker so čakali na gradbeni načrt, da bi videli, kako in kaj. Zadeve okrog tega, kakšen naj bo vrtec, pa so se v glavnem umirile oziroma vsi pričakujejo, da se bo kmalu začela gradnja prizidka pri šoli. Krajevna skupnost je medtem denar obračala, tako da ga je sedaj na voljo že okrog 15 milijonov tolarjev. Ker bo 2 leti še veljal krajevni samoprispevek, računajo, da bodo v tem času zbrali skupaj še čez 10 milijonov tolarjev. To pa je že kar precejšen delež, s katerim konkurirajo za prednost pri naložbah v vzgojno-izobraževalne objekte.

In kako je na šoli? Kot nas je seznanila ravnateljica **Marija Mauko**, je stavba stara sicer šele 27 let, torej še ni potrebe po obnovi, ampak imajo preveliko prostorsko stisko. Med drugim je bila projektirana tako, da naj bi imela le razdeljevalnico malic in kosil, ki bi jih vozili od drugod (iz Radenske ali ...). Toda zamisel se ni uresničila in morali so si urediti lastno kuhinjo – kje drugje kot v predvideni delilnici hrane. Zaradi tega morajo otroci jesti kar po učilnicah ali na hodnikih. Tako se veliko hrane znajde tudi na tleh. Seveda nimajo nobene kleti in shrambe za živila, pa tudi ne knjižnice s čitalnico. Učilnic prav tako ni dovolj. Na dvoizmenski pouk pa nikakor ne morejo preiti, saj je med učenci preveč vozačev.

V prizidku za vrtec in šolo naj bi torej uredili skupno kuhinjo, knjižnico s čitalnico in vsaj 2 učilnici za kabinetni pouk, s čimer bi imeli zagotovljene osnovne možnosti za kolikor toliko normalno vzgojno-izobraževalno delo.

»Slišala sem za predlog, naj bi se ravnatelji dogovorili, kateri šoli dati prednost. Tega mi ne moremo storiti, saj jaz ne morem za druge reči, da ne potrebujejo nujno tega ali onega, oni pa ravno tako ne morejo kaj takega trditi za našo šolo. Poleg tega naši ljudje terjajo, da je potrebno naposled tudi nam povrniti dolg oziroma del samoprispevka, ki smo ga ves čas plačevali za druge; in tudi sedaj ga še vedno zbiramo za šolo in vrtec.«

Stavba, v kateri je kapelski vrtec, je zares ‚uboga'. S prizidkom k šoli bi lahko rešili dva problema.

Stara šola 210, ‚nova' pa kmalu 90 let

Nič manj ali pa še bolj je ‚invalidna' osemletka pri **Negovi**. Ena od treh šolskih stavb bo letos dopolnila že **210 let**. Sicer pa imajo za 9 oddelkov učencev (trenutno jih je 176) na voljo samo 5 standardnih učilnic in učilnico za tehnični pouk, tako da morajo imeti pouk od 7.15 do 17.00. Nekateri učenci, ki imajo od avtobusne postaje še nekaj kilometrov pešpoti, tako prihajajo domov šele med 18.00 in 19.00 uro.

»Prejšnja občinska vlada v Gornji Radgoni je lani poslala republiškim organom vlogo za ureditev razmer na vseh treh šolah. Mi smo bili v tem primeru na 1. mestu, ker je bilo najbrž ugotovljenjo, da imamo najslabše delovne razmere. Skoraj vse osemletke v občini, razen dr. Janka Šlebingerja v Gornji Radgoni, ki so jo lani temeljito obnovili, so bile zgrajene po letu 1945. Stavba, ki ji mi pri nas pravimo ‚nova šola', pa stoji že od leta 1905. Pravimo ji tudi rumena šola. Tako imenovano zeleno šolo pa so postavili že 1783. leta. Takrat se je z odredbo cesarice Marije Terezije tudi začel pouk pri Negovi. V tej stavbi imamo sedaj gospodinjski pouk, knjižnico, ki ‚diši' po podganah, in kuhinjo z jedilnico, kjer morajo otroci jesti stoje. Ta stavba je za učno in vzgojno delo vekakor neprimerna. Sanitarna inšpekcija nam je že večkrat posredovala sklep, da je potrebno najti drugo rešitev. Poleg tega so dotrajana okna, podi, leseni stropi in električna napeljava. V gospodinjski učilnici ne smejo hkrati priklopiti pečice in plošče na električnem ‚štedilniku, ker pride do kratkega stika. Mislim torej, da nihče ne more reči, da mi nimamo najslabših razmer,« nam je povedala ravnateljica negovske osemletke **Dragica Starovasnik**.

Tako imenovana zelena šola na Kapeli je stara že 210 let. V nekaterih prostorih je čutiti vonj po podganah.

Število otrok je tudi pri njih v zadnjih letih upadalo, v šolskem letu 1994/95 pa kaže, da bodo spet imeli 2 prva razreda, tako da bo število oddelkov narasto na 10. Če do takrat ne bo nič postorjeno za omilitev njihove prostorske stiske, bodo v hudi zagati, kako organizirati vzgojno-izobraževalno delo. Edino za telesno vgzojo imajo primerno telovadnico, ki je obenem tudi dvorana za kulturne prireditve, zgradili pa so jo leta 1980 z občinskim in krajevnim samoprispevkom ter s sredstvi kulturne skupnosti in skupnosti otroškega varstva (pod odrom je vrtec).

Kaj bi bilo predvsem potrebno postoriti pri Negovi? Celostnega projekta ‚doslej še niso dobili, najbrž pa bi bila še najboljša rešitev, če bi 2[illegible] letno zeleno stavbo obnovili [illegible] preuredili, tako da bi pridob[illegible] 5 novih učilnic, kuhinjo, k[illegible]nico in morda še kakšen p[illegible]stor.

Kje vzeti denar? Samop[illegible] spevka ne zbirajo več, ker [illegible] novi politiki to obliko ozna[illegible] kot preživelo. Torej je e[illegible] rešitev, če bo 50 odstotkov p[illegible] trebnega denarja zagoto[illegible] občina v lastnem proračun[illegible] drugo polovico pa sklad [illegible]mografsko ogrožena obm[illegible] Republike Slovenije. Do[illegible] došla bo tudi vsaka druga [illegible]tev, da se le kaj ukrene.

Apaške tegobe

Prav tako odločni so v sv[illegible] prizadevanjih v **Apačah**. [illegible] imajo na videz še kar lepo [illegible] toda še zdaleč ne morejo [illegible] zadovoljni s prostorskimi [illegible]merami. Šolo obiskuje [illegible] učencev v 15 oddelkih, [illegible] pa še 2 oddelka podaljšan[illegible] bivanja. Za pouk pa je na v[illegible] le 11 učilnic, tako da so p[illegible]ljeni omet dvoizmenski p[illegible] za razredno stopnjo. To p[illegible] ni edina ‚tegoba'. Kuhinja [illegible] samo okrog 48 kvadratnih [illegible]trov in v njej je vse tako [illegible] bito', da jim je sanitarni [illegible] špektor že večkrat [illegible] s prepovedjo uporabe. N[illegible] kor ne morejo biti zadov[illegible] tudi s telovadnico, saj so jo [illegible] za silo uredili v zadr[illegible] domu in meri le 177 kvadr[illegible] metrov. Ni primerna to[illegible] skoraj nobeno športno [illegible]

Zakaj pravzaprav [illegible] razmere, ko pa je apaška [illegible]ska stavba sorazmerno m[illegible]

»Da, našo šolo so [illegible] leta 1969, vendar vse kaže, [illegible] bila to le 1. faza gradnje in [illegible] bilo predvideno skorajšnj[illegible] daljevanje del. A zdaj [illegible] na to že 23 let. Leta 1990 [illegible] končno prišli v občinski [illegible] rendumski program, ki [illegible] potrdili vsi zbori ob[illegible] skupščine. Žal se prog[illegible] v celoti uresničil. Izo[illegible] ravno naša šola. Zato so [illegible] uvrstili v naslednje [illegible] ročno obdobje. Program [illegible] spet potrdili vsi trije zb[illegible] činske skupščine in mi [illegible] daj na 1. mestu. V [illegible] imamo pripravljeno ulo[illegible] vso potrebno dokumen[illegible] Leta 1990 smo pričakov[illegible] tudi izdajo gradbenega d[illegible] nja, vendar ga je pristoj[illegible] činski organ iz nepoj[illegible] razlogov odpovedal. [illegible] mislimo odstopiti od [illegible] vorjenih stvari. Tudi [illegible] ker iz občinskega rej[illegible] skega programa nismo [illegible] bili, naši ljudje pa terjajo, [illegible] tudi njim povrne vsaj d[illegible] stev, ki so jih ves čas pr[illegible] za druge, poleg tega [illegible] zbirali sredstva za [illegible] s krajevnim samoprispe[illegible]

nam je med drugim [illegible] ravnatelj TONE ROV[illegible]

V Apačah tudi ne [illegible] verjeti, kako je lahko [illegible] občinska vlada poslala [illegible] pis za sredstva iz sklada [illegible] mografsko ogrožena [illegible] predlog za ureditev r[illegible] vseh treh šolah, oziroma [illegible] hove ni uvrstila na [illegible] tako kot je to sklenila [illegible] skupščina. Ali lahko vla[illegible] po svoje in krši takšne [illegible]

In kaj pričakujejo v A[illegible] Kot je to že črno na [illegible] zapisano v načrtih in p[illegible] je potrebno nadzidati [illegible] poslopje, s čimer bi p[illegible] 6 učilnic, obenem pa bi [illegible] uredili večjo kuhinjo [illegible] 1 učilnice, poleg tega [illegible] tujejo še prizidek, v [illegible] bo primerna telovadn[illegible]

S tem smo torej „odde[illegible] šole v radgonski občini [illegible] vsaka po svojih močeh i[illegible] jimi argumenti prizade[illegible] bila prva na vrsti. Te d[illegible] na delu posebna občin[illegible] misija, h kateri so [illegible] tudi ravnatelje vseh šo[illegible] ogledali in ugotovili, k[illegible] potrebno postoriti. [illegible] se bodo prav gotovo [illegible] kresala.

Besedilo in fo[illegible]

JOŽE [illegible]

Ljudska kultura naprodaj

Tudi tam, kjer ni ne morja, ne jezer, ne tople vode, ne smučišč, ne Eifflovega in ne towerskega stolpa, ne gradov, v katerih straši, in ne hiše, v kateri je živel Sherlock Holmes, je še vedno milijon možnosti za turizem. Če le ni prav hudo umazano in če se ljudem ljubi.

Kajti ljudsko izročilo imajo, imajo stare plese, kočije, na pol pozabljene šege, ljudske jedi in balade. Če se jim ljubi, kar se jim mora, saj prav veliko možnosti za drugačen zaslužek nimajo, si od nekod dobijo denar, da si uredijo sobe za goste, propagandistom in etnologom pa naročijo propagandne filme in začnejo živeti od turizma. Turisti seveda prihajajo, ker so jim v dobro narejenem propagandnem filmu povedali to in ono o ohranjenih kulturnih vrednotah svojih krajev in jim obljubili, da jih bodo zanje ponavljali, obnavljali, ohranjali in predstavljali. Po nekdanje bodo peli, pekli, se vozili, sejali in želi – ker se splača, saj jim turisti vse to plačajo.

Kar se tako proda, ne odide iz dežele. Dokler so se prodajali samo tvarni izdelki ljudske kulture, križi, skrinje, kipi, je bila dežela oziroma njena kultura za vse to oropana. S tovrstno prodajo se je povrhu še spodbujalo h kraji dediščine.

Na zadnjem Ekološkem forumu, v petek 12. februarja, v kavarni hotela Zvezda (kot po navadi), od pol devete pa tja do tri četrt na enajstih zvečer, so se pogovarjali o tem, koliko lahko etnologija pripomore, da bi bil turizem, ki postaja prvi svetovni delodajalec, bolj blag, manj »zrezkovni« in kar se da gosposki. Naslov foruma je bil Etnologija in turizem. Organizirala sta ga Vestnik in agencija Venera.

Povezava med etnologijo in turizmom je seveda ne samo razumljiva, marveč kar nujna, do diskusijskega povezovanja obojega na ekološkem forumu pa je prišlo bolj tako, kot je prišel Poncij Pilat v (molitveno) izpoved vere.

Mladi etnologi raziskovalci z ljubljanske univerze so pred letom in pol v Markovcih na Goričkem v času tako imenovanega raziskovalnega tabora opravili raziskave o življenju v vasi in okolici. Nihče pa teh raziskav, ne na sploh in ne posameznem, ne porabi. Ne pisatelji in ne socialni delavci; ne prodajalci in ne akviziterji; tudi podjetniki ne, ki bi morda iskali možnosti za vlaganje kapitala in bi rabili podatke o delovni in siceršnji morali manjše vasi, v kateri bi morda postavili tovarnico; ne filmarji in ne dušni pastirji in seveda tudi ne ustvarjalci ter iskalci turistične ponudbe.

Pa so organizatorji Ekološkega foruma, zdaj že kar tradicionalnega soboškega pogovornega večera v Zvezdini kavarni, predlagali etnologom, da svoje izsledke predstavijo forumskemu poslušalstvu. Toda tako da jih skušajo, kolikor je to seveda mogoče, prikazati kot za potencialno turistično rabo koristne izsledke – da bi bilo njihovo raziskovalno delo za forumsko poslušalstvo, ki se pač sestoji iz samih ljubiteljev etnologije, bolj zanimivo. Pa še to turizma je povrhu in prvi Ekološki forum v tem letu.

Etnologi torej svojih raziskav niso delali zato, da bi se na njihovih izsledkih, ki bi pokazali, kaj je v kraju in okolici najbolj zanimivega, najbolj tipičnega in v tem oziru najbolj prodajljivega, zgradila turistična ponudba. Se pa etnologija uporablja tudi za to. Če je namreč etnologija nauk o etnosu, etnos pa pride od ethos, ki pomeni nrav, značaj nekega občestva, potem prav ona lahko pokaže, kaj je v občestvu takega, da bi se zaradi tistega lahko pričakovalo turiste.

Videli bomo, da vsi etnologi, ki so na forumu sedeli za prvo mizo, torej tam, kjer sedijo tisti, ki imajo v diskusiji uvodne besede, niso srečni ob misli na tovrstno koristnost svoje znanosti.

Za prvo mizo so sedeli Irena Weber, Natalija Vrečar, Daša Hribar in Borut Brumen. Moderator večera je bil pisec tega poročila.

Turizem kot ritual

Irena Weber je sociologinja, ki se ukvarja z antropologijo turizma. »Znotraj antropologije je turizem definiran kot totalen družbeni fenomen, kar pomeni, da zajema vse strukture življenja.« Webrova se posebej ukvarja z ritualnostjo znotraj turizma. Ta je dvojna, po eni strani je ritualnost v ponavljanju glede na sezono, po drugi pa je turizem »obred prehoda«. Obredi prehoda so povezani z rituali, ki zaznamujejo življenjske prehode, kot so poroka, rojstvo, smrt. »V tem smislu je mogoče tudi turizem videti kot obred prehoda, kot iniciacijo«, ker turist iz enega okolja prehaja v drugo. Vendar pa turizem ni eden sam, turizmov je več. Webrova je, sklicujoč se na vodilne teoretike, naštela »zgodovinski, kulturni, etno in eko« turizem.

Pri etnoturizmu (etnološki turizem) je naglašeno »obiskovanje področij, kjer je etnološka tradicija zelo živa«. Na vsakem turističnem področju imamo, tako Webrova, tridelno turistično kulturo, »ena je domača kultura, kultura gostitelja, druga je kultura gosta in tretja je turistična kultura kot posebna vrsta obnašanja, ki nastane iz odnosa med prvima dvema«. Tisto, na kar se po njenem pogosto pozablja, je to, da se ljudi ne vpraša, če so pripravljeni sprejemati goste. »Če lokalnih ljudi ne boste vprašali, ali so pripravljeni prenašati, da bodo gostje hodili gledat njihova dvorišča in njihove hleve, saj etnoturizem prav to vključuje, ta intimni stik, potem koncepta razvoja sploh ni mogoče vzpostaviti«.

Moški šovinizem kot univerzalno dejstvo

Natalija Vrečar je raziskovala odnos med moškimi in ženskami v Markovcih. Markovci po njenih ugotovitvah seveda niso kot skupina Jinan na Kitajskem, »ki jo štejejo za skupino, ki je zelo blizu matriarhatu«. Ta skupina je izjema, univerzalano dejstvo je obratno, patriarhalno. V skladu s tem z univerzalnim dejstvom je tudi markovska ženska podrejena moškemu. (Komentar pisca: V tem dejstvu seveda ni nobenega nastavka za kak posebno ekskluziven reklamni turistični slogan, recimo: Pridite v vas, kjer kuhajo moški!)

Je brez turistov bolje?

Daša Hribar je raziskovala, kako na markovsko življenje vpliva cerkev, to pa po njenem ne daje nobene stvarne povezave s turizmom. »Zanimala me je socialna, predvsem pa tudi simbolna funkcija cerkve v katoliški vasi, ki je obdana z zelo močnimi evangeličanskimi vasmi. Zlasti pa me je zanimala vrsta sprememb, ki so nastajale po koncu druge svetovne vojne.« Hribarjeva je v nadaljevanju večera omenila anekdoto s srečanja z nekim Francozom, ki je blagroval Slovenijo kot spokojno deželo brez turistov. Navzoči turistični menedžerji so seveda negodovali, češ saj bi bili tudi mi proti turistom, če ti ne bi prinašali denarja.

So turisti Kolonizatorji?

Borut Brumen svojega raziskovanja, v katerem je skušal ugotoviti, kaj je razlog za drobna rivalstva med Markovci in sosednjimi vasmi, ne bi zbanaliziral v udarno turistično geslo, ki bi se glasilo Spoznajte goričke plemenske spore! Njemu je šlo za ugotavljanje tistih pojavov, na osnovi katerih se gradi identiteta neke vasi in torej tudi za razlikovanje od druge, sosednje vasi. Brumen: »Ne strinjam se s tezo, da je vsak sodoben turist tudi etnolog in antropolog, ker bi to pomenilo, da je vsak sodoben turist tudi Kolonizator, ki prinaša denar in misli, da lahko kupi vse, tudi ljudi. Ljudi ne smemo prodajati!«

Za *Štefana Dravca*, predsednika Pomurske turistične

zveze, so etnologi rekli marsikatero sporno, tako glede tistega, da naj bi turizem ogrožal identiteto občestva, v katero turisti prihajajo, kot tudi glede kulturnih vzorcev. Je pa za to, »da se najde bolj tesen stik turizma in etnologije. Potrebno se je posloviti od teze, da so eni zato tukaj, da najdejo turistično kulturo, drugi pa naj samo opozarjajo ali kritizirajo.« Nekaj pa turistični delavci že naredijo prav. Tako »ni slučajno, da je na graški turistični borzi kancler Vranitzki stopil za Marko bando in se z njo fotografiral«. Dravec ne vidi razloga, da bi se sramovali svojega pretežno »zrezkovnega« turizma. Misli, da smo nanj lahko »kar ponosni tudi v naši regiji. Ta zrezkovni turizem je del naše kulinarike in s tem etnologije, to je v bistvu del naše identitete« in naše domačnosti.

Borut Brumen je potem menil, da je turizem neke vrste grožnja za domačnost, ker je neki družinski praznik to tako dolgo, dokler se dogaja v intimnosti družinskega življenja. Brž ko vanj vdre turistično menedžerstvo, to ni več zaveten družinski praznik.

»Sodobni turist je romar, ki išče avtentičnost.« Tako je rekla *Irena Weber*. Vendar – vse, kar turist vidi, je tako imenovana nameščena avtentičnost. Kulturne skupine, občestva, skušajo zavarovati svoj kulturni vzorec, ga ohraniti zase. Najglobje skrivnosti svoje identitete ne izdajajo in ne prodajajo turistom. »Zato mislim, da je nameščena avtentičnost kot neke vrste gledališka predstava, pač uprizorjena za gledalce. S tem da mora to biti označeno kot tako, ne sme se zamolčati, da so bistveni elementi te predstave ohranjeni občestvu«.

»Pridite v deželo zdravih jajc!«

Nekaterih stvari pa ni dobro zamolčati. Prav nasprotno, potrebno jih je razkričati. Na primer to, da se je tod ob Muri zelo globoko v naš čas ohranilo veliko število srečnih kur, ki živijo na prostem in nesejo zdrava jajca.

V Nemčiji je na leto najmanj 200 mrtvih in dva milijona obolelih zaradi jajc, ki jih nesejo kokoši z velikih kokošjih farm. Govori se o novi kugi, ki jo povzročajo jajca, okužena s salmonelami. Razmere na farmah z množično vzrejo kokoši nesnic so kriminalne. Stroški za nemško socialno državo: dve milijardi mark letno.

Ali ne bi bilo dobro našo turistično ponudbo na nemškem trgu dopolniti s sloganom Pridite v deželo zdravih jajc?

Etnolog iz Turnišča *Štefan Skledar* je na forum pripeljal malo Petro iz Lipovec, ki je skupaj z očetom za eno od miz pletla »doužnjeke«. Skledar je pred leti opravil raziskavo o prekmurskih kupinarjih, nakupovalcih jajc in kur, ki so v preteklosti hodili od domačije do domačije. V tem delu večera je že nekoliko dremotno forumsko publiko predramil z značilnim kupinarjevim klicanjem. Na kratko je povzel, kako so kupinarji to delali.

Gospoda *Vargo* iz lendavskega hotela Lipa so potem vprašali, če bi se njemu kot turističnemu menedžerju zdelo vredno, da bi v reklamni film za svoje zdravilišče vključil tudi vpijočega kupinarja. »Zelo veseli bomo, če se nam bo oglasil kakšen kupinar, ker pravkar delamo na projektu za zdravljenje artritisa, zanj pa je potrebno v celoti zagotoviti zdravo hrano.«

Gostje po naši meri

»Imamo takšne goste, kakrše si zaslužimo, in etnologija jih zanina toliko, kolikor jim jemi ponudimo.« Gospod *Behek*, turistični menedžer iz Radenske, nima nič proti slabšalnim definicijam turizma, ki so ga dale etnologinje in etnologi, »toda zame je turizem predvsem gospodarska dejavnost, in to najmočnejša gospodarska dejavnost na svetu. Ne samo po tem najmočnejša, da zaposluje največ ljudi, ampak tudi glede na količino denarja, ki se v njem obrača.« Trdno je prepričan, da je v mnogih primerih prav turizem pomagal pri ohranjanju identitete, ne pa da bi tej identiteti škodoval. »Cenim delo mladih etnologov, toda ali ne mislijo, da je njihovo raziskovanje v Markovcih in javna predstavitev te raziskave večji poseg v intimo tamkajšnjih ljudi, kot pa to, če bodo turisti prišli v njihovo vas in si kako stvar ogledali?«

Borut Brumen: »Ko se razmerja podrejo, ko je gostov preveč, postane turizem kontraproduktiven, kljub vsemu kar finančno prinaša. Res pa je, da tega problema za zdaj v Prekmurju še ni.«

Irena Weber: »Mi smo Markovčanom postavili ogledalo, v katerem so se kolektivno uzrli. Strinjam pa se, da je vdiranje, ki ga izvajajo etnologi, ko raziskujejo kulturo, prav tako problematično«. Po njenem pa je vprašanje, kaj je večja škoda in kaj korist. V Italiji muzejci menda trdijo, da je škoda na kulturnih spomenikih zaradi množičnega obiskovanja večja kot korist od turizma.

Direktorica soboškega muzeja *Irena Šavel* je na to rekla, da v njihovem muzeju tovrstnih težav ni, morda tudi zato, ker je stalna razstava zastarela in nezanimiva. »V muzeju nameravamo stalno razstavo posodobiti in jo vkljčiti v turistično ponudbo mesta.« Soboški župan *Andrej Gerenčer* tudi z nemuzejsko podobo mesta ni zadovoljen, je rekel.

Naposled je na forumu šlo za to, da se pove, kaj kdo pripravlja v letu turizma. Predstavnik prekmurskih vinogradnikov inženir *Ernest Novak* je govoril o tem, koliko za turizem naredijo razna društva, med njimi tudi njegovo vinogradniško. Vinogradniki pripravljajo vseslovenski projekt vinskih cest, on s svojo peščico zanesenjakov jih bo razpeljal po Goričkem. »Goriška vina so nova doživetja.« Res so, Novak je to nazorno prikazal še isti večer po forumu, na poskušnji goričkih vin, ki jo je vodil.

Po besedah menedžerja *Hubra* iz Radenske so na desnem bregu Mure že vklopljeni v mrežo vinskih cest. Huber tudi meni, da se etnologi s svojimi znanjem in izsledki premalo vključujejo v turistično ponudbo.

Martin Mlinarič iz Ižakovec je govoril o büraških dnevih, ki so jih lani prvič organizirali v njegovi obmurski vasi. »Za naprej pa smo pravzaprav v megli. Iščemo in poskušamo, to je najprimernejši izraz za naš projekt vnaprej. Prav nam prideta vsak nasvet in usmeritev«.

Nepoboljšljiva alternativca *Alojz Kavaš* in *Goran Šoster* sta bila na forumu. Kot biokmeta se še vedno otepata z vprašanjem trgovske morale, čeprav je dejstvo, da je naturalno gospodarstvo za njune namene neprimerno in da nanj niti ne računata, delata pa se, kot da bi jima šlo samo zanj. Z naturalnim gospodarstvom se tukaj misli tudi na impliciten osebnostni, intimni in »neodtujen« odnos do izdelka, ki ga prodajalec prinaša na trg.

Govorci na daljavo

Kako je s kulturno dediščino »mogoče oblikovati posebnosti ali identiteto turistične ponudbe, gostoljubnost kot posebno kategorijo, izvirajočo iz dediščine, pravilno razumevati koncepte turističnih prireditev, skrbeti za primerno spominakrsko ponudbo, sooblikovati turizem na vasi in ponudbo turističnih kmetij, skrbeti za primerno strokovno raven turističnega vodenja, o vsem tem bi moral na forumu govoriti etnolog *dr. Janez Bogataj*. Njegova zaželjenost na različnih koncih te dežele je očitna. Iz česar pa je spet očitno, da se v razmerju med turizmom in etnologijo nekaj dogaja. Čeprav je Bogataj zaradi Ekološkega foruma odpovedal predavanji na primorskem in gorenjskem koncu, ga je zadržal ljubljanski konec.

Po njegovem, tako pravi v zadnji knjigi Sto srečanj z dediščino na Slovenskem, nerodnosti, ki si jih rade privoščijo ljubiteljske turistične organizacije, ko dediščino vključujejo v turistično ponudbo, danes niso več dopustne. »V kulturnem smislu smo izredno bogati, kar je posledica našega izjemnega položaja v tem delu sveta.« Vendar pa je včasih vključevanje dediščine v turistično ponudbo prav nerodno in tako rekoč nevarno, ko se pristane »na ravni kiča ali cenenega (zlaganega) romantičnega nostalgiranja«.

Doktorja *Franja Štefaneca* smo na Forum povabili na srečanju prekmurskih doktorjev znanosti. Štefanec je upokojeni profesor mariborskega VEKŠ-a, strokovnjak za turistične zadeve. Ker ni mogel priti, je Forumu poslal tri strani dolgo pismo, ki ga tam seveda ni bilo mogoče prebrati. V njem začenja takole: »Povsod po svetu, torej tudi v Prekmurju, je potrebbno zagotavljati ekološko ravnotežje. Ker je tudi pri nas porušeno, bo skrb za naravno okolje morala vključevati tudi sistematično vodeno akcijo za zdravljenje okolja.«

Potem našteva, kaj vse je potrebno narediti za razvoj »balneološkega« turizma, torej v prid boljše uveljavitve termalnih kopališč v Prekmurju: očistiti potoke, jarke in divja odlagališča v gozdovih; kontrolirati zbiranje odpadkov, predvsem posebnih odpadkov (akumulatorji, baterije itd); urediti sprotno predelovanje in uničevanje odpadkov (kompostiranje, sežiganje, recikliranje); zagotoviti ureditev starih odprtih gnojišč; prestaviti odlagališča trdnih opadkov s hribov in locirati nova odlagališča v dolinah (!); urediti nova pokopališča ter spodbujati kremiranje; sistematično zoževati posledice velikih posegov v naravo; gojiti zaščitno drevje in grmovje ob vodotokih; odstranjevati povzročitelje škodljivih emisij v zraku (svinjske farme); z Avstrijci se pogoditi za pospešeno čiščenje Mure; prepovedati prevoz nafte in njenih derivatov prek ozemlja, pod katerim so zaloge mineralne vode, in tako naprej.

Rojak Štefanec opozarja tudi na razmnoževanje in zaščito mravljišč v gozdovih, na to, da bi bilo potrebno odpraviti greznice z odprtim dnom in celo da je potrebno pozimi organizirati kratke tečaje za odrasle o pomenu ekološkega ravotežja.

Vse to za hotelski turizem. Kaj šele za etnološkega!

ŠTEFAN SMEJ

ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE

VELIKO PUSTOVANJE
v soboto, 20. februarja, v restavraciji hotela Ajda
zabava s skupino BE RADIO

VELIKO PUSTOVANJE
v soboto, 20. februarja, in torek 23. februarja
v restavraciji hotela Termal
zabava s skupino CASINO

Najlepše in najizvirnejše maske čakajo lepe nagrade.

Pričakujejo vas v Zdravilišču Moravske Toplice!

Dogajanja na Ljubljanski borzi

Spoštovani bralci, teden je naokrog in ponovno smo skupaj, da bi pregledali dogajanja na Ljubljanski borzi v času od 9. 2. do 15. 2. 1993. V tem času se je s kar nekaj vrednostnimi papirji trgovalo le enkrat, z najmanj likvidnimi pa tudi tokrat ni bilo trgovanja. Trgovanja pa tudi ni bilo z zakladnimi menicami Republike Slovenije, kar je po svoje razumljivo, saj bi si investitorji v te vrednostne papirje, če bi papirje prodali pred zapadlostjo z diskontom, zmanjšali donos. Enako bi se zgodilo kupcem, ki bi te vrednostne papirje kupili po višji ceni kot je njihova teoretična vrednost.

Uvrščena kotacija I – obveznice

Obveznica RSL 1 je začela teden s tečajem 116,1, torej z istim tečajem, kot je zaključila prejšnji teden, na enakem tečaju pa se je znašla tudi v ponedeljek 15. 2. Vmes je rahlo poskočila na 116,2 ter padla na 116,0. Prometa z njo pa je bilo prvi dan za 4923 lotov, naslednjega dne za 14175 lotov, v četrtek za 5892 lotov, v petek za 5040 lotov, v ponedeljek pa le za 1330 lotov.

Z obveznico RSL 1 z izkoriščeno olajšavo je bil opravljen le aplikacijski posel z 20 loti 12. 2. po tečaju 115,0.

Tečaj obveznice RSL 2 se je 9. 2. rahlo povzpel na 89,6 (+0,2 odst. t.) pri 357 lotih prometa, naslednjega dne se je vrnil na 89,1 pri 891 lotih prometa, v četrtek padel na 89,2 (1229 lotov), v petek pa kar na 88,7 (–0,5 odst. tl) pri 180 lotih prometa. V ponedeljek 15. 2. pa se je njen tečaj ponovno nekoliko dvignil in sicer na 89,1 pri 1030 lotih prometa. Le 4 loti obveznice RSL 2 z izkoriščeno davčno olajšavo pa so zamenjali lastnika 11. 2. po tečaju 82,0.

Uvrščena kotacija II – obveznice

Trgovanje z obveznico Mesto Ljubljana je v tem tednu upadlo, saj je bil le 12. 2. prijavljen aplikacijski posel z 62 loti te obveznice po kar 3,3 odstotne točke nižjem tečaju (90,2), kot je bil njen enotni tečaj zadnjega sklenjenega posla 5. 2.

Z obveznico Mesto Ljubljana z izkoriščeno davčno olajšavo je bil prijavljen aplikacijski posel le 15. 2. po tečaju 88,0 pri prometu 4 lotov.

Urvščena kotacija II – delnice

Delnica Lek je kot kaže, 4. 2. dosegla s tečajem 15779 svoj »plafon«, saj od tedaj beleži le padce. Tako je 9. 2. padla iz 15300 na 15000 pri 60 lotih prometa, naslednji dan na 14900 (30 lotov prometa), v četrtek na 14800 pri 20 lotih prometa, v petek na 14476 (254 lotov).

Z delnico Salus se tudi v tem tednu ni trgovalo.

Prosti trg – obveznice

V tem tednu je obveznica Gorenje pokazala večjo stabilnost kot v prejšnjem tednu, ko je dnevna sprememba dosegla tudi 1,2 odstotno spremembo. Tokrat je bila največja sprememba le 0,2 odstotni točki. Tako je 9. 2. porasel njen enotni tečaj na 89,5 (+0,1 odst. t.) pri prometu 24 lotov, naslednjega dne so bili prijavljeni aplikacijski posli, enotni tečaj pa je porasel na 89,7 (124 lotov prometa), da bi se v četrtek vrnil na 89,5 pri 637 lotih prometa ter v petek porasel na 89,6 (351 lotov).

V prejšnjem tednu sta padla enotna tečaja manj likvidnih obveznic Juteks in Lek 1, v tem tednu pa z njima ponovno ni bilo prometa. Kot vse kaže pa se jima pridružuje tudi obveznica LEK 2, saj je bil z njo prijavljen le aplikacijski posel z 1 lotom po tečaju 98,0.

Če smo še v prejšnjem tednu lahko trdili, da je tečaj obveznice Lesnina stabilen, saj je bil štirinajst dni nespremenjen (85,7), pa ta trditev v tem tednu ne velja več. 10. 2. je bil prijavljen aplikacijski posel z 39 loti te obveznice sicer še po tečaju 85,7 pri prometu 40 lotov. V petek pa je bil prijavljen le aplikacijski posel z 2 lotoma te obveznice po tečaju 81,0.

Z obveznico Metalna je bil prijavljen le aplikacijski posel za 29 lotov po tečaju 83,0 in sicer 10. 2.

Zmanjšuje se tudi promet z obema občinskima obveznicama. Tako je bil 10. 2. prijavljen le aplikacijski posel z obveznico Občina Laško in sicer po tečaju 79,2 pri prometu 33 lotov. Z obveznico Občina Zagorje je bilo 11. 2. le za 20 lotov prometa po tečaju 78,9 kar predstavlja padec tečaja za 0,7 odstotne točk,e v petek pa s 25 loti po tečaju 78,0, kar predstavlja nadaljni padec za 0,9 odstotne točke. Nekoliko več prometa je bilo s to obveznico v ponedeljek 15. 1. in sicer za 400 lotov, njen enotni tečaj pa je ostal na 78,0.

Enotni tečaj obveznice PTT Nova Gorica je 9. 2. padel na 79,1 (–0,7 odst. t.) pri 140 lotih prometa, naslednjega dne je bil prijavljen aplikacijski posel z 29 loti te obveznice po tečaju 80,0, v petek pa je po enakem tečaju zamenjalo lastnika še 24 teh obveznic. Enotni tečaj obveznice PTT Ljubljana je 10. 2. padel na 99,0 (–0,4 odst. t.), prometa pa je bilo za 159 lotov, posamezni posli pa so bili sklenjeni po tečajih od 98,4 do 99,4. V četrtek in petek je ostal enotni tečaj nespremenjen, promet obeh dni pa znaša 62 lotov. V ponedeljek 15. 2. je tečaj tej obveznici rahlo padel na 98,9 pri 106 lotih prometa.

Obveznica Rogaška 1 se je 10. 2. zadržala še na enotnem tečaju 88,0, prometa z njo pa je bilo za 153 lotov. Naslednjega dne je njen enotni tečaj rahlo padel na 87,8 pri prometu 10 lotov, v petek pa je po enakem tečaju bil prijavljen aplikacijski posel z 2 lotoma te obveznice. V ponedeljek se s to obveznico ni trgovalo, kar smo lahko opazili tudi pri nekateri drugih obveznicah, s katerimi je trgovanje sicer dokaj stalno. V tem tednu je upadlo tudi trgovanje z obveznico Rogaška 2, tako da je bil sklenjen posel s to obveznico le 9. 2. in sicer s 13 loti, njen enotni tečaj pa je padel za kar 1,7 odstotne točke in pristal na tečaju 45,1.

V tem tednu je 1 lot obveznice Rogaška blagovna dobil novega lastnika, sklenjen je bil namreč aplikacijski posel po tečaju 16000. Razlog za tako redko trgovanje s to obveznico pa je v tem, da ponudbe teh obveznic skorajda ni, saj se lastnikom te obveznice bolj izplača koriščenje polnega penziona v hotelu zdravilišča Rogaška, kakor prodaja te obveznice. Obveznica Julon je v letošnjem letu povsem nelikvidna, saj z njo v tem letu ni bilo niti enega sklenjenega posla.

Prosti trg – delnice

Enotni tečaj delnice Dadas je v tem tednu nekoliko nihal. 9. 2. je porasel za 180 na 20430 pri 20 lotih prometa, naslednjega dne padel na 19726 (27 lotov prometa), v četrtek ponovno porasel na 20500 pri 47 lotih prometa in v petek porasel na 20786 (7 lotov prometa). V ponedeljek pa je tečaj te delnice padel na 20565, prometa pa je bilo za 31 lotov. Tečaji posameznih poslov s to delnico pa so se v tem tednu gibali od 19500 do 21300. Delnico Grad pa bi lahko uvrstili med nelikvidne papirje, saj z njo v letošnjem letu ni bilo prometa, ali natančneje že od 17. 9. 1992.

Delnica MK Založba je 9. 2. poskočila iz 2621 na 2845 pri 508 loti prometa, nato pa rahlo nihala. Tako je naslednjega dne nenehno porasla na 2850 (260 lotov prometa), v četrtek pa padla na 2816 pri 602 loti prometa, nato pa naslednja dva dni ni bilo prometa z njo.

Tudi tečaj delnice NIKA je v tem tednu rahlo nihal. Tako je 9. 2. porasel njen tečaj na 36338 (+338), pri prometu 87 lotov, v četrtek padel na 36209 (307 lotov prometa), v petek narasel na 36447 pri 39 lotih prometa ter v ponedeljek ponovno rahlo padel na 36425, ko je bilo za 231 lotov prometa z njo.

Delnica Rogaška prednostna je 9. 2. ostala na tečaju 2800, prometa z njo pa je bilo za 20 lotov, nato se z njo dva dni ni trgovalo, v petek pa je zamenjalo lastnika še 100 lotov te delnice po enakem tečaju. V ponedeljek pa je tečaj te delnice padel za skoraj 10 odstotkov, tako, da se je njen tečaj izoblikoval na 2532, prometa pa je bilo za 400 lotov.

Tečaj delnice SKB redne pa še kar drsi navzdol. Tako je 9. 2. padel iz 18536 na 16894 pri 30 lotih prometa, naslednjega dne na 16500 (184 lotov prometa), v četrtek že na 14968 pri 220 lotih prometa, v petek pa na 133958 (160 lotov). V ponedeljek se je njeno drsenje navzdol nadaljevalo, tako da je pristala na tečaju 13500 pri 100 lotih prometa.

Podoben trend zasledimo tudi pri delnici SKB prednostna, katere tečaj je 9. 2. padel iz 16657 na 15523 pri 460 lotih prometa, naslednjega dne na 15500 (20 lotov prometa), v četrtek na 14862 pri 444 loti prometa in v petek na 14671 (168 lotov prometa). V ponedeljek pa beležimo rahel porast tečaja te delnice na 14692 pri prometu 253 lotov.

TONČKA BOŽINOVIĆ

NIKA
BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA d.d.
Cesta prvih borcev II, Brežice 68250
☎ 0608 62-236. Telefaks: 0608 62-852
POSLOVALNICA LJUBLJANA
Slovenska cesta 54, Ljubljana 61000
☎ 061 131-155. Telefaks: 061 131-347
POSLOVALNICA MARIBOR
Partizanska cesta 3-5, 62000 Maribor
☎ 062 29-460. Telefaks: 062 29-460

Odhod k Zdravniku

Po zdravila z izkaznico o prostovoljnem zavarovanju

V lekarni farmacevt zavarovanca ali svojca, ki je prišel po predpisana zdravila, prosi tudi izkaznico o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju, zato ne bo odveč opozorilo, da je izkaznico treba imeti pri sebi ne le ob obisku zdravstvene ustanove, ampak tudi v lekarni. Farmacevt namreč mora na predpisani recept označiti tudi to, za kakšen paket prostovoljnega zavarovanja ima zavarovanec sklenjeno pogodbo in za katero zavarovalnico gre.

Kako v primeru nepotrebnega obiska na domu

Večkrat se zgodi, da zavarovanci zahtevajo obisk zdravnika na domu, zdravnik pa potem ugotovi, da obisk ni bil potreben. V takem primeru mora bolnik v celoti sam plačati obisk in opravljene storitve, če pa tega ni pripravljen storiti, saj meni, da je bil obisk potreben, zdravnik lahko pregled odkloni, stroške obiska pa zaračuna Zavodu za zdravstveno zavarovanje, ki potem prevzame primer.

Kako v primeru nenujnega obiska pri dežurnem zdravniku

Dežurni zdravnik ima možnost, da bolniku pove, da ne gre za nujnost in mu svetuje, da naj se oglasi pri svojem izbranem zdravniku, ko bo ta delal. Pregleda v takem primeru ne bo zaračunal bolniku, ampak Zavodu za zdravstveno zavarovanje.

Zdravila lahko predpisuje izbrani zdravnik

Po zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju zdravila lahko predpisuje samo izbrani zdravnik, neizbrani zdravnik pa torej samo v nujnih primerih ali kadar je izbrani zdravnik nanj prenesel pooblastilo. Jasno je, da je pooblastilo dano že samo po sebi, če gre za zdravilo, ki ga sme napisati samo specialist ustrezne stroke.

Smisel tega določila je v tem, da terapijo vodi izbrani zdravnik. Kadar izbrani zdravnik pošlje bolnika na zdravljenje z napotnico, to tudi pomeni, da je predal pooblastilo drugemu zdravniku, tudi za predpisovanje zdravil.

Kam brez napotnic

Še vedno ni jasno, h kateremu zdravniku lahko gremo, ne da bi za to morali imeti napotnico. Napotnica ni potrebna za obisk pri izbranem zdravniku, se pravi, da brez nje lahko gremo tudi k izbranemu ginekologu in pediatru. Okulist nam bo prav tako predpisal očala, ne da bi za to potrebovali napotnico. Brez napotnice bo bolnika sprejel tudi psihiater. Za vse pa velja, da napotnica ni potrebna nikjer, kadar gre za nujno oziroma neodložljivo zdravniško pomoč.

Napotnica ni potrebna pri ponovnem pregledu, kadar je izbrani zdravnik prenesel pooblastila na specialista za zdravljenje. V tem primeru je potrebna nova napotnica ali fotokopija prve samo, če je bila prva napotnica ko... meseca že priložena ob... čunu.

Otroci staršev, ki niso obvezno zdravstveno zavarovani

Otroci, katerih starši ... v Sloveniji stalno bival... nimajo pa urejenega obv... nega zdravstvenega zava... vanja (ne plačujejo prisp... za zdravstveno zavarovan... so potemtakem prav ... zdravstveno nezavarovani ... so samoplačniki.

Zavarovanec lahko izbira tudi zdravstveni zavod

Če bolnik dobi pri svo... izbranem zdravniku na... nico za specialistični p... v določenem zavodu, ... gre v drugi zdravstveni ... vod, ki ga sam izbere. ... mu morajo pregled ali ... tev tudi opraviti oziroma ... nimajo pravice odkloniti.

Kmečki zavarovanci ... rajo imeti zdravstveno ... nico potrjeno vsake ... sece.

LEKOVI IZDELKI ZA UPORABO V ŽIVINOREJI

NUTRIL® -Se,
vodotopni prah
z vitamini, aminokislinami in selenom za perutnino, pujske, teleta in druge domače živali

LONGISEPT ®,
pasta
za preprečevanje in zdravljenje drisk pri pujskih, teletih in drugih domačih živalih

Higienska molža – kakovostno pridobivanje mleka:

BLINAL®,
razkužilo za uporabo pri molži

LEKASEPTAL®,
mazilo za vime in roke

MINERALNO-VITAMINSKE MEŠANICE

VITA-REDIN
za vse domače živali

KALMIN®
za govedo

BIOFOS®
za krave in telice; vsebuje več fosforja

ORVIT
za krave in telice med pozno brejostjo

NOVO
MINERALNO-VITAMINSKE MEŠANICE PRILAGOJENE NAČINU PREHRANE

KRAVIMIN®
za krave molznice

PRAVIMIN®
za prašiče

lek ljubljana
veterina

Creditanstalt - Nova banka d.d.
Z nami do uspeha

Ljubljana v svoji enoti v M. Soboti, Lendavska 11, ponuja

upokojencem možnost, da dobijo nakazilo pokojnine preko SPIZ-a na CREDITANSTALT – NOVO BANKO, d.d., PE M. Sobota.

Ob dvigu pokojnine lahko koristijo vse vrste bančnih storitev:
– vezavo sredstev,
– menjava in nakup deviz,
– posojila.

Delovni čas:
– vsak dan od 8.00 do 16.00,
– ob sobotah od 8.00 do 11.00.

Skupščina družbe PURLEN, d.o.o., Lendava

RAZPISUJE

na podlagi določil statuta družbe za dobo 4 let delovno mesto

DIREKTORJA DRUŽBE

Pogoji:
– da je državljan republike Slovenije,
– da ima najmanj V. stopnjo izobrazbe – tehniške, ekonomske ali pravne smeri,
– da povprečno obvlada en svetovni jezik,
– da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj.

Vloge z ustreznimi dokazili pošljite na naslov:

PURLEN, d.o.o., Industrijska 4b, 69220 LENDAVA, v 8 dneh po razpisu.

Kandidati bodo pisno obveščeni o izbiri v 8 dneh po poteku prijavnega roka.

80 milijonov tolarjev za odpravo posledic lanske suše v lendavski občini

Največ skrbi živinorejcem

Dokončna ocena škode, ki jo je povzročila lanskoletna suša, je opravljena tudi v lendavski občini. Po podatkih, ki jih je zbrala posebna občinska komisija, znaša nekaj več kot milijardo 363 milijonov tolarjev. Najbolj so bile prizadete poljščine in trajni nasadi, saj bo pri slednjih poleg izpada pridelka potrebna tudi obnova na nekaterih površinah, kmetijstvo pa je s sušo utrpelo tudi posredno škodo, katere posledice bodo še v prihodnjih letih. Čutijo jih predvsem živinorejci, ki zaradi pomanjkanja krme zmanjšujejo stalež, neugodnih posledic pa ne bodo odpravili niti ukrepi, ki so jih izpeljali na republiški in občinski ravni.

Med ukrepi, ki so jih za ublažitev posledic suše sprejeli že v lanskem letu, velja omeniti regresiranje strniščne setve, ki zaradi nadaljevanja suše ni dalo pričakovanih rezultatov, največ pozornosti pa je seveda veljalo zagotavljanju potrebnih količin krme. V lendavski občini so že v prvi etapi razdelili med živinorejce več kot 1.400 ton koruze po enotni ceni 6 tolarjev za kilogram. Na najbolj prizadetih območjih so bili rejci upravičeni do 150 kilogramov te koruze po glavi velike živine, na manj prizadetih območjih do 100 kilogramov in na najmanj prizadetih do 50 kilogramov koruze. Ob tem je lendavska občina dobila še 577 ton koruze iz republiških blagovnih rezerv, vendar je zanimanje zanjo zaradi nekoliko višje cene (13 tolarjev kilogram) manjše. Ker je suša močno prizadela travnike in posevke koruze, je velik problem pomanjkanje voluminozne krme, zato so v občinskem izvršnem svetu sprejeli sklep o regresiranju nakupa sena. S sredstvi za odpravo posledic suše bodo pokrili razliko nad 12 tolarji pri kilogramu sena, vendar so doslej kupili le zanemarljive količine.

V lendavski občini so imeli v letu 1992 za odpravljanje posledic suše na voljo skoraj 30 milijonov tolarjev, z aktivnostmi na tem področju pa bodo nadaljevali tudi v letu 1993. Osnovni in največji vir bodo seveda sredstva solidarnosti, ki jih je v prvi polovici januarja letos lendavska občina dobila iz republiških sredstev za odpravljanje posledic elementarnih nesreč. Iz tega vira bodo dobili 32.530.000 tolarjev, iz analize vse pomoči za odpravo posledic suše pa je razvidno, da jim bo uspelo v lendavski občini zbrati nekaj več kot 80 milijonov tolarjev, kar pa je le 5,87 odstotka ocenjene škode.

Čeprav so si v lendavski občini že od lanskega poletja prizadevali, da bi ublažili posledice suše predvsem v živinoreji, kamor so usmerjali pretežni del pomoči, jim to ni uspelo. Ugotavljajo, da se je samo v drugi polovici lanskega leta stalež krav zmanjšal za okoli 400 glav, za četrtino ali 1.000 glav pa je manj tudi govejih pitancev. Pričakovati je, da se bodo takšne težnje še nadaljevale, saj nekaterim rejcem že zmanjkuje krme. Dobršen del ukrepov bo zato še naprej usmerjen v sanacijo razmer v živinoreji, ne bodo pa zanemarjali tudi regresiranja spomladanske setve, odprave posledic v trajnih nasadih, preostanek sredstev pa bodo na osnovi ocenjene škode v rastlinski pridelavi namenili kmetom v gotovini.

Z razmerami po lanskoletni katastrofalni suši so se na zadnji seji seznanili tudi poslanci lendavskega parlamenta, ki so program sanacije sprejeli in se hkrati zavzeli tudi za zagotovitev dodatnih sredstev, s katerimi naj bi pridazadetim kmetom regresirali obresti za najeta posojila. Odgovornim za kmetijstvo v občini so naložili, da pripravijo ustrezno gradivo o problematiki kmetijstva, ki ga bo obravnavala stroka, nato pa ga bodo prek poslancev skušali posredovati tudi republiškemu parlamentu.

LUDVIK KOVAČ

Rešitev je v namakanju

Poldrugo desetletje smo v Sloveniji posebno skrb namenjali melioracijam kmetijskih zemljišč, pri tem pa smo bili še posebej zavzeti v severovzhodni Sloveniji, kjer smo izsušili več tisoč hektarjev površin in jih tako usposobili za kmetijsko pridelavo. Ob skrbi za odvodnjavanje pa smo pozabljali, da rastline za rast potrebujejo tudi vlago. V letih, ko ni primanjkovalo padavin, teh težav nismo čutili, lanska suša pa je resno opozorila, da moramo razmišljati tudi o namakanju. Če smo včasih v Sloveniji znali zagotoviti nepovratna sredstva za melioracije, bodo takšna sredstva zdaj potrebna tudi za namakanje. Zaradi pomanjkanja kakovostnih vodnih virov v Pomurju nimamo možnosti, da bi namakali večje površine, zato bo potrebno spremeniti sedanje pogoje za pridobivanje nepovratnih sredstev za te namene. V Pomurju bodo prišli v poštev manjši namakalni sistemi, kjer bo kot vodni vir poditalnica, kmetijci pa bodo morali združiti sile za uresničitev takšnih idej.

L. K.

Gornja Radgona prejela 20 milijonov za odpravo posledic lanske suše

Gornjeradgonska vlada spet deli

Nova vlada SO Gornja Radgona že deli denar; seveda gre za denar, ki ji je bil dodeljen po ocenitvi zaradi lanske suše. Na zadnji seji izvršnega sveta (11. februarja) so le sprejeli sklep o razdelitvi republiških sredstev solidarnosti za delno odpravo posledic suše v letu 1992 v občini Gornja Radgona.

Dolgotrajno pomanjkanje padavin in vročina v juniju, juliju, avgustu in septembru v letu 1992 sta povzročila veliko naravno katastrofo v kmetijstvu na območju občine. V povprečju naj bi bil pridelek nižji za 62 odstotkov, na posameznih strniščnih posevkih pa je bil v celoti uničen. V nasadih vinogradov in sadovnjakov je pridelek nižji za 30 do 40 odstotkov. Posebno kritično je v živinoreji (tako kot povsod), saj kmetje nimajo dovolj krme. Po uradni ocenitvi škode je bilo občini Gornja Radgona dodeljenih 22,620 milijonov tolarjev, od tega jih je nekaj čez 20 milijonov že prejela. Le-te bodo razdelili vsem upravičencem enako (čeprav je Andrej Kraner pripomnil, da so živinorejci dobili že dvakrat podporo, lastniki trajnih nasadov pa še nobene), in sicer 2,53 odstotka ugotovljene neposredne škode po suši. Družbenemu sektorju se pripadajoča sredstva izplačajo na žiroračun, vsem drugim upravičencem (zasebnikom) pa se izda vrednostni dobropis, kar pomeni, da bodo namesto denarja lahko v zadrugi kupili material v ustrezni vrednosti. Čeprav smo že navajeni na razlikovanje med »družbenim« in »zasebnim« kmetijstvom, pa ni razumljivo, kako da lahko kmetje kupujejo za prejeti denar le v zadružnih trgovinah.

Zasebni kmetovalci v občini Gornja Radgona bodo prejeli čez 12 milijonov tolarjev, Radgonske gorice 2,3 milijone, VG Kapela 1,2 milijona, Kmetijstvo Črnci 4,8 milijona, TOK Gozdarstvo čez 13 tisoč tolarjev in KK Gozdarstvo čez 28 tisoč tolarjev.

BBP

Izkušnje kmetovalcev

Letno 400 pujskov

Kmetija Olge Šparakl iz Branoslavec ni velika, saj obsega le 4 hektarje, na katerih pridelujejo koruzo, pšenico in ječmen. Seveda pa nekaj hrane še dokupijo. Preusmerjeni so v pitanje bekonov in rejo plemenskih svinj oziroma pujskov. Obojega je veliko.

»V enem turnusu storitveno pitam 100 zadružnih pitancev, kar praviloma traja 4 mesece. V krmljenje dobivam okrog 25-kilogramske pujske iz kmečke reje in jih krmim do teže od 100 do 120 kilogramov. Zdaj imam pitance, ki so v hlevu že dlje, kot je dogovorjem čas, zato so tudi presegli običajno težo. Upam, da jih bo zadruga kmalu odpeljala in da zaradi tega podaljšanega časa ne bom oškodovana,« je nekam zaskrbljeno pripovedovala Olga Šparkl, nato pa še dodala, da so ji znane razmere na tržišču: zaradi uvoza je velika ponudba iz domače reje.

Boljše pa so izkušnje, vsaj v zadnjem času, s plemenskimi svinjami. Šparklova kmetija je v to dejavnost usmerjena že vrsto let. Pred sedmimi leti je bilo v njihovem hlevu kar 100 »presečnic«, kot po domače pravijo plemenskim svinjam. Zdaj jih je 30. V povprečju skotijo 2,5-krat letno, povprečno gnezdo pa ima 8-9 pujskov, kar pomeni, da ena svinja skoti letno (spet v povprečju) od 18–20 pujskov. Žal vsi ne ostanejo pri življenju (včasih jih mati poleže). Bil sem presenečen, ko mi je Olga povedala, da pujske sama cepi in tudi kastrira. Pojasnila je, da ji je bilo sprva hudo, zdaj pa se je že navadila. Zanimivo pa je, da pujskov ne redi do običajne teže (do 25 kilogramov), ampak jih odda farmi na Cvenu, ko so stari od 28 do 33 dni oziroma tehtajo okrog 6,5 kilograma. Od matere gredo, čeprav se še niso odvadili sesanju mleka oziroma navadili na drugo hrano – »puh štarter«, ki jim ga tudi poklada. Tega dobi rejka od svoje kooperantske organizacije (0,5 kilograma po pujsku). In koliko so ji nazadnje plačalali za enomesečne pujske? Iz obračuna je razvidno, da je dobila **za kilogram pujskov**, težkih do 5,5 kilograma, **480 tolarjev**; za kilograme, ki so presegali to težo, pa so jih plačali manj – 250 tolarjev. To zadnje pa je trenutna cena za pujske običajne teže (okrog 20 kilogramov), ki jih prodajajo drugi rejci. Tudi na turniškem sejmu pujskov so približno tolikšne cene.

Olga Šparkl pa vzorno obdeluje še manjši vinograd. Namerava se ukvarjati tudi z vrtnarstvom. Nima pa goveje živine. Srečna je, ko ob običajnem delu v hlevih (Pomislite samo, koliko dela in skrbi je s pravkar rojenimi pujski!) najde vsaj nekaj časa za šivanje. Po osnovnem poklicu je namreč krojačica. Življenjska usoda pa je hotela, da je morala poprijeti na kmetiji.

Š. SOBOČAN

Tla vinogradnikov največje bogastvo (2)

Jesensko-zimska obdelava vinogradov, seveda tam, kjer jo vinogradniki opravljajo, tu gre predvsem za oranje in kopanje v vinogradu, je za nami, zato si poglejmo, kako je s **spomladansko obdelavo tal.**

Če smo jeseni oziroma pozimi zaorali zemljo k trsu, jo je potrebno odorati. Ponavadi ta ukrep izvedemo po končanem obrezovanju in vezanju šparonov, ko so tla primerno osušena, nikakor pa ne obdelujemo mokrih tal.

Oranje je tudi eden od ukrepov v boju proti plevelom. Daljše puščanje zimske brazde vodi do večjega propadanja tak, v sušnih letih in legah pa lahko veter marca in aprila »odpiha« velik del dragocene vlage. Kjer izhlapevanje ni pravočasno ustavljeno, kaže trta že konec julija znake pomanjkanja vlage (orumenitev listov). Po odoravanju v spomladanskem času je potrebno tudi čimprej izravnati ostanek brazde pod oporo, ki je takrat še mehka in rahla in se lahko brez velike izgube časa opravi z motiko. V tem času lahko opravimo tudi klasično spomladansko kopanje vinograda, ki je seveda zaželjeno in izvedljivo tam, kjer je delovna sila. Večina večjih vinogradnikov pa v glavnem v starejših vinogradih opušča spomladansko obdelavo, saj se borijo proti plevelom v vrsti s kemičnimi sredstvi oziroma s košnjo, medvrstni prostor pa je zatravljen in se redno mulči.

Poletna obdelava tal – glavni cilj je ustaviti čezmerno izhlapevanje vode (kapilarni vzpon vode) in seveda tudi zatiranje plevelov. Poletna obdelava naj bo plitva in sega do globine 5 cm. Najbolj razširjena je v tem času obdelava medvrstnega prostora z »frezami«, vendar tudi tu pazimo, da ne obdelujemo preveč vlažno zemljo in ne pregloboko. Pogosta in globoka obdelava tal povzroča izgubo vode, ker vedno znova vlažna tla iz globljih plasti spravimo na površino. Na strmih legah je taka obdelava tudi vzrok, da poletni nalivi odnašajo najboljšo zemljo. Kdor preveč pridno obdeluje tla v svojem vinogradu, jih obdela do »smrti«. Tudi tu je pravilna srednja pot.

Kmetijska svetovalna služba
Ernest Novak, dipl. inž. agr.

Do zdravega sadja

Klapova

Vzgojena v ZDA 1860. leta, kmalu se je razširila po vsej Evropi. Dobro uspeva v zmerno toplih območjih. Drevo raste precej bujno, oblikuje široko piramidasto krošnjo. Občutljiva za škrlub. Dovolj odporna proti zimski in spomladanski pozebi. Cveti srednje pozno in je dobra opraševalka. Zarodi počasneje, rodi srednje dobro in redno predvsem na brstičih. Zori od začetka do sredine avgusta, plodovi se ohranijo le do tri tedne. Plod je srednje debel do debel. Kožica je gladka, zelenkasto rumena, na sončni strani karminsko rdeča, prelita in progasta. Meso je rumenkasto belo, sočno, topno, prijetno sladko-kiselkastega okusa.

Rdeča viljamovka

je bila vzgojena 1938. v ZDA. Ima enake lastnosti kot viljamovka. Plod je debel. Kožica je v osnovi rumena, po vsej površini živo rdeča, prekrita in s temnejšimi progami.

Boskova (boskova steklenka)

Odkrita je v Franciji, drevo raste bujno, moramo jo cepiti na posredovalko, zahteva globoka rodovitna in rahlo srednje vlažna tla. Občutljiva je za nizke zimske temperature. Proti škrlupu je malo odporna, zelo občutljiva na hrušev bakterijski ožig. Cveti pozno, je dobra opraševalka in nagnjena k partenoskarpiji. Občutljiva za spomladansko pozebo. Zarodi srednje zgodaj, rodi dobro in je nagnjena k izmenični rodnosti. Zori v drugi polovici septembra, užitno zrelost doseže oktobra in v shrambi ostane do novembra. Plod je debel, podolgovat, hruškaste oblike. Osnovna barva je rumena, po vsej površini jo pokriva bronasto rjava prevleka. Meso je rahlo belo rumenkaste barve, lahko topno, včasih zrnato, odličnega okusa, sladko in dišeče.

Zgodnja morettinijeva

To je novejša italijanska sorta, uspeva v toplejših krajih z dovolj zračne vlage, zahteva rodovitna tla in dobro oskrbo, je srednje bujne rasti, dobro se zrašča s kutino, zato ne potrebuje posredovalke. Je občutljiva za škrlup in zelo občutljiva za hrušev bakterijski ožog. Cveti srednje zgodaj, je dobra opraševalka. Zori konec julija, v začetku avgusta. Plod je srednje debel, hruškove oblike. Kožica je gladka, tanko zeleno svetlo rumenkasta in rdeča na sončni strani. Meso je belkasto, čvrsto, masleno topno, sočno, zelo sladkega okusa.

Vlado Smodiš, inž. agr.

farmatan®
dodatek h krmi za preprečevanje drisk pri živalih
Dobite ga v lekarnah, kmetijskih prodajalnah
in veterinarskih postajah

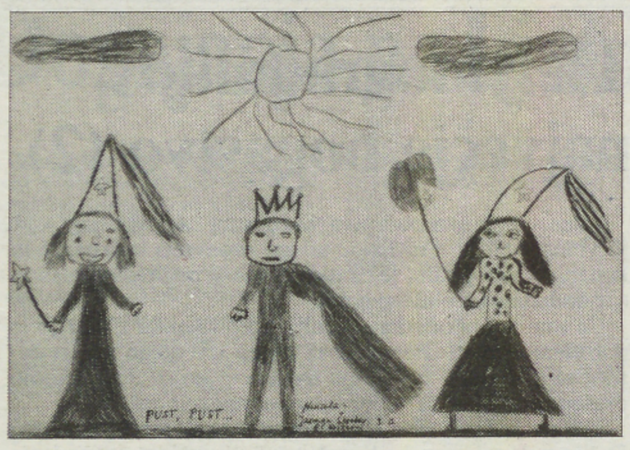

Razmišljanja o kulturi

Kultura je za človeka pomembna, ker se ravno zaradi nje razlikujemo od živali. (Mitja)

* * *

Kultura je zame nekaj, kar ima v sebi vsak človek, vendar na svoj način. Tudi lepo obnašanje spada h kulturi. Zelo pomembna je umetnost – greš v gledališče, se udeležuješ proslav in kulturnih prireditev ter tako postaneš bolj razgledan. (Katja)

* * *

Zame je kultura nekaj lepega – lepo obnašanje, lepo vedenje... Kultura je za nas pomembna, ker z njo pokažemo svoj odnos do drugih in do samega sebe. (Nataša)

* * *

Je nekaj, kar ima zvezo z lepim obnašanjem, spoštovanjem drugih, gledališčem... (Gregor)

* * *

Brez kulture ne bi mogli biti, saj bi bila potem prava svinjarija. (Tadeja)

Učenci 8. razredov
OŠ Križevci

Prešernu v spomin

Prešeren je bil umetnik,
ustvaril je mnogo pomembnih del.
Dela so simboli,
ob katerih se zamislim in razmišljam:
»Kakšen je sploh bil,
kako mu je uspelo ustvariti tako veličastna dela?«
Napisal je mnogo umetnin
za prijatelje, znance, sorodnike,
a največ za Julijo – ljubezen,
zanjo je živel, upal, a tudi – trpel.
Zanjo bi dal vse,
a ona, premožna, bogata hči
se za njegovo ljubezen ni dosti menila.

Prešeren je bil dober človek
s srcem in dušo, ki sta mu pomagala,
da je ustvarjal z ljubeznijo.
Takrat ga ljudje niso marali,
niso mu dali priložnosti,
da bi jim dokazal,
da ljubi domovino in narod svoj.

Pa vendar smo spoznali ceno njegovega dela.
V svojih delih je izrazil več ljubezni, kot
je je danes na svetu.
Zato častimo njegova dela!
Spoštujmo jih kot največji zaklad!
Nosimo jih v srcih,
naj bodo skrita v posebnem kotičku,
da nam jih nihče ne vzame!
Ne dajmo jih za nobeno ceno,
saj so zapisana za nas,
za SLOVENSKI NAROD!

Nataša Špilak, 8. a
OŠ Turnišče

V počitnicah

Počitnice lepo smo preživeli,
a bi še lepše se imeli,
če vsaj nekaj bi snega imeli,
oh, kako smo si ga vsi želeli!

Skrbi smo odložili
se ob igrah veselili,
na dvorišču se lovili
in s kolesi se vozili.

Dnevi hitro so minili
in spet se v šolo smo vrnili,
dni brezskrbnih več ne bo
in zopet se učiti treba bo.

Danijela Skledar, 5.a
OŠ Turnišče

Zima

Zjutraj sonce pozno vstaja
in zvečer gre zgodaj spat.
Ko prvi sneg naletava,
otroci k oknu pohitijo
in zelo se veselijo.
Tudi teta Zima se smeji,
sem do šole nam preti,
mi pa k peči pohitimo
in se tam veselimo.

Danijela Bojnec, 5.r
DOŠ Dobrovnik

Kulturni praznik pri Mali Nedelji

V počastitev slovenskega kulturnega praznika smo imeli 4. februarja kulturni dan. Učenci vseh razredov smo pripravili razredna glasila z zanimivimi naslovi: Jakopeti, Naša prva knjiga, Mačice, Marjetica, Petošolček, Čenčarija, Sedma faca in Ožemalnik možganov. Polna so risbic in zanimivih spisov. Ob koncu smo jih razstavili. Svojo prvo razstavo pa je pripravil tudi učenec 6. razreda Dejan Prša, ki z oljnimi barvami slika na platno.

V soboto zvečer pa je bil v našem kraju koncert ljudskih pevcev in godcev ter zbora upokojencev iz Ljutomera. Tako so tudi oni proslavili Prešernov dan.

Mojca, Jana in Mateja
Novinarski krožek

Ali veste?

Da da, odlomek v prejšnjem vprašanju se je nanašal na življenjepis pesnika Franceta Prešerna. Tokrat ste vsi pravilno odgovorili. Pri žrebanju pa je imela največ sreče **Valentina Mertuk iz Beltinec.** Čestitamo!

KUPON št. 25

Ali veste, v katerem delu dneva je človek največji?
Odgovore pošljite najkasneje do 24. februarja na naš naslov s pripisom »Ali veste«.

Zimske počitnice

Bila sem v Italiji.
Z botro sem šla v
mesto. Šli smo na
sprehod. Naučila sem
se uporabljati uro.
Šla sem v mesto
gledat lutke.
Dobila sem obleko.
Počitnice so bile
kratke in lepe.

Sanja Kovačič
1. b razred
O. Š. Križevci

Iz Rinčetove Grabe

V Rinčetovi Grabi pri Šiškovih izvira potoček Jugor. V nj
živijo žabe in vodne podgane. Ob njem pa rastejo drevesa
grmičevje. Ko priteče iz Rinčetove Grabe, razmeji Podgradje
Stročjo vas. Nato se vije mimo gornjega in spodnjega marofa
starega jezu, kjer je bil nekoč mlin. Pri zidanem mostu pa se izl
v Kostanjevico. Potoček bi bil prav zanimiv, če ne bi živeli
njem neodgovorni ljudje. V njem namreč najdemo steklen
konzerve, polivinilaste vrečke...

(Iz šolskega časopisa, ki je nastal v tednu pred sloven
kulturnim praznikom.)

OŠ Stročja

Zgodba z abecedo

Anita je vsak dan na igrišču.
Brzi po njem s kolesom
Cekin je njen pes.
Čaka na prijateljico Dorotejo.
Doma je v Murski Soboti.
Eva je njena sestrična.
Fikus je Anitina najlepša roža.
Gregor je njen prijatelj in sosed.
Hiša, v kateri stanuje Anita, stoji v ulici Staneta Rozmana 5.
Irena je Anitina mama.
Janez pa je njen oče.
Ko je na igrišču, se najraje guga na gugalnici.
Ljubljana je Anitino najljubše mesto.
Marjetice so najlepše travniške rože.
Njena babica stanuje v Mariboru.
Orehe ima rajši kot sadje.
Posebno rada ima papige s pisanim perjem.
Radio ji vedno igra na ves glas.
Sadna kupa je njena najboljša jed.
Šola, na katero je vpisana, se imenuje OŠ III.
Takrat, ko gre v posteljo, skozi okno še nekaj časa opazuje zvezde.
Urno teče in zelo dobro skače.
V šoli jo imajo zelo radi.
Z mamo gre vsak dan na sprehod.
Živali ima zelo rada.

Katja Čater, 2.
OŠ III, Murska Sobota

DŽIRLO d.o.o.
p.p. 45 61000 Ljubljana
(061) 301-573
(061) 271-135
(068) 46-568

ČANG-ŠLANG
shujševalni čaj

GINGER
čaj za moško vitalnost

TAR-GARD
antinikotinski cigaretni ustnik

KING-KONG

TAR-GARD JE USTNIK ZA TRAJNO UPORABO. ZDRAVJE JE VAŠE NAJVEČJE BOGASTVO – se strinjate? Torej nehajte kaditi!. Če pa se vam to zdi nemogoče, se zaščitite: TAR-GARD.
TAR-GARD je japonski izdelek, ki je osvojil svet. Majhno varovalo za TRAJNO uporabo, ki odstrani iz cigaretnega dima do 97% škodljivih snovi. Deluje po fizikalnih zakonih aerodinamike in nima filtra – zato cigareti ne odvzame arome in je trajno uporaben.
TAR-GARD omili ali celo odpravi značilni »kadilski kašelj«, preprečuje nastajanje nikotinskih oblog na zobeh in najpomembnejše: raziskave so pokazale, da v veliki meri preprečuje bolezenske spremembe na pljučih. Pri naročilu dobite poleg elegantnega črnega ustnika TAR-GARD še prozornega, pri katerem boste lahko opazovali njegovo delovanje.
KADILCU JE TAR-GARD POTREBNEJŠI OD VŽIGALNIKA!

699 SIT + PTT stroški

NAROČILNICA

Ime in priimek:

Ulica in št.

Poštna št. in kraj

kosov KING-KONG ☐ kosov GINGER ☐
kosov TAR-GARD ☐ kosov ČANG-ŠLANG ☐

Naročilnico pošljite na naslov:
Džirlo, p.p. 61000 Ljubljana

KING-KONG, LJUBITE SE BREZ SKRBI! Vse svetovne raziskave so pokazale, da kljub nevarnosti prave prodaje kondomov, čaprav so ti še vedno najboljši varuh pred to hudo boleznijo. ZAKAJ? Zato ker prisilijo k obotavljanju.
Te skrbi izginejo, če kupite KING-KONG, ker: zadrega izgine (ne kot pri klasičnem kupovanju v kioskih ali ...) * zagotavlja vam popolno anonimnost * kondom je vedno pri roki * pri nakupu KING-KONGA ... prihranite. Ne verjamete? Poskusite!
KING-KONG je komplet 50 kondomov v raztopini meda; popularni medenjaki!!!
Komplet vam pošljemo po pošti na naslov, če pa zaradi sostanovalcev tega ne želite, imamo rešitev: napišite ... in priimek, namesto naslova pa post restante, poštno številko in mesto. S tem bo vse rešeno, vaš KING-KONG ... čakal sedem dni na pošti. Plačate po povzetju. Embalaža je nevtralna.

999 SIT + PTT

ČANG-ŠLANG JE ČAJ ZA ZMANJŠANJE TELESNE TEŽE. Med najpomembnejšimi boleznimi so ... so povezane s preveliko telesno težo. Vitki ljudje so bolj zdravi, krepkejši, lepši in uspešnejši. Naredite prvi ... popijte skodelico ČANG-ŠLANGA! Mnogi pripravki za hujšanje (vitaminski napitki, tablete...) in ... pomagali pri zmanjšanju telesne teže, idealne teže pa niso ohranili. ČANG-ŠLANG je drugačen. Pripravljen ... naravnih sestavin po starodavni kitajski recepturi. Povzroča zmanjšanje apetita, izgubo sala, zmanjšuje ... Nekdanji kitajski velikaši so pili ČANG-ŠLANG, da so ohranili zdravo, prožno telo, mladost in ... učinkuje, se je ČANG-ŠLANG na kitajskem ohranil do danes – celih 1700 let! V eni škatli ČANG-ŠLANGA je ... čaja – dovolj, da vam uspe! Vsak dan pred obrokom popijte skodelico čaja in vaše težave zaradi telesne teže ... raztopile. Naj bo vaše geslo: ZDRAVJE, VITKOST, USPEH.

699 SIT + PTT

GINGER, ZA DOLGO IN SREČNO LJUBEZEN KUPUJEJO ŽENSKE – PIJEJO MOŠKI! Čaj GINGER ... sestavljen po stari kitajski recepturi, ki se je ohranila dolga stoletja. Že stari Kitajci so ga pili, da so ohranili ... poznih let. Pitje čaja je na Kitajskem obred – kmalu boste razumeli zakaj.
Navodilo: vrečko s čajem prelijte s pol litra vrele vode in pustite da se ohladi. Vrečko odcedite in zavrzite. ... sladkajte, najbolje z medom. Pijte ga dvakrat na dan: zjutraj in pozno popoldne (ne zvečer) po 2,5 dl ... pripravljene količine).
Čaj deluje postopno, zato ne boste občutili učinka že po prvi skodelici. Po nekaj dneh pa boste opazili, da je ... napetost popustila, da trdno spite in da ste prijetno umirjeni. Ta občutek bo sčasoma prerasel v splošno počutje ... bo kazalo tudi z zboljšanjem kondicije, obnovo spolne moči in mladosti. Ko se bo to počutje ustalilo, zmanjšajte ... uživanje čaja na dva- do trikrat na teden.

699 SIT + PTT

DEKLETA, POZOR! Vsa velika svetovna podjetja imajo svoja dekleta-modele, ki jih predstavljajo v medijih. REVLON npr. ima malo Cindy Crawford, NINA RICCI Iman, YVES SAINT LAURENT Isabelo Rosellini. Podjetje DŽIRLO išče za slovensko tržišče dekle, ki ga bo predstavljajo v reklamnih spotih na TV in časopisih (v oglasih, na naslovnih straneh, v intervjujih ipd.).
Dekle mora izpolnjevati naslednje pogoje: lep in zdrav videz * zanimiv nastop * uglajeno vedenje * privlačnost * očarljivost * psihološka pripravljenost za breme statusa znane osebnosti * pripravljenost za profesionalno opravljanje delovnih obveznosti.
Vsa dekleta, ki jih to zanima, naj pošljejo dve fotografiji (obraz in telo) s čim več podatki na naslov: Džirlo, d. o. o., p.p. 45, 61000 Ljubljana.
Poleg dekleta, ki bo predstavljalo podjetje Džirlo, bomo izbrali še 5 deklet, ki bodo članice skupine DEKLETA DŽIRLO. Opravljala bodo manekenske storitve za najbolj znana podjetja v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, Španiji in v drugih evropskih državah.

IZBOR VSEH DEKLET OPRAVI LASTNIK PODJETJA G. I. DŽIRLO OSEBNO.

OBVESTILO ZA KUPCE ČANG ŠLANGA
Rezultati akcije »NAŠ MALI ZNAK POZORNOSTI« bodo objavljeni v DELU in SLOVENSKIH NOVICAH dne 19. februarja '93 in v NEDELJSKEM DNEVNIKU 21. februarja '93.

Prijeten večer s Porabci

Prvo gostovanje vseh kulturnih skupin naših rojakov iz Porabja na Madžarskem v M. Soboti – Govorilo tudi srce – Zadovoljni nastopajoči in obiskovalci

Kdor je prišel v soboto zvečer v grajsko dvorano v Murski Soboti na večer s porabskimi Slovenci oziroma prireditev, ki so ji dali naslov Sprtoletje blüzi ide, je bil prav gotovo prijetno presenečen. Naši rojaki so se izkazali z zelo zanimivim programom. Najbrž je imel za to precej zaslug režiser MIKI ROŠ iz M. Sobote, pa tudi vsi drugi mentorji kulturnih skupin. Za to gostovanje pa se je posebej zavzela tudi Zveza kulturnih organizacij občine Murska Sobota, saj bi po tradiciji ‚morali' nastopiti v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer so se predstavili že trikrat. Izkazalo se je, da je bila to dobra odločitev. Tu so jih obiskovalci bolje razumeli in Porabci so se počutili skoraj tako kot doma.

Ko so porabske skupine že končale uradni del svojega nastopa, so jih obiskovalci z burnim ploskanjem spodbudili, da so še nekaj časa ostali na odru, peli, igrali... (Fotografija: J. G.)

»Z našim današnjim nastopom bi vam radi dokazali, da porabski Slovenci še živimo, delamo in negujemo našo kulturo... Za nas, narodnosti, je kultura še nekaj več, je tudi izraz pripadnosti nekemu narodu, nekemu kulturnemu prostoru,« je ob začetku nastopa dejal predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem JOŽEF HIRNOK. Predsednik Zveze kulturnih organizacij občine M. Sobota IVAN OBAL, ki je izrekel dobrodošlico Porabcem, pa je najprej izrazil veliko zadovoljstvo, da je prvič po vojni prišlo do tega vsestranskega gostovanja porabskih Slovencev v njim najbližjem mestu v domovini matičnega naroda, nato pa spregovoril na kratko o razvijanju sožitja med Slovenci in Madžari ter nujni skrbi za manjšine. *»Mislim, da mi v Sloveniji z zakonom o manjšinah to dokazujemo in prepričani smo, da bo tudi Republika Madžarska vam, ki živite na drugi strani meje, to enako povrnila.«*

In potem... predstavo so začeli mladi člani **literarnega krožka OŠ Gornji Senik**, ki so prikazali zanimiv prednovoletni običaj v Porabju (koledovanje z jaslicami), nato pa so se predstavili **Vera Gašpar** in **Laci Domjan** s pripovedovanjem vicev na račun porabskih vasi, **ljudske pevke iz Števanovec, lutkovna skupina OŠ Gornji Senik, ansambel Lacija Korpiča in ženski kvartet iz Monoštra, folkorna skupina z Gornjega Senika, literarni krožek OŠ Števanovci in mešani pevski zbor Avgusta Pavla z Gornjega Senika.** Vsi so bili tako dobri, da so jih obiskovalci nagrajevali z burnimi aplavzi, na koncu pa so ‚terjali' še dodatne točke.

Ko so Porabci nazadnje gostovali v Cankarjevem domu v Ljubljani, je bil simbolični naslov njihove prireditve Komu zvoni. Ali prav njim? se je marsikdo vprašal. Zdaj je bil naslov Sprtoletje blüzi ide (Pomlad se bliža). Ali prihajajo torej novi, boljši časi? Upajmo, da je tako.

JOŽE GRAJ

Esej

Problem vojne

(poskus personalistične razlage)

Če govorimo o vojni, se vedno izrekamo skozi določeno pojmovanje človeka. Tu bi ponudil gledanje skozi osebo ali bolje teorijo osebe.

Ta teorija osebe postavlja pod vprašaj Descartesov subjekt; pri Descartesu je izhodišče naravna luč razuma in šele nato prideta narava, svet. Cogito, ergo sum (Mislim, torej sem) – misel subjekta je luč, ki jasni in osvetljuje pot v naravo in svet. Misel pa se izraža v pojmih.

Ob pomoči teorije osebe pa izkusimo obrat, kajti vsak se zaveda, da sočlovek, Drugi, ni pojem in da v pojmu ne moremo izraziti vse vsebine Drugega. Drugi ni moj pojem, zato je potreben zasuk.

Poglejmo si sedaj dva načina gledanja na Drugega, skozi persono in osebo.

Tujko za osebo, persono je skoval Tertulijan, patristik ter ustanovitelj filozofske latinščine, skovanka pa je prišla k nam iz Afrike. Persona pomeni prvotno masko, ki jo je nosil igralec v rimskem gledališču. Skozi odprtino v maski pa je prihajal glas. Igralca so spoznali po glasu, per – prek in sono – zvenim, se glasim. Per sono pomeni torej prek glasu.

Za to etimologijo sem se dolžan zahvaliti priorju pleterske Kartuzije J. Hollensteinu.

Prek zvena, glasu spoznam sočloveka, Drugega, to je pa nujno, kajti ko izrekam, se vedno izrekam Drugemu. Preko glasu, besede sem zavezan Drugemu, kajti hočem, da z Drugim vzpostavimo odnos iskanja resnice, ali hočem, da so moje besede razumljene.

To pa pomeni, da je personalni odnos nujen. Ko se izrekam, se vedno izrekam Drugemu, kajti drugače moje besede ne bi imele smisla. Besede, ki niso namenjene nikomur, so res brez smisla.

Tako lahko rečemo, da je teorija osebe nujna. Ta teorija temelji v personi.

Besedo persona so sprejeli vsi zahodni narodi, Slovani pa imamo ime oseba. (Glej Bezlajev Etimološki slovar!)

Oseba pomeni prvotno mali kmet, bajtar. Tu je razumevanje osebe vezano na posest zemlje, osebe ne moremo ločiti od posesti zemlje. Na podlagi zemlje pa je dana oblast, kajti oblast temelji na posesti zemlje.

Oseba ni zavezana nujnosti besede, marveč nujnosti oblasti nad zemljo.

Ko pa govorimo o osebi skozi oblast, je težnja po sporazumu skozi besede oziroma poskus harmoniziranja z Drugim zamejena. Tukaj oseba ni več v pristni povezavi z Drugim, marveč je oblastnik zemlje.

Oseba je tu vezana na zemljo in ne več na Drugega in samo korak je še in oseba se hoče kot oblastnik dvigniti nad zemljo ter hoče še več zemlje in s tem več oblasti, takrat pa lahko rečemo, da je postal osebščina in Drugega ni več.

Tako nosi oseba v sebi razosebljanje, kajti Drugega ni več in nujnost prek besede ni več možna; srečamo se s smrtjo besede in dejansko se v osebi naselita smrt in uničevanje.

Seveda je to protinaravno in narava Drugega ne obstaja več. To razosebljanje pa je prav vojna. Ta proces je potekal tudi pri nas.

Če smo v začetku še bili zavezani besedi, se je nujnost besede skozi osebo razblinila, nastopili smo kot oseba, ki hoče svojo zemljo ohraniti ali zasesti.

Pri nas je potekal jasen proces od persone, prek osebe in zemlje kot oblasti do protinaravnega razosebljanja, ki hoče več zemlje in več oblasti.

Največji problem vojne je v tem, da persona ni več persona, nimamo več nujnosti besede, marveč se mora tisti, ki se brani, ter tisti, ki napada, torej oba hkrati, spustiti na raven osebe, tu pa ne govori več beseda, temveč oblast, ki temelji na posesti zemlje.

CIRIL GRAH

V soboški Galeriji od petka, 12. februarja, razstavljajo udeleženci 20. mednarodne likovne kolonije, ki je bila od 29. oktobra do 23. novembra lansko leto v Lendavi.

Branko Šömen, 12. februarja, na predstavitvi svoje najnovejše knjige To ni Amerika, ki je pred kratkim izšla pri založbi Franc-Franc.

Lutke in pustno rajanje

V Soboti bodo spet v gosteh mariborski lutkarji s

PRAVLJICO O VELIKANU MRAZAKU

Z njo se bomo preselili v svet velikanov, ki pooseblja mraz, sneg, led, ogenj in zarjo. To je prijazen, človeku in živalim naklonjen svet, vse dokler...

Mariborski gledališčniki bodo predstavo odigrali 22. februarja ob 17. uri v grajski dvorani – ZA ABONMA, 23. februarja ob 17. uri v grajski dvorani – ZA IZVEN,

NA PUSTNI TOREK

pa bodo mariborski lutkarji rajali z vsemi,

ki boste med 15.00 in 16.30 prišli na grajsko dvorišče.

Organizator lutkovnega gostovanja in pustnega rajanja je ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ

Za zeleni jezik (29)

(Govoriti prek (preko telefona ali po telefonu) Zanikanje in nikalni rodilnik)

V tistem predvolilnem sporočilu **Združene liste,** ki je predstavilo lokalnega kandidata za državni zbor Danila Šipoša, je napačna tudi raba predloga **prek/preko** v povedi »S kandidatom se lahko osebno pogovorite prek telefona 22 906 vsak delovnik od 7. do 18. ure.« Tovrstno rabo Slovar slovenskega knjižnega jezika označuje kot »neustaljeno« (primer SSKJ III/Ne-Pren, geslo *prek* na str. 1036 in geslo *preko* na str. 1042) ter kot ustaljeno navaja rabo s predlogom **po** (primer SSKJ V/T-Ž, ilustrativno gradivo k razlagi 1 v geslu *telefon* na str. 49). Torej se pogovarjamo **po telefonu,** ne preko telefona.

Najmanj jezikovno domišljeno pa je tisto sporočilo **Združene liste,** na katerem je le-ta agitirala za predsedniškega kandidata Milana Kučana in svoja kandidata v državni zbor ter državni svet. Pri tem mislimo na nerodne formulacije v povedih »Na glasovnici za predsednika države je Milan Kučan pod številko 7« in »Na glasovnici za državni zbor je naš kandidat pod številko 14«. Da sestavljalci povedanega niso mislili dobesedno, je jasno, vendar jim je tudi prenesena (metonimična) raba v tem primeru spodletela, zato bi bilo bolje, da bi za imenom kandidata dodali npr. besedo zapisan ali naveden in bi se prva poved glasila: *Na glasovnici za predsednika države je Milan Kučan zapisan/naveden pod številko 7* (istosmiselno tudi druga poved). Podobno velja tudi za poved »Na glasovnici za državni svet predlagamo, da obkrožite kandidata pod številko 4«, pri čemer je treba opozoriti še na eno podrobnost, namreč, da bi moral glagol predlagamo stati na prvem mestu, kajti iz navedene razporeditve stavčnih enot (t.i. členitev po aktualnosti) je mogoče sklepati, da so tisti, ki predlagajo, v trenutku govorjenja na glasovnici za državni svet, kar bi bilo seveda fizično težko izvedljivo. Zato bi se ta poved pravilno glasila takole: *Predlagamo, da na glasovnici za državni svet obkrožite kandidata, zapisanega/navedenega pod številko 4.*

Če je navedene nerodnosti mogoče označiti kot individualne jezikovne spodrsljaje sestavljalcev, pa njihov poziv »Ostala okenca ne obkrožite« nakazuje širše jezikovno vprašanje **zanikanja v slovenskem jeziku in temu ustreznega nikalnega rodilnika.** V t.i. stavčnem zanikanju (za neobstoječo/nedogajajočo se/nenahajajočo se je proglašena celotna vsebina stavka ali vsaj povedkove skupine) namreč **zanikani povedek vpliva na osebek in predmet, in sicer tako, da je oblikujemo rodilniško, npr.: Tedaj še ni bilo *časopisa.* Mnogi nimajo niti *kruha.*** Vendar pa jezikovna praksa to načelo pogosto zabrisuje in v takih primerih uveljavlja tožilniško obliko, tako da tudi jezikovna norma pogosto niha med enim in drugim oz. dopušča dvojnice (npr. pri zaimku kaj in nič; primer Jože Toporišič, Slovenska slovnica, ZO Maribor 1976, str. 427: »Ni mi nič/ničesar naročil«). Kljub temu pa je na podlagi sedanje pisne prakse jezikovno kompetentnih piscev mogoče reči, da je raba rodilniške oblike v navedenih primerih bliže knjižnemu zbornemu jeziku, tožilniška pa knjižnemu pogovornemu. Tako bi se tudi poziv Združene liste jezikovno ustrezneje glasil: *Ostalih okenc ne obkrožite.* (Verjetno pa bi iz drugih, nejezikovnih razlogov, šlo tudi brez njega.)

Da pa bo podoba zanikanja v slovenskem jeziku popolnejša, navedimo iz Toporišičeve slovnice še primere, ko se tudi v knjižni rabi namesto nikalnega rodilnika vendarle uporablja tožilnik. **»Napačno se rabi rodilnik ob *biti,* ko je samo pomožni glagol, npr.: *Ničesar ni res* (pravilno: *Nič ni res*). Zanikani rodilnik je napačen namesto tožilnika, ko ustrezna fraza izraža količino: *Niti treh minut nisi čakal* (prav: *Niti tri minute nisi čakal*).«**

FRANCI JUST

kulturni koledar

RAZSTAVE

V četrtek, 18. februarja 1993, ob 14. uri bo v prostorih zavarovalnice Triglav na Lendavski 5 v Soboti, otvoritev razstave intarzij Janeza Bošnaka.

MURSKA SOBOTA: V pokrajinskem muzeju sta na ogled stalna zbirka in stalna likovna razstava. Razstava je odprta vsak dan razen nedelje od 10. do 12. ure.

MURSKA SOBOTA: V galeriji je odprta 20. mednarodna likovna razstava Lendava. Razstava bo odprta do 9. marca.

LENDAVA: V lendavskem gradu je na ogledu stalna likovna razstava del udeležencev dosedanjih mednarodnih likovnih kolonij. Na ogled so tudi freske akademskega slikarja Zoltana Gaborja.

LENDAVA: V lendavskem gradu je na ogled spominska soba slikarja in kiparja Györgya Zale.

MURSKA SOBOTA: V pokrajinski in študijski knjižnici je razstava del Prekmurskih doktorjev znanosti. Razstava bo odprta do 27. februarja.

LJUBLJANA V prostorih Predstavništva MURE – Ajdovščina 1 razstavljajo člani društva likovnikov Prekmurja in Prlekije.

RADENCI: V razstavnem salonu hotela Radin je razstava gvašev akademskega slikarja Vladimirja Potočnika iz Ljutomera. Razstava bo odprta do 11. marca.

PRIREDITVE

MURSKA SOBOTA: 25. februarja bodo v Železnem na Gradiščanskem v pokrajinski galeriji odprli likovno razstavo Pannonia 92.

GORNJA RADGONA: 26. februarja bo ob mednarodnem prazniku civilne zaščite v osnovni šoli prireditev, na kateri bosta nastopila mešani pevski zbor Manka Golarja in pihalni orkester.

26. februarja ob 19. uri bo v soboški grajski dvorani uprizorjena igra Legenda, avtorja Jožeka Horvata-Muca; igra romska dramska skupina

KNJIŽNICE

MURSKA SOBOTA: Pokrajinska in študijska knjižnica je odprta vsak dan razen nedelje od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

LENDAVA: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 8. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure. Vsak dan razen nedelje je odprta tudi čitalnica.

LJUTOMER: Knjižnica je odprta v ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, uv petek in soboto pa od 8. do 15. ure.

USPEŠNICE

V knjigarni Dobra knjiga vam za ta teden priporočajo:

Jana Rošker: Zmajeva hiša, Cankarjeva založba

ne zgodi se vsak dan

Mini humoreska

Nekoč in danes

Nekoč... Mladinska organizacija je sprejela sklep: DA.
Sindikat je sprejel sklep: DA.
Partija je sprejela sklep: DA.
Delavski svet je sprejel sklep: DA.
Zbor delovnih ljudi je sprejel sklep: DA.
Direktor je rekel: NE! In bilo je ne.

Danes... Danes je popolnoma drugače. Delavci demokratsko predlagajo: DA.
Direktor reče: NE! In je ne.

Borivoj Repe

Césarjev Prst v Koblenzu

Nemški zbiralec Peter Ludwig je svojemu rojstnemu mestu Koblenzu v Vestfaliji podaril zbirko umetnin, za katero so mestni očetje uredili razstavne prostore v poslopju, ki so ga leta 1306 zgradili menihi nemškega viteškega reda in ima za sabo burno zgodovino, saj je bila v njem med francosko revolucijo kasarna, nato skladišče in končno pruski državni arhiv. V Ludwigovem muzeju bo na ogled predvsem povojna francoska umetnost, obiskovalca pa bo že ob vhodu pozdravil znameniti Prst (1965) francoskega kiparja Césarja.

Poljub s krokodilom

Obiskovalci krokodilje farme v tajski prestolnici ne bi smeli narediti niti približno kaj takega, kot dela čuvaj na našem posnetku. Krokodilja farma v Bankoku premore tristo krokodilov, toda vsi niso tako nevarni, kot gre glas o teh plazilcih. Kako je s tem samcem, ki se poljublja s čuvajem, sicer ne vemo, res pa je, da mož pred poljubom zaužije veliko česna. Ta menda krokodile odvrača od zlih namenov.

11. 2. 1993

Praznovanje smrti našoga velkoga pesnika Prešerna je ešće niti nej tak daleč za nami, ka se ga ešće z radostjof lejko spomnimo. Pa nej zatou, ka bi veseli bili, ka je mrou, niti nej zatou, ka nan je naopačen pondejlek napravo v prijetnoga, liki zatou, ka smo na te velki slovenski kulturni svetek masovno odili kulturno kupüvat kulturne potrebščine v Avstrijo. No pouleg toga nan je tüdi v velko radost bilou, ka je pa eden Prekmurec doubo nágrado Prešernovoga sklada, eti doma smo pa idnouk napravili seznam, kelko doktorof znanosti mamo Prekmurci. Dosta. Samo pogovor z njimi se nan je nej najboukše posrečo.
Na den kulturnoga svetka je nej običajno, ka bi meli kakšo budnico, liki Belekof bratranec je povedo, ka so jo v Soboti meli. Un stanuje v blokovskon kompleksi na srdini varaša. Tudi rad spij vgojno, posebno či je po dugon časi eden čeden svetek, v šteron večina delovni ljudi ma fraj. Te njemi pa začne vgojno ob šesti smetarski avto smeti poberati, pa tou tak, ka s tistof velkof kovinskof kaštulof vdari po avtojovoj luknji dvajstikrat. Telkokrat pri ednon bloki, telkokrat pri drujgon, pa pri tretjon, pa po cejlon blokovskon kompleksi od šeste do sedme vöre neprestano rugatanje za budnico na kulturni svetek. Vsi prebivalci blokovskoga kompleksa se Saubermacherovin smetaron za njuvo praznično prizadevnost trnok lipou zahvaljujejo. Jes pa vsefkuper pozdravlan. Brat Džouži

Mravljični preparati proti revmi

Že en krožnik hrustljavih mravelj na dan ali pa požirek mravljičnega izvlečka lahko ublaži revmatične bolečine. Takšen je recept kitajskih strokovnjakov, ki so se v Nankingu zbrali na prvem mednarodnem kongresu. Za boj proti revmatizmu, hepatitisu B in drugim boleznim, ki so posledice oslabljenega obrambnega sistema, so zlasti primerne mravlje Polyrhachis vicina Roger.

Vsebujejo veliko aminokislin in elementov v sledeh, ki so pomembni za človekovo zdravje. Na Kitajskem so z mravljičnimi preparati zdravili že 250 tisoč revmatičnih bolnikov in 30 tisoč bolnikov s hepatitisom B. Uživanje mravelj ali iz njih pripravljenih preparatov ima v tej deželi že tisočletno tradicijo. V nekaterih kitajskih pokrajinah domačini mravlje redno jedo kot poslastico in se veselijo trdnega zdravja.

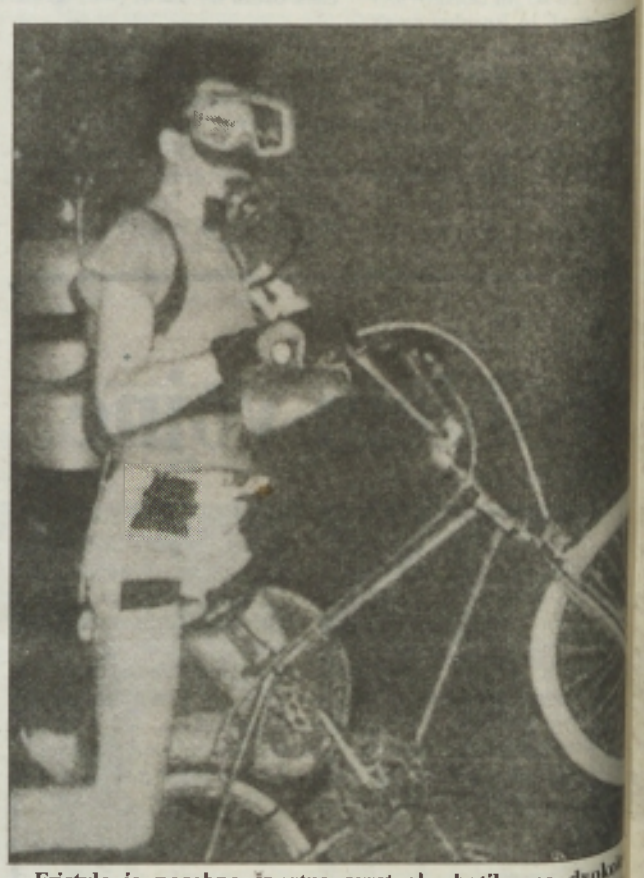

Fristyle je posebna športna zvrst akrobatike na dvokolesu. Človek včasih niti svojim očem ne more verjeti, kaj vse nekdo zmorejo na kolesih. Ta šport pa zahteva veliko vaje. Angleži zdaj še našli nov način treninga: s kolesi se potopijo pod vodo in trenirajo na dnu bazenov. Tam potem preskušajo najtežje p

Grozljiva igra

Grozljiva igra fotoreporterja, bi lahko rekli temu posnetku. In res je golo naključje, da se ženska v levem kotu fotografije ni ozrla. Morda se v najprometnejšem delu Cincinattija v Združenih državah Amerike brezbrižno sprehajajo mimo plakatne stene, na kateri sega roka za njo, pa »nevarnosti«, ki ji grozi, še ni opazila. Vsekakor je bil fotoreporter agencije AP ob pravem času na pravem mestu...

V MURSKI SOBOTI

prodamo ali damo v najem

opremljene poslovne prostore s skladiščem in hladilnico, vse obnovljeno. Zemljišče 1.260 m²

Informacije po tel. št.: (069) 26-467

zvezde vam kažejo

OVEN

OVEN: Ne bodite tako presneto skromni, ljudje vas imajo po krivici za dolgočasno osebo. Nekomu bo prišlo na uho, da se poigravate z njim in vaš mir bo zelo ogrožen. V dnevih, ki sledijo, vas bo napadla spomladanska utrujenost, seči bo treba po vitaminih. Zahotelo se vam bo prepira, žal si boste izbrali najbolj neprimeren trenutek.

BIK

BIK: Zadnji čas je, da zagrmite. Neka klepetulja vam je že krepko zrasla čez glavo. Ta teden je povsem na vaši strani, želi boste pohvale, komplimente in priznanja. Med prijateljicami boste pozabljali na majhne težave, med prijatelji pa jih boste ustvarjali. Nekdo vas obrekuje, a ima sam še slabše moralne kvalitete.

DVOJČKA

DVOJČKA: V srčno pustolovščino se boste vrgli iz golega dolgočasja in nepremišljeno, obstaja nevarnost, da ugriznete mimo in v kislo. Gledali boste v sonce z dobrimi sklepi, ti pa bodo s sončnim zahodom izpuhteli. V začetku tedna bo slab službeni dan, v jezi boste pokazali svoje najslabše lastnosti in sodelavci bodo kuhali mulo.

RAK

RAK: Mnogo težav se bo nagrmadilo na vaš hrbet, vi pa jih boste prenašali laže, kot od vas pričakujejo. Na hrepeneče želje bo potrebno odgovoriti, nikoli se ne ve, kdaj je kakšna simpatija lahko koristna. Prave občutke boste skrili za masko neobčutljivosti, izdal pa vas bo jezik, ki ga težko krotite.

LEV

LEV: Zabavati se bo treba malo manj sproščeno, partnerjeva ljubosumnost se z vašim veseljem povečuje. Žareči pogledi v službi vam bodo vzbujali čudna upanja. Pomlad prihaja in tudi vi niste cepljeni proti njenim blagodejnim učinkom. Več gibanja bo treba, da izgubite nekaj odvečnih kilogramov.

DEVICA

DEVICA: Če ni princa, da bi prebudil Trnjulčico, bo treba vstati brez odrešilnega poljuba. Pomlad bo vaš čas, okrog sebe boste sejali dobro voljo. Počasi ugotavljate, da se je čisto lahko prebijati skozi življenje tudi brez tega, da vas nekdo vedno drži za ročico.

TEHTNICA

TEHTNICA: Božji mlini meljejo počasi, a temeljito. Kar vas danes obremenjuje, vas bo jutri postavilo v čisto drugačno luč. Nekdo bo molčal, ko bi moral govoriti, ne očitajte mu, samo v zadregi je. Oblačen dan vas bo spravil v slabo voljo, zato si poiščite kakšno razvedrilo.

ŠKORPIJON

ŠKORPIJON: Sorodnica vas bo razjezila, toda spomnite se, da vam je storila že veliko dobrega, zato je ni treba kar takoj kregati. Spet se vam bo posrečilo pogledati v ozadje tistih, ki se kažejo v drugačni luči, nekajkrat pa se boste zmotili. Pri nekom boste iskali lastnosti, o katerih ste sanjali, zato boste razočarani.

STRELEC

STRELEC: Tisti hip, ko boste pokazali, kdo je srčni kralj, vas bodo nehali oblegovati in gnjaviti s mišljanja, ki vam rojijo po glavi, so običajna za osebe, ki so pred veliko odločitvijo. Lep dan vas bo zvabil prosto, potem pa se boste jezili, zakaj ste zgrešili osebo, ki vas je iskala.

KOZOROG

KOZOROG: Ta hip se še hahljate, kmalu pa bodete v vrsti drugi, ki vam zamerijo, da preveč gledate v stran skledo. Načelo deli in vladaj se sicer pri vas obnese, drugi pa vas imajo že za osebo, ki ji ni pretirano mar, pošteno in častno. V ljubezni ohladitev, z večjo pozornostjo poskrbite za več ognja.

VODNAR

VODNAR: Zadnje čase se res ne morete pritožiti čez usodo. Denar, prijetna služba, zabavna družba, vse se je prilepilo na vas. Neumno, da ves čas ve mete, da dolgo ne more biti tako. Ko vas bo obšla takrat razmišljajte o tem, zdaj pa uživajte vsak trenutek. Na zabavi se boste srečali s prijetno osebo.

RIBI

RIBI: Morda ne delate ravno najbolj prav, vsekakor pa ste na boljši poti, kot je bila ta, po kateri ste hodili doslej. Osebi, ki vas že lep čas vznemirja, mimo pošljite osle, ona vam jih kaže že lep čas. Doma vas čaka najprej glasen dan in veliko govorenja, konec tedna pa nekoliko mirnejši. Bodite samozavestnejši.

Glasbene lestvice

LESTVICA TUJIH SKLADB NSTSNMV

1. I WILL ALWAYS LOVE YOU – Whitney Houston
2. HOPE OF DELIVERENCE – Paul McCartney
3. BIRTHDAY SONG – Power Pack
4. FRIENDS – Joe Satriani
5. KICK DOWN THE WALLS – Toto
6. CLOSE BUT NO CIGAR – Thomas Dolby
7. SONNY SAY YOU WILL – Allanah Myles

PREDLOGI:
1. TIME FLIES – Vaya Con Dios
2. DON'T YOU WANT ME – Felix
3. TRAGIC COMIC – Extreme

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE NA MURSKEM VALU 7 VELIČASTNIH

1. ZAPLEŠIVA MED SPOMINE – Alfi Nipič
2. MRAZ – Avtomobili
3. IGRALA JE, IGRALA – Vlado Kreslin z bando
4. V MENI JE POLETJE – Irena Vrčkovnik
5. ŠTAJERC – Zoran Predin
6. SOLZE – Šarm
7. NIČ VEČ BOLERA – Zasavci

PREDLOGI:
1. TI NISI ZAME – Ivo Radin
2. SANJAJ – Nova legija
3. GREVA PUNCA V JUŽNE KRAJE – Sokoli

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE S KRŠČAKOM, CEKRON PA Z MARELOF

1. ŠOPEK CVETJA – Ans. Slavka Pluta
2. ZAIGRAJTE MUZIKANTI – Alfi Nipič in njegovi muzikanti
3. RAD SEM KDAJ MED PRIJATELJI – Štajerskih sedem
4. POLKA, PLES JE ZA SLOVENCA – Ans. Lipa
5. SREČNO PROTI DOMU – Ans. Jevšek
6. POZABI SKRBI – Ans. Borisa Kovačiča
7. SPOMIN NA NJO – Ans. Roberta Zupana

PREDLOGI:
1. NA POTEP – Ans. Tonija Iskre
2. NAJ ZVONE ZVONOVI – Ans. Lojzeta Slaka
3. ŽENSKA POKONCI DRŽI VOGALE TRI – Alpski kvintet

Izpolnjene kupone pošljite do četrtka, 25. februarja 1993, na naslov Murski val, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 7

Glasujem za skladbo:

- tuja _____
- domača _____
- narodnozabavna _____

Ime in priimek ter naslov

_____

Zeleno je prijetno

Pozimi preživimo velik del dneva v zaprtih prostorih. Tam pa je slab zrak: zaradi tega kašljamo, koža je suha kot papir, pečejo nas oči. Čeprav je v sobi toplo, se ne počutimo dobro. Še sreča, da si lahko pomagamo. V sobo postavimo zelene lončnice. Te izboljšujejo zrak, uravnavajo vlago in uničujejo strupe, ki so v stenah, tleh, pohištvu.

Katere rastline čistijo zrak? Formaldehide odstranjujejo 90% aloja, 86% živikasta kosmulja, 76% filodendron in 70% dracena; benzol odstranjujejo 90% bršljan, 80% spatifil, 79% dracena, 73% rumeni potos; trikloretilen odstranjujeta 23% spatifil, 20% dracena; ogljikov dioksid odstranjujeta 96% živalska kosmulja in 75% rumeni potos.

Sir škripavec

Kakovost sira je odvisna od osnovnih surovin, in sicer od mleka, ki mora biti sveže in čisto, prijetnega okusa in vonja. Star francoski izrek pravi, da je laže postati dober mehanik kot dober sirar. Kljub temu pa lahko naredite z malo dobre volje v svojem gospodinjstvu sir škripavec.

Za izdelavo potrebujemo: 12-litrsko posodo, dolg kuhinjski nož, termometer (alkoholni), veliko kuhinjsko žlico z vzdolžnimi prerezi, veliko cedilo z ravnim dnom, model za torte srednje velikosti brez dna in sito. Potrebne so naslednje surovine: 10 litrov polnomastnega kravjega mleka, velika žlica sirila in 5 dag soli.

Postopek izdelave: sveže mleko precedimo skozi gazo in ga segrejemo na 36 stopinj. Ob stalnem mešanju dodamo veliko žlico sirila in pustimo, da mleko stoji 45 minut, dokler se ne sesiri. Prekontroliramo, če je sesedek dober, in ga zatem zdrobimo na velikost koruznih zrnc z velikim kuhinjskim nožem, premešamo z velikim žlico in pustimo stati 5 minut. Sesedek znova zdrobimo z roko in pustimo, da se seseda še 5 minut. V cedilo vložimo gazo in nanj stresemo sesedek, da se odceja. Konce gaze damo čez grude sira. Obroč modela za torto položimo v čisto in suho pomivalno korito, potem pa delno posušen sesedek z gazo prenesemo v model in pustimo stati 30 minut. Zatem vzamemo sir z gazo iz modela, ga ödvijemo in obrnjenega damo nazaj v model. Pokrit naj stoji eno uro. Potem ko se sir uleže, ga po površini natremo s soljo in damo v model, kjer ga pustimo 24 ur. Tako dobimo sir škripavec. 3 tedne lahko zori pri temperaturi 16 do 18 stopinj na čisti deščici pod sitom, na katerem bo ves čas zorenja mokra gaza ali krpa, da bi obdržali vlago. Če je v gospodinjstvu sirotka, ki je ostala od priprave nekega drugega sira, bomo v njej 3- do 5-krat oprali sir škripavec. Sir bo dobil zelo lepo rumeno skorjo ter prijeten okus in vonj. Ponudite ga lahko z mlado čebulo in šunko.

Prevedel Milan Jerše

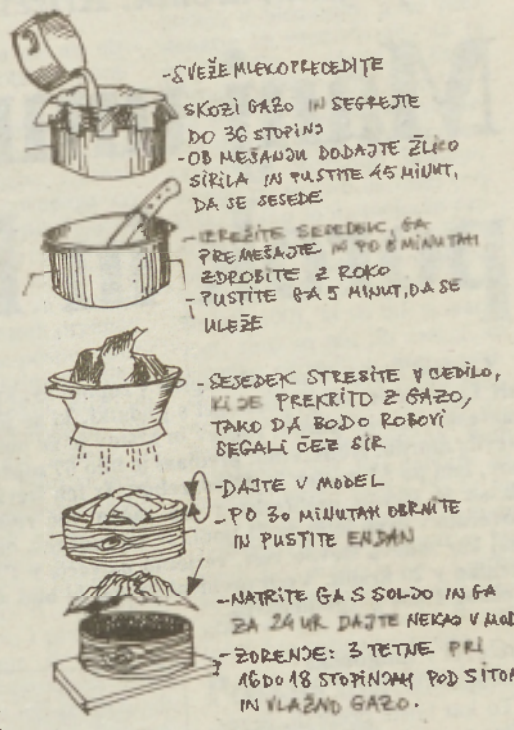

Kuhajte z nami

Pustni krofi

Potrebujemo: 1kg namenske moke za kvašeno testo, 8dag sladkorja, 3 žlice ruma, 6 rumenjakov, 8dag masla, 4,5 do 5dcl mleka (količino mleka po želji zmanjšamo za 1dcl in ga nadoknadimo z 1dcl sladke smetane), nastrgano lupino ene limone, vanilijev sladkor, sol, 6dag svežega kvasa, približno 40dag marelične marmelade, olje za cvrenje, vanilijev sladkor za potresanje.

Maslo penasto umešamo, dodamo rumenjake in sladkor ter spenimo. Pridenemo še rum, limonino lupino, vanilin in sol. Mleko segrejemo do toplega, kvas zmešamo z žlico sladkorja in mu prilijemo 2 žlici toplega mleka, premešamo in posodo pokrijemo ter postavimo na topło, da se zgosti in naraste (kar traja nekaj minut). V toplem prostoru dodamo vse navedene sestavine k pogreti moki in zamesimo bolj mehko testo. Mesimo ali stepamo toliko časa, da se delajo mehurji in se testo loči od posode. Med obdelovanjem testa ne dvigajmo preveč visoko, ker spravimo vanj preveč zraka in bodo krofi v sredini votli. Takšni pa se hitreje osuše. Pravilno stepeno ali zamešeno testo da zelo rahel in gost testen izdelek. Testo pokrijemo zloženim prtom in ga postavimo na zmerno topel kraj, da vzhaja.

Vzhajanega zvrnemo na pogreto in pomokano desko, kjer ga z rokami (ali lahkim valjarjem) raztegnemo v palec debelo ploščo in izrežemo z obodcem srednje velike krofe. Zložimo jih na pogret in z moko rahlo poprašen prt v medsebojni razdalji 2cm in pokrijemo s toplim prtičem. Počakamo, da vzhajajo na ne pretoplem kraju.

Med tem nalijemo v debelejšo kozico olje za tri prste visoko in ga segrejemo. Med segrevanjem olja ne pokrivajmo! V primerno vroče olje položimo poskusni krof tako, da pride vrhnja, bolj vzhajana stran na olje. Pri tem vidimo, ali je testo dovolj vzhajano in ali je olje prav vroče. Ko krofe položimo v olje, kozico pokrijemo, jo rahlo potresemo in počasi cvremo. Ko je spodnja stran pravilno ocvrta, jih rahlo obrnemo; posode več ne pokrivamo.

V prevroči maščobi krof prehitro porumeni, v premalo pogreti se razleze in napije maščobe. Ali je v sredini pečen, se prepričamo tako, da od strani zabodemo vanj zobotrebec. Če se nanj prime testo, ni dovolj ocvrt. Pravilno vzhajani in ne pretežki krofi plavajo v olju potopljeni le do polovice, in ko jih obrnemo, nastane na njih tisti zaželeni beli venček. Preveč vzhajani izgubijo obliko in na obrnjeni strani upadejo ter dobe belo liso.

Ocvrte krofe polagamo na cedilo ali na bel papir, ki pobere maščobo. Nikoli jih ne polagajmo drugega vrh drugega, sladkajmo jih pred serviranjem; ohlajeni so laže prebavljivi kot topli. V nekoliko ohlajene vbrizgamo marmelado.

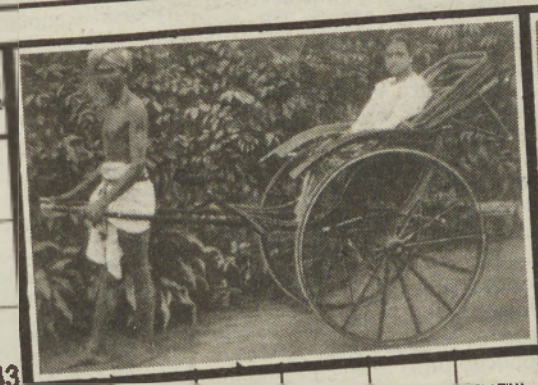

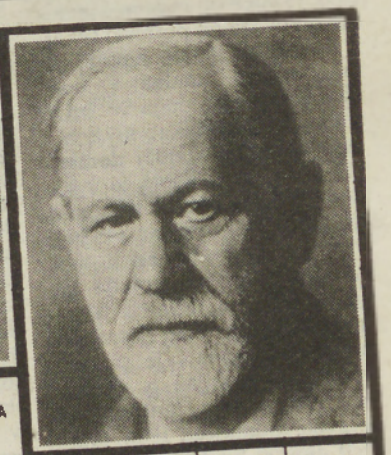

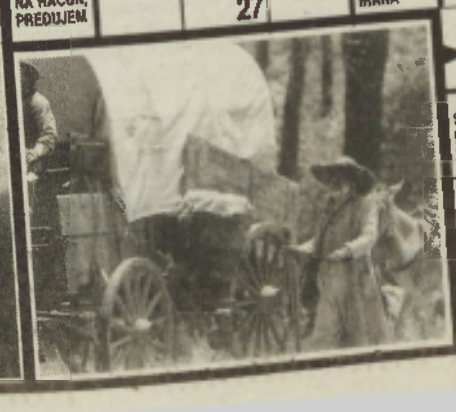

SESTAVIL MARKO NAPAST
DAVNO EVROPSKO LJUDSTVO, OBRI
IZPOVEDNI PESNIK
OTOK MED HAITIJEM IN PORTORIKOM
DAVNO GERMANSKO PLEME
PRIPRAVA ZA NIVELACIJO
DRUGO IME ZA TITAN
AMERIŠKI ASTRONOM (ANAGRAM: LEHA)
LETNIK, ZBORNIK
GOSLI
AMATERSKI SNEMALEC
VESTNIK
TLA IZ LESENIH PLOŠČIC
GORSKE VILE V GRŠKI MITOLOGIJI
MOČNA SVETLOBA
10.000 METROV
LJUDSKI ODBOR
DIPLOMATSKI PREDSTAVNIK
V GLASBI: NA NAČIN ARIJE
KOROŠKI LJUDSKI PLES
AVTOMOBILSKA OZNAKA KAMNJOVCA
AMERIŠKA PISATELJICA FERBER
ZDRAVLJENJE S TOPLOTO
PLAČILO NA RAČUN, PREDUJEM
KRILO RIMSKE LEGIJE
STEVNIK
DEL PLEZALČEVE OPREME
PISATELJ IN PUBLICIST ČENGIĆ
SUKANEC
TEŽA EMBALAŽE
POSODA ZA KOPANJE
ŠPORTNO TABORIŠČE
SLADKA ZAČIMBA
NAŠI RAZGLEDI
OTOČJE OB IRSKI
PESNIK HANSSON
AVTOMOBILSKA OZNAKA IRANA
MOČAN PLJUSK DEŽJA
GLAVNO MESTO TURCIJE
MAJHNO PERO
ORANJE
IVAN CANKAR
STROKOVNJAK ZA IZOGRAFIJO
PO KABLU POSLAN TELEGRAM
SIRJAVA
NAJVEČJI PTIČ, KI PA NE LETA
ZNAČILNA NAŠA POKRAJINA
SLOVENSKI UM. ZGODOVINAR (FRANCE)
HIMALAJSKA KOZA; TUDI KRAJ V ISTRI
UDRTJE, VDOLBINA
PEVKA VILER
GROD BITJE IZ PRAVLJIC
SOBA, NAMENJENA ZA SPANJE
MEHIŠKI PREDSEDNIK V LETIH 1934—1940
EDVARD KOCBEK
DOLGOREPA PISANA PAPIGA
AFRIŠKA DRŽAVA
KONČNICA PRI BESEDI
GEORGE LUCAS
DEL SUKNJE
ZELATINA IZ ALG
ŠIITSKA MILICA V LIBANONU
SUROVINA ZA KRUH
VESTNIK
JAPONSKI DROBIŽ
INDIJSKA POKRAJINA (ANAGRAM: MAORKE)
JUŽNOAM. INDIJANCI
ANGLEŠKA POVR. MERA
SPODNJI DEL ROKE
ŽIDOVSKO MOŠKO IME
AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA (LANA)
PRITOK KAME V RUSIJI
SINGULAR
NEKDANJI RUSKI VLADAR
STAROŽIDOVSKI KRALJ

NAGRADNA KRIŽANKA

Geslo vpišite v nagradni kupon in ga na dopisnici pošljite na naslov uredništva: **PODJETJE ZA INFORMIRANJE, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota do 23. februarja.**

NAGRADNI KUPON št. 5 _____

Pravilne rešitve bomo nagradili:
1. nagrada: blagovna nagrada v vrednosti 25.000,00 SIT
2. nagrada: blagovna nagrada v vrednosti 10.000,00 SIT
3. nagrada: blagovna nagrada v vrednosti 5.000,00 SIT
Pokrovitelj – KEMA Puconci

podlistki

Iz župnijskih kronik: Križevci pri Ljutomeru (13)

Manj umrlih, več porok in krstov

Gospod Štefan Vinkovič, župnik v župniji Sv. križa v Križevcih pri Ljutomeru, mi je postregel s podatki, ki se jih človek lahko razveseli: število porok, rojstev in krstov je že nekaj let večje od števila umrlih. Konkretno: predlani je bilo 67 rojstev in 57 pogrebov, lani pa 53 rojstev in 42 pogrebov. Iz teh številk je razvidno, da se je število prebivalstva (na račun več rojstev od smrti) povečalo v dveh letih za 21 ljudi. Je pa tudi res, da je ta župnija, vsaj kar zadeva število vasi, verjetno največja v Prlekiji, saj ima vernike v 20 krajih. Vseh prebivalcev naj bi bilo 4.218, ki živijo v okrog 1.000 gospodinjstvih.

Križevci v radgonski pražupniji

To kar boste prebrali, je rezultat pogovora z župnikom in nekaterih pisnih virov. Ker si domišljam, da utegne priti moje pisanje prav ne le navadnemu bralcu, ampak tudi komu, ki bo potreboval informacije iz določenega obdobja, skušam biti v tem podlistku kar najbolj informativen, to pa ne pomeni, da pisanje sloni na določenem obrazcu. Nečemu, kar se ponavlja, pa se ne želim izogniti. To je nizanju imen vasi, ki spadajo v tem (1993) letu v določeno župnijo. V župnijo Sv. križa so vključeni: Križevci, Grlava, Iljaševci, Stara Nova Vas, Dobrava, Bučečovci, Zasadi, Vučja vas, Bunčani, Banovci, Krištanci, Šalinci, Lukavci, Grabe, Logarovci, Berkovski Prelogi, Kokoriči, Ključarovci, Boreci in Gajševci.

»Kakor druge župnije na Murskem polju, je tudi križevska prvotno spadala v radgonsko pražupnijo, od koder so prihajali opravljat božjo službo tamkajšnji duhovniki. Ko pa se je prebivalstvo precej povečalo, je eden od radgonskih duhovnikov stalno prebival tukaj, a odvisen je bil še zmeraj od radgonskega župnika. O tem, kdaj je dobila župnija Sv. križa stalnega duhovnika, ni nobenega poročila, vendar domnevamo, da ga je imela že v 13. stoletju. Leta 1445 je v župnijo spadlo 21 vasi oziroma 345 hiš. Njen obseg je bil enak tudi v sredini prejšnjega stoletja, ko sta se odcepila Hrastje-Mota in Veržej, ki je tedaj postal samostojna župnija,« je svojčas zapisal v Stopinjah g. Štefan Vinkovič, rojen v Gančanih, ki upravlja župnijo od 1986. leta. Pred njim je bil župnik g. Štefan Čergulj. Drugi župnijski upravitelji križevske župnije pa so še bili: Josip Weixl, Anton Lacko, Lovro Kramberger, Alojz Maner, Anton Bratuša, Anton Magdič, Matija Jelen, Martin Gutman, Fran Anton Kostwein, Ivan Krstnik Rapoc, Gregor Šalamun, Ivan Ferdinand Neuhaus, Lovro Sunko, Simon Pornat, Simon Tandler, Avguštin Valentin, Peter Ivanič, Ivan Pintar, dr. Ivan Juraj Žurman, Filip Plokan, Ivan Julijan, Jabok Simončič, Gregor Perovič, Matija Senex, Jurij Hrizogon, Ivan Murenius, Jurij Rečnik, Jurij Pichler, Friderik Schrober in Pavel Papst, o katerem je znano, da je umrl 1497. leta.

Prva cerkev v 15. stoletju?

Prva križevska cerkev v romanskem slogu je nedvomna ena prvih cerkva na Murskem polju, saj ime kraj sedanje ime že od leta 1267. Ime je dobil po prvotni cerkvi Sv. križa. Ker je bila premajhna, so v 15. stoletju sezidali cerkev v gotskem slogu, razen zvonika, ki so ga »pristavili« k cerkvi v 1602. letu. Imel je lepo čebulasto streho, v njem pa so namestili četvero zvonov, ki jih je 11. junija 1874. leta posvetil (na dan birme) knezoškof Jakob Maksimilijan. Žal pa so tri manjše zvonove vojaki sneli in odpeljali. Cerkev je imela tri oltarje. Oltar sv. Boštjana je posvetil 31. oktobra 1535. leta lavantinski škof Filip Renner. Vanj je vložil ostanke z gore Kalvarije, sv. Virgilija, Joahima, Uršule in njenih družic. Škof je tudi birmal kar 600 oseb. Leta 1593 pa je sekovski (graški) škof Martin Brenner posvetil vse tri oltarje in podelil večji skupini zakrament svete birme. V 19. stoletju so dali župljani cerkev poslikati. V tistem obdobju (1884) je cerkev dobila stolpno uro, ki jo je za tedanjih 550 goldinarjev izdelal urar iz Gnasa. Ob stari cerkvi pa so 1582. leta postavili kapelo sv. Ane, ki so jo dale matere 1830. leta na novo poslikati. Maša je smela biti v njej dvakrat letno, in sicer na velikonočno jutro ob šestih zaradi blagoslavljanja jedil in na god sv. Ane. Izjemoma, denimo, ko je imela župnija novomašnika, pa so maševali v tej kapelici več kot dvakrat na leto.

Cerkev sv. Križa v Križevcih pri Ljutomeru. Ob njej je kapela sv. Ane.

Posnetek: Š. S.

Stara cerkev postane nova

Ne le zdaj, ampak tudi v prejšnjih stoletjih se je število prebivalcev in s tem vernikov v župniji sv. Križa povečevalo. Cerkev in tudi kapela nista bili več dovolj veliki za množice vernikov, zato je župnik Anton Lacko, rojen v Župečji vasi na Dravskem polju, ki je prišel v Križevce 6. novembra 1887. leta, začel razmišljati, kaj storiti. Tu je postavil sebi in svojim vernikom trajen spomenik: novo župnijsko cerkev! Iz župnijske kronike, ki jo pišejo že 100 let (!), je razvidno, da je nov duhovni pastir hitro pridobil somišljenike za zidavo cerkve. Leta 1890 se je oprijel težavnega dela. Opeko so naredili sami, s posestniki je prehodil gozdove in poiskal pripraven les za ostrešje. Šel je tudi od hiše do hiše in nabiral prostovoljnje prispevke v denarju. Ljudje so velikodušno darovali, pomagali so tudi s prevozi lesa, opeke, kamenja in peska. Gradbena dela je prevzel mojster Sprangler iz Radgone, nadzoroval pa inženir Riescha.

»V nedeljo, 3. maja 1891, se je po večernicah Najsvetejše preneslo v kapelo sv. Ane, kjer se je začasno opravljala služba božja. Staro cerkev so takoj začeli razdirati. Zidovje je bilo slabejše, kakor se je mislilo. Vmes je bilo vulkanično kamenje – znak, da so za staro cerkev vozili kamenje od Kleka nad Radgono, kjer je prastari, zdavna ugasli najbližji ognjenik. Delo je hitro napredovalo. Dne 22. maja 1891 je bil blagoslovljen in vložen vogelni kamen, dne 15. novembra 1891 je ljutomerski dekan Ivan Skuhala že cerkev blagoslovil. Prezbiterij je kot zgodovinsko znamenita stavba ostal star. Leta 1892 se je dovršilo še preostalo delo. Ker sta ostala prezbiterij in zvonik, ni bila lahka stvar med tema dvema objektoma izvesti **povečave cerkve** in zadostiti umetniškim zahtevam. Povečava se je mogla izvršiti le tako, da se je cerkev razširila. Tu bi pa bil bolj umesten osrednji slog, a odločili so se za gotski slog in napravili prostor s **tremi** ladjami. Tudi zvonik je zamenjal staro čebuljasto streho s šiljasto v gotskem slogu.«

Darilo kardinala Jakoba Missia

Leta 1893 je Jakob Brollo cerkev poslikal. Po načrtih graškega arhitekta je mizar Ivan Rozman napravil 1895. leta lesen gotski nastavek na stranski oltar. Podobe je izrezal Jakob Gschiel, pobzlatil in pobarval pa Viljem Sirach. Oltar je 12. maja 1895.leta blagoslovil mariborski kanoinik Ivan Križanič. V istem letu so si omislili nov križev pot. Na platno ga je naslikal Jakob Brollo. Naslednje leto je domačin Alojz Gregorič z Moravskega Vrha izdelal nastavek za oltar sv. Ane. Drugo leto, 1897., so postavili nastavek za Boštjanov oltar, podobe pa so izrezljali na Tirolskem. V tem letu je župnik Weixl ustanovil oltarno društvo za nastavek novega velikega oltarja. Oltar je bil gotov 1901. leta, slovesno pa ga je 28. julija blagoslovil stolni dekan, sicer pa domačin dr. Ivan Križanič. Delo je stalo 5.174 goldinarjev, oltarno društvo je zbralo 2.706 goldinarjev, križevski rojak kardinal Jakob Missia je dal velikodušno 1.000 goldinarjev, ostalo pa drugi dobrotniki. Stari oltar iz prejšnje cerkve je preperel, zato so ga sežgali, ohranil pa se je stari tabernakelj, ki je sedaj v kapeli sv. Ane.

In kako je bilo v poznejših letih v župniji sv. Križa? Vseh dogodkov na tem mestu seveda ni mogoče popisati. Leta 1955 so zgradili v cerkvi nov kor, 1973. leta so se prejšnjima dvema zvonovoma iz leta 1793 pridružili trije novi, za kar je bilo treba seveda zbrati denar. Sedanji zvonovi so težki: zvon D 1.270 kilogramov (!), fis 603 kilograme, zvon A 374, zvon H 281 in mali zvon(ček) 153 kilogramov. V 1975. letu je mojster Mulec iz Veržeja montiral avtomatiko za električno zvonjenje. Leto 1990 je bilo za križevsko župnijo zelo nesrečno, kajti strela je udarila v 51 metrov visok zvonik, ki je nato zgorel. Zmogli so moči in materialna sredstva ter ga obnovili. Lepo pa so preuredili tudi nekdanje gospodarsko poslopje in v njem uredili veroučne učilnice, v katerih pa se ne zbirajo le osnovnošolci, ampak tudi mladina.

ŠTEFAN SOBOČAN

Društvo
SAMSKI
OPTIMISTI
SLOVENIJE
podr. Murska Sobota
Vabi v svojo družbo nevezane in osamljene. Družabna srečanja vsako 1. in 3. soboto v mesecu v hotelu Zvezda v Murski Soboti. 20. februarja vas vabimo na veselo pustovanje v hotel Zvezda v Murski Soboti. Telefon (069) 24 323, 21 653

UGODNO!
– Kmetijska mehanizacija OLT (možnost plačila na 3 obroke brez obresti)
– mopedi TOMOS (na 6 obrokov brez obresti)
– umetna gnojila
– semenska koruza
TÖRNAR, d.o.o.
Juša Kramarja 33,
Črenšovci
telefon: 70 762
metalka TRGOVINA

ZAGAVEC
Langgasse 15
8490 Bad Radkersburg
Tel. 9943 3476/2574
ELEKTRONIK CENTER ZAGAVEC V BAD RADKERSBURGU vam ponuja:
– nad 80 modelov vseh ur Casio, Seiko ... od 29,00 ATS
– velike izbira predstavitvenih TV sprejemnikov GRUNDIG, PHILIPS, TELEFUNKEN, SABA, 63 cm, že za 1690,00 ATS
– nad 25 vrst tehničnih in znanstvenih računalnikov, mini računalnikov, računskih strojev znanih svetovnih izdelovalcev po zelo ugodnih cenah
– rabljeni pralni stroji, prenovljeni, z garancijo od 3 do 9 mesecev, že za 1990,00 ATS
Plačilo s tolarji ali čeki slovenskih bank

Vestnik

JANEZ BALAŽIC

Johannes Aquila

22

Desno od Katarinine legende in sredi drugega pasu slikarij na severni steni ladje v Turnišču so pod baldahinom upodobljene Ana Samotretja s sv. Katarino na levi in sv. Barbaro na desni. Motiv smo srečali že v ladji cerkve v Velemeru, kjer je dobol prizor Ane Samotretje imenitno mesto na slavoločni steni. V formalnem pogledu in iskanju ustreznih likovnih zgledov je mogoče Akvilove rešitve primerjati s sliko Marije z Jezusom v naročju pod baldahinom v Marijini kapeli gradu Karlstein na Češkem.[1]

Turniški prizor je, vsaj kar zadeva kompozicijsko rešitev, bogatejši. Baldahin delijo v tri dele okrogli, v imitaciji lesa v oker barvi naslikani stebri, ki se zgoraj razvijejo v kapitele. Iz teh se pnejo arkadni, z gotskim trilistom dekorirani loki, nad njimi pa počiva tristrana in ravno končana greda.

Na lesenem, rjavo obarvanem podiju je v sredi lik Ane z Marijo in Jezuščkom v naročju. Ta apokrifni motiv je doživel številne likovne upodobitve predvsem v srednjem veku. Likovna vizija izhaja iz literarne preloge oz. besedila t.i. Zlate legende (*Legenda aurea*). V njej je med drugim predstava o svetem sorodstvu, ki jo je v 13. stoletju zasnoval italijanski hagiograf, dominikanec Jacobus de Voragine (ok. 1230–1298/99).

Ob Ani je na desni celopostavni lik sv. Katarine, desno od le-te pa njena svetniška legenda. Na drugi strani stoji sv. Barbara. V rokah drži slabo razpoznaven mučeniški atribut stolp. Barbara, katere kult se je razmahnil prav tako v srednjem veku, je živela v 3. stoletju v Heliopolisu v Egiptu oz. v Nikomediji v Mali Aziji. Vzgojena v poganksem duhu, se je spreobrnila v krščanstvu in zaradi tega jo je umoril lasten oče.

Slikarija je torej mična zaradi ikonografije, pa tudi samosvoje likovne uresničitve. Pri tem kaže opozoriti na nekatere vsebinske razsežnosti podobe. Tako je pri Ani opaziti, da ima priprte veke; slikar je tu skušal s prikrito simboliko povedati, da ne gre za vizualizacijo bibličnega teksta, temveč da je motiv povzet iz Voraginove Zlate legende. Hkrati je Ana na ta način opredeljena kot starozavezna oseba.

Čeprav so podobe slikane v duhu gotskega plastičnega sloga, jim manjka miline in plastičnosti, ki zaznamuje figure apostolov v prezbiteriju turniške cerkve. V obrazih namreč že lahko zaznamo zametke sloga, ki jih je delavnica razvila v Martjancih. V Turnišču se stare, že osvojene slikarske prvine začnejo prepletati z novimi, sodobnejšimi pobudami. Samo po sebi se postavlja vprašanje, ali se ni morda sam mojster Akvila poskušal v novem slikarskem duhu? Tako razlago seveda ni mogoče zavreči, je pa možno, da je pri delu sodeloval neki mlajši mojstrov sodelavec.

Na kompozicijo Ane Samotretje s svetnicama se veže tudi legenda na desni. Tam je v dveh pasovih upodobljena legenda sv. Barbare, dasiravno zaradi slabe ohranjenosti le stežka opredelimo vse formalne kakovosti te slikarije. Opaziti je, da gre za shematični način, torej več poudarka je namenjeno risbi, ki pa se izkaže pri tovrstnih likovnih usresničitvah legend kot nosilka ilustrativne zgovornosti podobe. Za kompozicijsko rešitvijo Barbarine legende stoje češki zgledi, kar se posebej razodeva v krajinskih elementih, ki v veliki meri spominjajo na upodobitev apokalipse v Marijini kapeli gradu Karlstein na Češkem.[2]

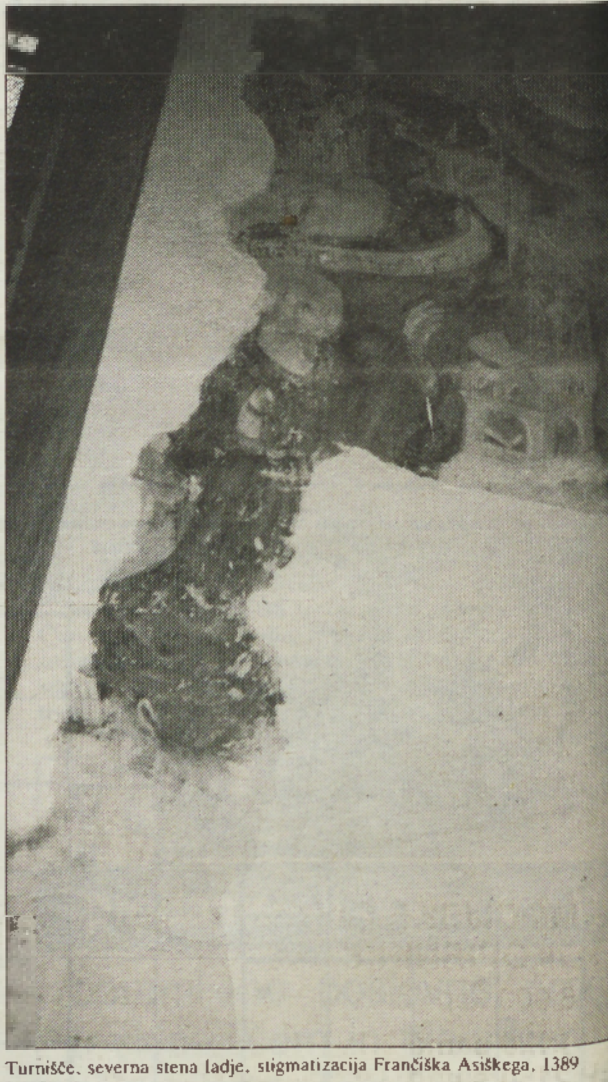

Turnišče, severna stena ladje, stigmatizacija Frančiška Asiškega, 1389

Na drugi strani okna je v isti ravni kot legenda sv. Barbare naslikan prizor Stigmatizacije Frančiška Asiškega. Vprašanje je, ali ni bil prizor s tem vplivnim frančiškanom iz začetka 13. stoletja še obširnejši, saj bi smeli domnevati, da bi se lahko še kaj našlo v delu stene, kjer so po letu 1700 zgradili večje okno. Prizor je karseda zgovoren; v levem spodnjem delu kompo... cije kleči z razprtimi rokami ... niško kuto odet sv. Frančišek ... sprejema znake (stigmatizacija) ... Kristusovega mučeništva. ... v desnem zgornjem oglu perso... cira seraf (angel s šestimi kri... z očmi na njih; z dvema krilom... lete, z dvema si pokrivajo ... s preostalima pa noge).

Žanrsko podobo Stigmatizacije Frančiška Asiškega dopolnjuje ... mični podij, na katerem stoji ... z odprto knjigo, za njim pa ... ozno naslikan gotski krilni oltar... ček. Ob tej upodobitvi prevladuje občutek, da je slikarju pri izv... rabila kaka italijanska likovna predloga.

(Nadaljevanje prihodnjič)

[1] Gerhardt Schmidt: Malerei ... 1450, v: Gothik in Böhmen, München 1969, reprodukcija 118.
[2] Prav tam.

MATERINSKI DOM

Krajevna skupnost Železne Dveri

V nedeljo referendum

V krajevni skupnosti Železne Dveri so v zadnjih letih asfaltirali 5.614 metrov cest, dobro so vzdrževali makadamska cestišča, saj so nanja navozili 4.182 kubičnih metrov gramoza, uredili so 9 vodnih zajetij za potrebe požarnega varstva, napeljali so telefonsko omrežje za 110 novih naročnikov in še bi lahko naštevali.

Dosežki so rezultat krajevnega samoprispevka. Ker hočejo napredovati tudi v prihodnje, ob tem pa se zavedajo, da bo šlo hitreje, če bodo imeli še naprej krajevni samoprispevek, so se odločili, da gredo v nedeljo, 21. marca, znova na glasovališča. Občani Cubra, Gresovščaka, Ilovec, Jerualema, Plešivice, Radomerja, Radomerščaka, Slamnjaka in Železnih Dveri bodo glasovali o referendumskem programu za obdobje od 1. junija 1993 do 31. maja 1998, ki predvideva: asfaltiranje cest, vzdrževanje makadamskih cest, odvajanje vode s cest, urejanje virov pitne vode in zajetij za požarno varstvo, sofinanciranje delovanja krajevne skupnosti, gasilskih in drugih društev ter organizacij. Zbori občanov so ta program že potrdili, zdaj pa naj bi ga sprejeli še z neposrednim izjavljanjem. Z novim samoprispevkom obremenitve ne bodo višje, kot so zdaj, saj bodo še naprej prispevali 3 odstotke od osebnega dohodka oziroma zavarovalne osnove obrtnikov ter prav toliko od pokojninskih prejemkov, kmetijci pa naj bi primaknili 12 odstotkov od katastrskega dohodka.

Š. S.

SLOVENIJA V ŠVICI – Naši ljudje, ki odidejo v svet, se praviloma organizirajo v klube ali društva. Tako tudi v švicarskem mestu Sarganu deluje klub, v katerega so včlanjeni Pomurci in drugi Slovenci. Zlasti so delavni mladinci, ki igrajo mali mali nogomet, njihova sekcija pa se imenuje Slovenija. Na sliki od leve proti desni stojijo: trener Anton Černela, Roland Černela, Franc Trstenjak, Darko Vuzem, Darko Bočkor, Mirko Ostrič, sedita pa Černela mlajši in Drago Vuzem. Posnetek: M. GAŠPAR

BILI SO V BERLINU – Mladi iz Bogojine so pod vodstvom župnika Stanka Zvera obiskali 3,5-milijonsko mesto Berlin, si ogledali njegove znamenitosti, malo so tudi nakupovali, sicer pa so se srečali s tam živečimi ljudmi iz Slovenije. Srečanje je bilo obojestransko koristno. Osrednji dogodek pa je bila igra Duhovnik v krvavi obleki, ki so jo uprizorili mladi Bogojinčani. Obisk sta podprli Radenska in kulturna skupnost občine Lendava. M. HORVAT

Poroke

V OBČINI MURSKA SOBOTA SO SE POROČILI:

Ignac OZMEC, strojnik težke gradbene mehanizacije z Melinec, in Slavica HORVAT, tekstilna konfekcionarka iz Melinec;

Rudolf GERLEC, kmetovalec iz Beznovec, in Darja CAR, učenka tekstilne šole iz Poznanovec;

Ivan GORIČANEC, veterinarski tehnik iz Ljubljane, in Jožica HODOŠČEK, študentka iz Zenkovec;

Alojz MATUŠ, kmetijec iz Dolenec, in Slavica ČAHUK, gospodinja iz Križevec;

Jožef KOLER, veterinarski tehnik iz Sotine, in Andreja BUNDERLA, dijakinja iz Fikšinec;

Emil UNGER, avtomehanik iz Sotine, in Vera POZMAN, delavka iz Sotine;

Fredi KOKAŠ, delavec v gradbeništvu iz Domajinec, in Tatjana HORVAT, delavka v usnjarni iz Gornjih Črnec;

Darko GOMBOC, kmetijski tehnik iz Gerlinec, in Marta PARTL, šivilja iz Gerlinec;

Jožef JUG, elektrotehnik iz Gederovec, in Milena REŽONJA, laboratorijska tehnica iz Lipe;

Igor ŠIPLAK, orodni ključavničar iz Murske Sobote, in Anita ŠTUMPF, pravnica iz Logarovec;

Anton LEJKO, dipl. inženir gozdarstva iz Kroga, in Nataša VRDOLJAK, absolventka tekstilne tehnologije iz Kroga;

Zlatko GERGAR, transportni delavec iz Puconec, in Suzana CIGUT, strežnica iz Puconec;

Borut RANTAŠA, delavec iz Bakovec, in Alenka FISTER, šivilja iz Kroga;

Pavel MATUŠ, avtomehanik iz Murske Sobote, in Ema NOVAK, delavka v Muri iz Bakovec.

ČESTITAMO!

Začasno zaprli Viktorijo

V zadnjem času so na območju radgonske občine porasla kazniva dejanja krvnih deliktov in nasilništva, veliko je nepravilnosti na področju javno-odjavne službe, zaznali so več tako imenovanega črnega zaposlovanja tuje delovne sile, čedalje več je prekrškov zoper javni red in mir... Nastopil je torej čas za preventivno akcijo ustreznih organov. Delavci policijske postaje Gornja Radgona, kriminalistične službe, inšpekcijskih služb in radgonskega občinskega oddelka za notranje zadeve so v noči s 5. na 6. februar opravili poostren nadzor gostinskih in drugih lokalov, kjer točijo pijače in – plešejo. V akciji so policisti ugotovili 7 kršitev občinskega odloka o odpiralno-zapiralnem času, 1 prekršek po določilih zakona o tujcih in 6 kršitev cestnoprometnih predpisov. Kršilce so prijavili sodniku za prekrške. Delavci medobčinskih inšpekcijskih služb so prav tako naleteli na več kršitev predpisov. Poleg ustnih opozoril so izdali še dve odločbi, s katerima so začasno prepovedali obratovanje lokalov Muzej v Gornji Radgoni in razvpite Viktorije pri Vidmu ob Ščavnici.

V zvezi z Viktorijo, »zaradi katere se krhajo družinske vezi« (tako je dejal Peter Kreft na skupščini občine Gornja Radgona), objavljamo prirejen odgovor na delegatsko vprašanje. V njem piše, da ima zasebno podjetje Vectra dovoljenje za trgovino na debelo v tranzitu ter uvoz in izvoz; gostinske storitve (okrepčevalnica-pivnica), turistične storitve (organiziranje izletov, turističnih in strokovnih potovanj). Ker pa firma še ni izpolnila (vsaj do konca januarja, ko so napisali odgovor na delegatsko vprašanje) predpisanih sanitarno-tehničnih pogojev, se (še) ne sme ukvarjati s trgovino na drobno, gostinskimi storitvami, izdajanjem sob, ne sme imeti nočnega bara, ponujati različne turistične storitve...

Neuradno smo zvedeli, da so Viktorijo začasno zaprli zato, ker je bilo nekaj narobe z elektriko.

Š. S.

Avto naletel na peško

Petek, 12. februarja, je bil nesrečen dan za 83-letno Jožefo Baša s Petanjec, ki je šla po sredini voznega pasu ceste Radenci–Murska Sobota. Za njo je pripeljal z osebnim avtom Dejan Cmeger iz Maribora in jo s prednjim delom vozila zadel. Peška se je hudo poškodovala in je v življenjski nevarnosti. Morda se nesreča ne bi zgodila, ko bi avtomobilist prilagodil vožnjo vremenskim razmeram. Tisto noč je bila namreč gosta megla.

Dogodki na meji

Ne mine dan, ko tujcem, ki hočejo v Slovenijo, a so brez denarja za preživljanje, ne bi prepovedali vstopa. Takih »primerov« je vsak teden več kot sto. Po stari navadi pa nekateri zavrnjeni tujci potem pridejo v Slovenijo ilegalno. Vrstijo pa se tudi carinski prekrški. Tako so na mejnem prehodu v Dolgi vasi odkrili pri našem državljanu Nenadu M. iz Celja 1.000 dolarjev (10 kosov po 100), ki so bili ponarejeni, zato so mu jih zasegli in lastnika privedli k preiskovalnemu sodniku. Na istem mejnem prehodu so našli pri državljanu Srbije (imena nam niso sporočili) 100 nabojev za malokalibrsko puško. Sicer pa se je nameraval igrati z ognjem tudi Mirko B. od Lenarta. Na mejnem prehodu v Gornji Radgoni so pri njem našli kilogram črnega smodnika in meter dolgo žažigalno vrvico.

Poskus umora in samomora

Z uprave za notranje zadeve v Murski Soboti so nam sporočili, da je Mirko Č. iz Odranec osumljen poskusa umora. V soboto, 13. februarja, ob 6.50 naj bi počakal pred vhodnimi vrati prijateljico M. G. iz Beltinec. Ko je šla zdoma, jo je z daljšim kuhinjskim nožem večkrat zabodel v predel prsnega koša in leve roke. K sreči so poškodbe lažje. Zatem je z namenom, da jo umori, zamahnil še proti poškodovankini hčerki T. G., ki pa je dobila hude telesne poškodbe. Napadeni sta uspeli pobegniti, nato pa so ju prepeljali v bolnico. Za napadalcem se je potem za nekaj ur izgubila sled. Policisti so ga izsledili okrog 10.00 na Hotizi, vendar pa se ni pustil prijeti, pač pa je grozil, da bo naredil samomor. Kaže, da je mislil resno, saj se je zabodel v predel srca. Ko so ga končno prijeli, so ga odpeljali k zdravniku, ki pa je ugotovil lažjo poškodbo, zato je bil »zrel« za pripor, ki ga je odredil preiskovalni sodnik.

Smrtna nesreča pešca

V četrtek, 11. februarja, ob 18.35 se je zgodila na magistralni cesti med Mursko Soboro in Rakičanom huda prometna nesreča, saj je terjala življenje 88-letnega Janeza Kološa iz Vaneče. Povozil ga je osebni avto, ki ga je vozil Franc Erjavec iz Lipovec. Ponesrečeni naj bi šel iz bolnice proti Murski Soboti. Hodil je po glavni cesti, čeprav je ob njej steza za pešce in kolesarje.

Upokojenci maškare

Člani društva upokojencev iz Murske Sobote so naši zvesti bralci, zato jim radi ustrežemo z objavo te-le vestičke. Njihov pevski zbor, ki so ga poimenovali po Vladimirju Močanu, prireja v torek, 23. februarja, z začetkom ob 18. uri pustno rajanje oziroma maškarado, ki bo v prostorih Družbene prehrane v Murski Soboti. Igral bo ansambel Plava laguna, pijače in jedil ne bo manjkalo, nagradili bodo tri najlepše maske, zato kaže pohiteti s prijavami. Rezervacije sprejemajo v društveni pisarni v Kocljevi ulici 2.

Družini grozil z ubojem

V četrtek, 11. februarja, so delavci policijske postaje Gornja Radgona pridržali Vladimirja S. z Zagajskega Vrha. Ponj so prišli okrog 18.00, ker so tako želeli njegovi domači. Mož je namreč doma kršil javni red in mir, družinskim članom pa grozil, da jih bo ubil. Po določenem času so ga seveda spustili, medtem pa so policisti že napisali predlog za postopek pri sodniku za prekrške.

MINOLTA SLOVENIJA
Ptujska 19
61000 Ljubljana
Informacije po telefonu: (069) 42-178, vsak delavnik od 8.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00.

MINOLTA COPIER

PROMOCIJSKE CENE FOTOKOPIRNIH STROJEV
Prvih 6.000 kopij brezplačnih!
– EP 2120 samo 2.795,00 DEM (A4–A4)
– EP 2150 samo 3.995,00 DEM (A3–A5)
Originalen lasten MINOLTIN servis za vso Slovenijo.

PRIPOROČAMO PRIPOROČAMO PRIPOROČAMO
"KOVINOPLASTIKA"
Pavlinjek ing Stefan, ing Irena
Murska Sobota, Temlinova 4, tel. (069) 25 174, 21 903
PRIPOROČAMO SE Z NAŠIMI IZDELKI
– posode za razsoljevanje mesa
– kadi in sodi za vinogradništvo
– cvetlična korita različnih velikosti
– plastične plošče za razsekavanje mesa
– prirezovanje pleksi stekla za traktorske kabine
– modeli za vlivanje betona
– reklamni napisi
PRIPOROČAMO PRIPOROČAMO PRIPOROČAMO

Olepšajte svoj dom z našimi zavesami!
TEKSTIL DEKOR
Informacije in nakup: HOČE, Stara c. 42, telefon: (062) 611-062

Ugodna prodaja!
MIS
Turistično kmetijsko in trgovsko podjetje d.o.o.
KLJUČAROVCI 19, 69242 Križevci pri Ljutomeru - SLO, tel. fax: 069/87-731
● opeka (modul) 6/1, 27 SIT • mala polnila, 37.70 SIT
● velika polnila, 38.50 SIT • armaturne mreže od 700 do 4.400 SIT • betonsko železo, kg, 44 SIT • salonit plošče 660 SIT • termopuc 880 SIT • vreča cementa 460 SIT • vreča apna 360 SIT • strešniki Bramac 68 SIT kos • bobrovec 35 SIT kos • tegola 850 SIT m²
UMETNA GNOJILA IN KMETIJSKA MEHANIZACIJA (trosilci, prikolice Tehnostroj, sejalniki) PO UGODNIH CENAH.
VSE TO DOBITE TUDI PRI VESELI GORIČANKI V RADOVCIH (telefonska št. 53 016)

Brane Klun – tajnik športne zveze Gornja Radgona

Napredek v športni dejavnosti

V radgonski občini uspešno uresničujejo naloge na področju športne dejavnosti. Zlasti je opazen kakovosten napredek v nekaterih športnih panogah, katerih ekipe tekmujejo v državnih ligah. Vse to zahteva tudi večja finančna sredstva. O vsem tem smo se pogovarjali s tajnikom Športne zveze Gornja Radgona Branetom Klunom.

Kaj menite o športno-rekreacijski dejavnosti v radgonski občini v lanskem letu. Kako ste uresničili načrtovane naloge?

»Po osamosvojitvi Slovenije smo se znašli v povsem drugačni vlogi, saj je prišlo do spremembe tekmovalnih sistemov. Posamezni klubi so se s svojimi ekipami znašli v višjih tekmovalnih razredih, kar je narekovalo tudi drugačno organiziranost v klubih. Zahtevnejša tekmovanja so zahtevala strokovnejši pristop k delu. Zato smo v to delo vključili več volonterjev in strokovnih kadrov. To pa je tudi zahtevalo večja finančna sredstva tako za tekmovanja kot za nakup potrebne opreme. Pri tem smo uspeli angažirati potrebne kadre, čeprav delo trenerjev oziroma vaditeljev , ki je polprofesionalno, ni primerno nagrajevano. Manjkajo pa nam tudi, tako kot drugod, strokovni kadri za višje tekmovalne kategorije. Kljub vsemu pa smo z doseženimi rezultati zadovoljni, saj ugotavljamo, da smo dosegli kakovosten napredek v nekaterih kolektivnih športnih, pa tudi pri posameznih športnikih. Največ so vsekakor dosegli namiznoteniški igralci Arconta, ki so se uvrstili prav

v slovenski vrh. Predvsem po zaslugi Boštjana Kampuša, državnega prvaka in zmagovalca mednarodnega tekmovanja Alpe-Jadran v motokrosu, in z organizacijo se je uveljavil MTC Radenci. V drugi državni ligi uspešno tekmujejo rokometaši in košarkarji Radgone, strelci iz Vidma in Elrada iz Radgone, v tretji državni ligi pa odbojkarji Radenec. V višji tekmovalni razred – prvo medobčinsko ligo – so prišli nogometaši Remeta iz Radgone. Ne smemo pa tudi pozabiti na tradicionalni Maraton treh src v Radencih, ki si je pridobil mednarodno veljavo.«

Radgonsko gospodarstvo je v težavah, iz občinskega proračuna pa tudi vsako leto dobivate manj sredstev za športno dejavnost. Kako pa zagotavljate potrebna sredstva?

»V lanskem letu smo dobili za športno dejavnost iz občinskega proračuna 7,340.000 SIT. Od tega zneska je bilo namenjeno tekmovalnemu športu 2,810.000 SIT. Po kriterijih radgonske športne zveze so bila ta sredstva razdeljena med klube, katerih ekipe tekmujejo od III. državne lige navzgor in pa med posamezne športnike, ki po kakovosti izstopajo kot perspektivni ali vrhunski. To so: motokrosist Boštjan Kampuš, namiznoteniški igralec Boris Rihtarič, športna ribiča Miro Matjašec in Mirko Božič ter športnik invalid Rudi Kocmut. Iz proračuna dobijo tretjino sredstev, ki jih potrebujejo za tekmovalno dejavnost. Dve tretjini sredstev torej pridni športni delavci radgonske občine zberejo sami ob pomoči pokroviteljev in z raznimi drugimi akcijami. Za to pa so potrebni delavoljni ljudje, ki so pripravljeni tudi večkrat potrkati na sleherna vrata.«

Kako pa je s športnimi objekti?

»V radgonski občini smo zelo zadovoljni, ker smo v Radencih uspeli zgraditi večnamensko športno dvorano, ki je velika pridobitev za nadaljnji razvoj in dejavnost športa v občini. Dvorana je bila zgrajena iz samoprispevka občanov, pomemben delež pa je prispevalo Zdravilišče Radenska, ki ima posluh za športno dejavnost tako v občini kot tudi širše. V novi športni dvorani je bilo že prvo mednarodno tekmovanje II. namiznoteniške ženske lige, s čimer smo po ocenah udeležencev uspešno opravili izpit organizatorja, zato se lahko nadejamo, da bo v tej dvorani več mednarodnih tekmovanj. Če so v radgonski občini zadovoljni zaradi zgraditve nove večnamenske športne dvorane, pa nikakor niso zadovoljni z vzdrževanjem športnorekreacijsekga centra na Tratah. Ta namreč nima pravega oskrbnika. Lastnik je skupščine občine, upravljata pa ga avto-moto društvo in društvo Partizan, ki pa za ta namen nimata sredstev. Zato objekt vsak dan bolj propada. Lani je sicer bilo v tega in še nekatere druge športne objekte v radgonski občini vloženih nekaj sredstev, ki jih je dala zavarovalnica zaradi vojne škode. Tako so bila opravljena nekatera najnujnejša dela. Vprašanje pa je, od kod bodo dobili sredstva za vzdrževanje letos?«

Feri Maučec

Tretja državna nogometna liga

Pomurski ligaši se pripravljajo

Vsi trije pomurski ligaši, ki tekmujejo v tretji državni ligi: Beltrans iz Veržeja, Ižakovci in Rogašovci, se že nekaj časa zavzeto pripravljajo za spomladanski del prvenstva. Pri vseh ekipah je v mini prestopnem roku prišlo tudi do nekaterih sprememb. O tem in njihovih načrtih smo se pogovarjali s predstavniki klubov.

Beltrans – obdržati prvo mesto

Pri Beltransu iz Veržeja so z osvojitvijo naslova jesenskega prvaka zadovoljni, saj so s tem uresničili napovedi in želje. S pripravami za novo tekmovalno sezono so začeli 20. januarja in vadijo tri dni zaporedoma, potem pa imajo en dan prosto pod vodstvom trenerja Jožeta Jerebica. Od 18. do 25. februarja bodo imeli enotedenske skupne priprave v Ankaranu. Dogovorjenih imajo tudi več prijateljskih tekem, in sicer s Koprom, Potrošnikom in Tabor Jadranom v času priprav na morju, Cankova : Beltrans (27. 2.), Bakovci : Beltrans (28. 2.), Beltrans : Mura (3. 3.), Remet : Beltrans (6. 3.), Beltrans : Gidos (7. 3.), Dokležovje : Beltrans (11. 3.), Odranci : Beltrans (14. 3.) in Beltrans : Središče ob Dravi (21. 3.). Upajo, da se bodo za nadaljevanje prvenstva dobro pripravili in obdržali prvo mesto ter se uvrstili v drugo državno ligo. Veliko pa je seveda odvisno od štarta, saj se v prvih dveh kolih srečajo s pomurskima ligašema Rogašovci v gosteh in Ižakovci doma.

Ižakovci – sredina lestvice

Po jesenskem delu so nogometaši Ižakovec na solidnem šestem mestu. S to uvrstitvijo so pri klubu zadovoljni, čeprav bi lahko bili po odličnem začetku tekmovanja celo pri vrhu. S pripravami za drugi del prvenstva so začeli 16. januarja in trenirajo štirikrat tedensko pod vodstvom novega trenerja Zorana Cirkvenčiča. V mini prestopnem roku se je moštvo precej okrepilo. Prišli so: Lopert (Dokležovje), Zrim, Šeruga in Gruškovnjak (vsi Potrošnik), Kolarič (Črenšovci) in Kustec (Nafta). Dogovorjene imajo naslednje prijateljske tekme: Bratonci : Ižakovci (21. 2.), Odranci : Ižakovci (27. 2.), Ižakovci : Gidos (6. 3.), Ižakovci : Bistrica (7. 3.) in Ižakovci : Bakovci (13. 3.). Prve tekme so pokazale, da je moštvo že precej dobro pripravljeno, zato upajo, da se bodo uvrstili na sredino lestvice, seveda pa bodo veseli tudi boljše uvrstitve.

Rogašovci – bolje igrati doma

Nogometaši Rogašovec so po prvem delu tekmovanja v tretji državni ligi pristali na devetem mestu, s čimer pa niso povsem zadovoljni. Zlasti ne z igrami na domačem igrišču, kjer so dosegli eno samo zmago, nekaj tekem pa so igrali neodločeno. Temu pripisujejo neizkušenost moštva, saj so nekaj točk izgubili povsem po nepotrebnem. S pripravami za novo tekmovalno sezono so začeli 16. januarja. Trenutno vodi treninge igralec Suša, po prestani kazni pa bo moštvo zopet prevzel trener Jože Gaber. Trenirajo štirikrat tedensko. Dogovorjene imajo tudi naslednje prijateljske tekme: Rogašovci : Gidos (20. 2.), Rakičan : Rogašovci (21. 2.), Rogašovci : Rudar Velenje (28. 3.), Serdica : Rogašovci (7. 3.), Dokležovje : Rogašovci (14. 3.) in Klock : Rogašovci (20. 3.). Želja kluba je predvsem izboljšati igro in rezultate na domačem igrišču ter si zagotoviti obstanek v tretji državni ligi.

Predstavljamo vam

Rihard Kolmanič – mednarodni sodnik

Namizni tenis spremlja Riharda Kolmaniča, 31-letnega diplomiranega ekonomista iz Murske Sobote, na tak ali drugačen način že od rane mladosti, ko je igral za pionirske in mladinske vrste pri takratnem NTK Sobota (sedaj NTK Potrošnik). Od

takratne izjemno nadarjene generacije namiznoteniških igralcev še danes aktivno nastopa državni reprezentant Štefan Kovač.

Zaradi želje po nadaljevanju dela kluba, ki ima bogato športno tradicijo, se je pred leti odločil za vodenje kluba skupaj s peščico namiznoteniških zanesenjakov. Glavno skrb namenjajo delu s člansko ekipo, ki nastopa v najvišjem državnem rangu, ter delu z najmlajšimi. Rezultati dela so vidni, saj se igralci, vzgojeni v lastnem klubu, že nekaj sezon izmenjujejo pri vrhu. Letos pa se lahko pohvalijo tudi z mladimi nadobudneži, ki so na državnem prvenstvu zasedli tretje mesto, kar je spodbuda za delo vnaprej. V letu 1993 ponovno načrtujejo nastop v evropskem pokalu, želijo pa si, da bi ta članska ekipa vztrajala še naprej. Za morebitne okrepitve s tujimi igralci pa bo v klubski blagajni verjetno premalo denarja.

V lanskem letu se je Rihard Kolmanič kot prvi pomurski mednarodni namiznoteniški sodnik vključil še v delo Združenja namiznoteniških sodnikov Slovenije. V letu 1993 je delegiran na tri prireditve kot mednarodni sodnik: februarja v Radence (ženska evropska liga), maja na Dunaj (mednarodno prvenstvo Avstrije) in julija v Ljubljano (mladinsko evropsko prvenstvo).

Pri njegovem delu v klubskih in sodniških vrstah mu želimo veliko sreče!

F. M.

Mali nogomet

Srečanje nogometašev

Športno društvo Mladost iz Pertoče je bilo organizator prvega srečanja nogometašev treh obmejnih dežel Avstrije, Madžarske in Slovenije. Sodelovalo je 6 moštev, po dve iz vsake države. Srečanje, ki je bilo v novi športni dvorani v Murski Soboti, je odprl predsednik soboške občinske skupščine Andrej Gerenčer in ob tem poudaril pomen tovrstnih shodov športnikov za sožitje sosednjih narodov. Na turnirju so imeli največ uspeha nogometaši Bakovec, ki so v finalu premagali Slovensko ves iz Madžarske z 1:0, za tretje mesto je ekipa Windischminichof iz Avstrije premagala Neuhaus, prav tako iz Avstrije, s 5:1, Nogometaši Pertoče pa so za peto mesto premagali Monošter iz Madžarske s 5:3. Vrstni red: 1. Bakovci, 2. Slovenska ves, 3. Windischminihochof, 4. Neuhaus, 5. Pertoča in 6. Monošter. Za najboljšega igralca turnirja so razglasili Vajndorferja iz Bakovec, za najboljšega strelca pa Dončeca iz Monoštra, ki je dal 6 golov. Drugi tovrstni turnir bo v Neuhausu.

NOGOMETNE OKREPITVE

Matjaž Jančič

Nova okrepitev Potrošnika iz Beltinec. Star je 25 let. Z nogometom se je začel ukvarjati pri pionirjih Ljubljane. Potem je nogometno kariero nadaljeval pri kadetih, mladincih in članih Olimpije. Nato se je zopet vrnil k Ljubljani, kjer je začel igrati, nadaljeval pri Slovanu, nemškem drugoligašu Osnabrucku in se zopet vrnil k Slovanu, od koder je prišel k Potrošniku v Beltince. Je eden najboljših obramnih igralcev v Sloveniji in državni članski reprezentant. V slovenskem dresu je igral že [...] krat. V novem okolju v Beltincih je [...] dobro sprejet tako v vodstvu kluba kot pri igralcih. Za beltinskega prvoligaša Potrošnik, ki se trudi obstati v ligi, je velika okrepitev. Meni, da imajo v Beltincih tako kakovostno moštvo, da ne [...] smeli izpasti iz lige.

Bojan Taneski

Nova okrepitev Mure iz Murske Sobote. Star je 27 let. Nogometno kariero je začel pri kranjskem Triglavu, kjer je igral pri pionirjih, mladincih in članih. Potem se je preskušal pri Mariboru, Gošku Judu v Dubrovniku ter v Islandiji in Kapfembergu v Avstriji. Po vrnitvi iz tujine je igral za Živila Naklo v prvi državni ligi, kjer je bil eden najboljših strelcev. Je izrazit napadalec. V novem okolju je bil dobro sprejet. Meni, da ima Mura dobro moštvo, ki ima vse možnosti za uvrstitev v evropsko pokalno tekmovanje. Zelo je zadovoljen, da ima Mura tako veliko pristašev, ki pridejo na tekmo. Upa, da bo v novem okolju zaigral tako kot zna in da se bodo želje ljubiteljev nogometa v Murski Soboti in okolici uresničile.

Goran Stankovič

Nova okrepitev Potrošnika iz Beltinec. Star je 26 let. Z nogometom se je začel ukvarjati pri kadetih celjskega Kladivarja. Potem se je ukvarjal s košarko ter igral za Libelo iz Celja in slovensko reprezentanco. Igral je tudi rokomet za Aero iz Celja in slovensko reprezentanco. Naposled pa se je odločil in se ukvarja z nogometom. Poleg celjskega Kladivarja je igral tudi za moštvo [...] zana Hmezada iz Žalca, nazadnje pa [...] Publikom iz Celja. V mini prestopnem roku pa je okrepil beltinskega prvoligaša Potrošnik, kjer je bil dobro sprejet in [...] zelo dobro počuti. Meni, da bo boj za obstanek med slovenskimi prvoligaši zelo težak, vendar upa, da se bodo [...] novo sezono dobro pripravili in si zagotovili obstanek v ligi.

Ladislav Suč

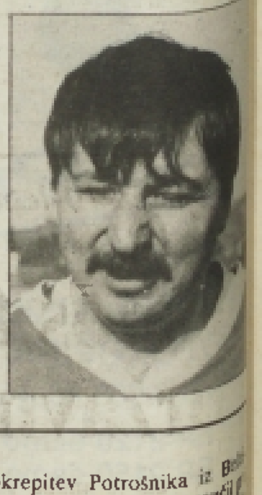

Nova okrepitev lendavske Nafte. Star je 30 let, doma iz Gaberja. Z nogometom se je začel ukvarjati zelo zgodaj kot pionir pri lendavski Nafti, kjer je igral tudi za mladinsko in člansko moštvo. S svojimi igrami je večkrat navduševal gledalce in bil nekaj časa pri Nafti med najboljšimi strelci. Potem se je odločil za rekreacijski nogomet ter nekaj časa igral za Odrance, Dobrovnik, Lakoš in nazadnje za lendavski Old boys, kjer je bil med najboljšimi igralci. Zato ga je strokovno vodstvo lendavske Nafte zopet pritegnilo v svoje vrste. Menijo, da bi jim lahko s svojimi izkušnjami veliko koristil pri prizadevanjih za obstanek v ligi. Pravi, da bo zaradi izpada štirih moštev obstanek težak, vendar upa, da bodo kljub vsemu uspeli.

Marinko Šarkezi

Nova okrepitev Potrošnika iz Beltinec. Nogometne abecede se je naučil v Nogometnem klubu Mura, kjer je izšel iz pionirske nogometne šole. Za Muro je igral tudi v mladinski in članski konkurenci. Igra v napadu in večkrat se je že izkazal kot dober strelec. V lanski [...] sezoni je za Muro na šestih tekmah v prvi državni ligi dosegel 7 golov. V mini prestopnem roku je okrepil beltinski Potrošnik. Za odhod iz Mure se je odločil potem, ko je Mura angažirala več napadalcev. V novem okolju se je dobro znašel in pričakuje, da bo igral v moštvu ter pokazal svoje sposobnosti. Zaveda se, da bo boj za obstanek zelo težak, saj se je večina moštev, ki so v nevarnosti za izpad, okrepila. Vseeno pa upa, da si bo Potrošnik zagotovil obstanek v ligi.

Dvojna zmaga Pomurke

V občinski strelski ligi Murska Sobota za člane je bilo na sporedu 6. kolo. Zmagala je Pomurka s 1430 krogi pred Noršinci, 1428, in Gančani, 1425 krogov. Po 6. kolu vodi Tišina z 92 točkami pred Noršinci, 87, in Pomurko, 83 točk. Med posamezniki je zmagal Makari s 371 krogi pred Š. Balaškom, 363, in F. Balaškom, 363 krogov. Po 6. kolu vodi Makari z 2207 krogi pred Š. Balaškom, 2186, in Giderjem, 2184 krogov.

V šestem kolu občinske pionirske strelske lige Murska Sobota je zmagala Pomurka s 659 krogi pred [...] Bakovci, 569, in Graničarjem, [...] krogov. Po 6. kolu vodi Pomurka s 26 točkami pred Graničarjem [...] in Tišino, 12 točk. Pri posameznikih je zmagal Kerčmar s 173 krogi pred Gombošijem, 167, in [...] (Bakovci), 161 krogov. Po 6. kolu vodi M. Balaško s 1040 krogi pred Kerčmarjem, 1028, in Gombošijem, 1001 krog.

(F)

šport

Namizni tenis

Komac nepričakovano zmagal

Drugi TOP naniznotenški turnir članov, ki je bil v Merihovu, je z izjemo Šmrekarja, zbral vse najboljše slovenske igralce. Šest Pomurcev, zaradi bolezni ni igral Orš, je doseglo izjemen uspeh, saj je igralec radgonskega Arconta Komac nepričakovano, vendar zasluženo zasedel prvo mesto in tako napovedal kandidaturo za državno reprezentanco. Sicer je bil turnir zelo izenačen in poln presenečenj, saj sta se izločila reprezentanta Škafar in Ignjatović uvrstila šele na sedmo oziroma deseto mesto. Komac je izgubil samo enkrat z Romunom Revizom z 0:3, v polfinalu je premagal Žalaznika (Kov.) s 3:2 in v finalu Plohla (TAM) s 3:0 ter tako zasedel prvo mesto. Odličen je bil tudi Unger (Sobota) s petim mestom in ponovil uspeh s prvega turnirja. Premagal je Ignjatovića s 3:1, Škafarja s 3:0 in za peto mesto klubskega kolego Benkovića s 3:1. Tudi Benković je za eno mesto izboljšal uvrstitev. V polfinalu je premagal Rihtarača s 3:2. Rihtarič pa je za dve mesta poslabšal uvrstitev s prvega turnirja in je zasedel osmo mesto. Premagal je Revisza s 3:1 ter izgubil s Škafarjem z 0:3. Lasan je zasedel deveto mesto, kar je bolje kot na prejšnjem turnirju, Ilić pa je v drugi skupini zasedel šele šesto mesto. V soboto se začne drugi del tekmovanja v prvi državni ligi. Potrošnik igra doma z Ilirijo, Arcont pa z Melaminom. (M.U.)

Občinska nogometna zveza Lendava

Nafta bo tekmovala zunaj konkurence

V Lendavi je bila letna konferenca občinske nogometne zveze, na kateri so pregledali svoje delo in se dogovarjali o nalogah. Ugotovili so, da jim primanjkuje nogometnih sodnikov, zlasti mladih, zaradi česar bodo morali nekatere tekme v prvi in drugi občinski ligi odigrati tudi ob sobotah. Prav tako so ugotovili, da z nekaterih tekem dobivajo površno izpolnjene zapisnike, kar otežuje delo tekmovalni komisiji in disciplinskemu sodniku. Zato bodo pred spomladanskim delom tekmovanja pripravili seminar za delegate tekem iz posameznih klubov. Opozorili so tudi, da je na igriščih še vse preveč nešportnega obnašanja igralcev, pri čemer prednjačijo igralci iz klubov, ki se hočejo uvrstiti na vrh lestvice. V prvi občinski članski nogometni ligi sta si največ rumenih in rdečih kartonov zaslužili vodeči moštvi Dobrovnika in Odranec, najbolj disciplinirani pa so bili nogometaši Polane in Kapce. V drugi občinski nogometni ligi so največ kartonov dobili nogometaši Panonije in Lakoša, najmanj pa Zvezde iz Doline. V občinski mladinski ligi prednjačita po rumenih in rdečih kartonih moštvi Mladosti in Dobrovnika, najbolj disciplinirani pa so bili nogometaši Kapce in Hotize. V kadetski ligi so bili najbolj disciplinirani igralci Lakoša, Graničarja in Gidosa – brez kartonov, največ pa so jih dobili nogometaši Panonije. Na konferenci so se dogovorili, da bo v spomladanskem delu prvenstva zunaj konkurence nastopalo rezervno moštvo Nafte. Ob tej priliki pa je predsednik ONZ Lendava Darko Pahor podeli priznanja zaslužnim klubom in posameznikom. Ta so prejeli NK Gidos iz Turnišča za 50-letnico, NK Odranci in NK Kobilje za 20-letnico delovanja ter Štefan Zver in Feri Maučec za dolgoletno delo in informiranje. Drugi del prvenstva v občinski nogometni ligi Lendava se bo začel 28. marca.

F.M.

Uspešen 10-letni razvoj BD BISTRICA

Letos tudi državni prvaki?

Te dni je minilo 10 let od ustanovitve (samostojnega) Brodarskega društva BISTRICA. Začetki kajakaške dejavnosti na Bistricah pa segajo v leto 1979, ko je bila tamkaj ustanovljena sekcija BD Mura Krog. Najbrž je le malokdo predvideval, da se bo ta dejavnost tako uspešno razvijala, kot je to pokazala dosedanja praksa.

Tako so tudi na letošnjem občnem, oziroma programsko-volilnem zboru z zadovoljstvom ugotovili, da so mladi člani društva dosegli na tekmovanjih (v državnem merilu) v lanski sezoni nekaj zelo dobrih rezultatov. To velja še posebej za **Matejo Žalig, ki je osvojila 2. mesto v spustu za državno pionirsko prvenstvo in prav tako 2. mesto na odprtem prvenstvu Hrvaške. Na tem prvenstvu pa so bistriški kajakaši osvojili v ekipni vožnji 1. mesto med pionirji in 1. mesto med mlajšimi mladinci.** Dokaj uspešno pa so nastopali še Bojan Bohnec in Stanislav Horvat med mlajšimi mladinci ter Dejan Ozbetič, Martin Balažic in Branko Bohnec med pionirji. K tem podatkom dodajmo še to, da je Mateja Žalig pred kratkim prejela priznanje Športne zveze Lendava za 2. mesto med športnicami lendavske občine v lanskem letu.

Tudi letos pričakujejo uspešno tekmovalno sezono. Kot so menili na občnem zboru, bi lahko osvojili njihovi tekmovalci v pionirski in mladinski konkurenci tudi naslove državnih prvakov v spustu. To bo odvisno predvsem od dobrega treniga in izdatnejšega vlaganja v športno opremo, ki pa je za kajakaše zelo draga. Nekoliko boljši čoln stane že okrog 1.000 nemških mark. Društvo pa ima namen razgibati tudi rekreativno dejavnost za starejše člane, zato so ustanovili poseben odbor za rekreacijo.

Na občnem zboru so izvolili tudi novo vodstvo, ki so ga precej 'pomladili'. Predsedniško funkcijo so zaupali **Alojzu Ozbetiču** (mlajšemu), ki je bil doslej tudi uspešen tekmovalec društva.

-AJ

Nogomet

Mura : Češka 1:1

V prijateljski nogometni tekmi je soboška Mura igrala z mlado reprezentanco Češke in Slovaške neodločeno 1:1 (1:0). Gol za Mu: je dal Emeršič v prvem polčasu po podajo Granova. Izenačil je s prostega strela kapetan gostov Galasek. Taneski in Omerović pa nista izkoristila dveh lepih priložnosti za gol. Sodil je Tivold iz Kranja.

Potrošnik : LUV Gradec 3:1

V Beltincih so gostovali nogometaši LUV Gradec, člani druge avstrijske lige in v prijateljski tekmi izgubili s Potrošnikom 3:1. Gola za Potrošnik sta dala Milošević 2 in Šarkezi.

Nafta : Czesztreg 8:0

V prijateljski tekmi je lendavska Nafta premagala madžarsko moštvo Csesztreg. Strelci za Nafto: Rob 4, Herceg 2 ter Hranilović in Vučko. (FB)

Gorica : Mura 0:1

Nogometaši Mure so v Gorici v prijateljski tekmi premagali domače moštvo z golom, ki ga je dal Emeršič. Na tekmi se je poškodoval K. Cener.

Gidos : Potrošnik 1:2

V Turnišču je bila prijateljska nogometna tekma med domačim Gidosom in Potrošnikom iz Beltinec. Zmagali so gostje. Strelci golov pa so bili: Vöröš in Mundjar za Potrošnik ter Mujdrica za Gidos.

Nafta tretja

V Hevizu na Madžarskem je bil turnir veteranov v malem nogometu. Med štirimi ekipami je sodelovala tudi Nafta iz Lendave in zasedla tretje mesto. (FB)

Maričeva druga

V Koszegu na Madžarskem je bil mednarodni mladinski šahovski turnir, na katerem so sodelovali šahisti in šahistke iz 7 držav. Med njimi sta bili tudi Sobočanki Katka Marič in Lea Števanec in se lepo odrezali. Maričeva je bila druga s 6 točkami, Števanečeva pa s 6 točkami dvanajsta.

Šah

V Ižakovcih 88 tekmovalcev

V Ižakovcih je bil šahovski turnir, na katerem je sodelovalo rekordno število šahistov, kar 88. Zmagal je Miran Zupe (Mb) z 9 točkami pred Borisom Kovačem (Radenska), 8, in Franjom Črepom, 7 točk. Po 6,5 točke pa so osvojili: Alojz Kos, Fjodor Žugaj, Zdenko Roškar, Simon Serdt, Brano Resman in Igor Kos. Udeležba na tovrstnih turnirjih kaže, da je v Pomurju vedno večjo zanimanje za šah.

Rokomet

Mednarodni turnir

Rokometni klub Pomurka iz Bakovec je organizator mednarodnega kadetskega rokometnega turnirja, ki bo v soboto, 20. februarja 1993, ob 8.30 v novi športni dvorani v Murski Soboti. Na turnirju bodo sodelovale štiri ekipe: Bruck (Avstrija), Tungsram (Madžarska), Hermes (Hrvaška) in Pomurka (Slovenija).

Pomurska strelska liga

Vodita Tišina in SCT

V šestem kolu prvenstva v pomurski strelski ligi – mednarodni program je zmagala ekipa SD Kolomana Flisarja Tišina s 1694 krogi pred SD Štefana Kovača Turnišče, 1675, in SD Pomurko iz Murske Sobote, 1663 krogov. Po 6. kolu Vodi Tišina s 34 točkami pred Turniščem, 31, in Pomurko, 23 točk. Med posamezniki je bil najuspešnejši Markoja (Turnišče) s 583 krogi pred Bukovcem, 578, in Pertocijem (oba Tišina), 575 krogov. Po 6. kolu vodi Markoja s 3469 krogi pred Pertocijem, 3412, in Bukovcem, 3395 krogov.

V šestem kolu prvenstva v pomurski strelski ligi – nacionalni program je zmagala SD STC Murska Sobota s 1441 krogi pred SD Pomurka Murska Sobota, 1440, in SD Noršinci, 1421 krogi. Po 6. kolu vodi SCT s 70 točkami pred Tišino, 56, in Turniščem, 52 točk.

PKL

Brez sprememb

V sedmem kolu tekmovanja v pomurski moški košarkarski ligi so bili doseženi naslednji rezultati: Sobota : Banco di Stil 83:63, Radenska : Pomurje 71:59 in Lindau : IPC Sebeborci 55:56.

Sobota v.	7	6	1	532:395	13
IPC Sebeborci	7	5	2	431:388	12
Radenska v.	6	5	1	440:334	11
Pomurje ml.	7	2	5	410:476	9
Banco di Stil	6	2	4	395:463	8
Lindau	7	0	7	355:498	7

(KG)

Namizni tenis

Ljutomer občinski prvak

V tretjem srečanju je namiznoteniška ekipa Ljutomera, za katero so igrali Sklizovič, Novak in Čeh, premagala Cven s 5:4 in tako postala občinski prvak. Sledijo: Cven, Gimnazija, Kamenščak in Vučja vas. Najboljši igralec prvenstva je bil Sklizovič, ki ni izgubil niti enega niza. Prvak je prejel pokal Športne zveze Ljutomer. (TF)

Košarka

Prvak soboška druga OŠ

V Ljutomeru je bilo pomursko prvenstvo osnovnih šol v košarki. Rezultati: OŠ II. MS : OŠ Lendava 28:22, OŠ Radgona : OŠ Ljutomer 21:14, OŠ Lendava : OŠ Radgona 6:30, OŠ Ljutomer : OŠ II. MS 22:23, OŠ II. MS : OŠ Radgona 34:16 in OŠ Lendava : OŠ Ljutomer 40:26. Vrstni red: 1. OŠ II. Murska Sobota 6, 2. OŠ Radgona 4, 3. OŠ Lendava 2 in 4. OŠ Ljutomer brez točke. (KG)

Regijsko tekmovanje

V Murski Soboti je bilo regijsko tekmovanje osnovnih šol v šahu. Sodelovalo je 80 šahistov iz vseh pomurskih občin. Pri st. dečkih je zmagala OŠ III MS s 7 točkami pred Bistrico, 4, in M. Nedeljo, 1 točka. Pri st. deklicah je bila najboljša OŠ Radenci s 5 točkami pred Črenšovci, 5, in Ljutomerom, 2 točki. Med ml. dečki je zmagala OŠ Gornja Radgona s 5 točkami pred Kobiljem, 4, in Stročjo vasjo, 3 točke. V tekmovanju ml. deklic je bila najboljša OŠ Negova s 6 točkami pred Bogojino, 3, in Lendavo, 2 točki. Ekipi OŠ III in Radenec bosta sodelovali na državnem prvenstvu v Črnomlju.

Družinska puščica Maučecu

Strelska družina Štefan Kovač Turnišče je pripravila družinsko tekmovanje za zlato puščico. Med 18 strelci je zmagal J. Maučec s 321 krogi pred Lutarjem, 312, in Žalikom, 308 krogov. Na občinsko tekmovanje se je uvrstilo 5 strelcev.

Prva državna rokometna liga

Tekma odločena v prvem polčasu

V šestnajstem kolu prvenstva v prvi državni moški rokometni ligi je Kolinska Slovan iz Ljubljane v Murski Soboti premagala Pomurko iz Bakovec s 25:19 (16:9). Tekma je bila odločena v drugi polovici prvega polčasa, ko so si Ljubljančani priigrali prednost sedmih golov, kar je bilo dovolj za zmago. V nadaljevanju so sicer gostitelji zaigrali bolje in razliko znižali na štiri gole, več pa niso mogli doseči. Pohvaliti pa kaže tokratno požrtvovalno igro Bakovčanov. POMURKA: Vereš, Žugelj, Sečko, Horvat, Škraban 2, Bedeković 5, J. Buzeti 1, Meolic 5, Kušter 6, Lovenjak in S. Buzeti. V prihodnjem kolu gostuje Pomurka pri Pivovarni Laško v Celju.

Druga državna rokometna liga

Pomurci tokrat brez točke

V trinajstem kolu prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi so vsi trije pomurski ligaši ostali brez točke. Krog je gostil vodečo ekipo Krškega in tesno izgubil z 20:21 (8:10). Rokometaši Kroga so bili enakovreden tekmec gostom, vendar pa je bila tekma odločena v končnici. Strelci za Krog: Meolic 6, Varga 4, Lukač 4, D. Kolmanko 3, Kovačič 2 in A. Kolmanko 1. Radgona je nepričakovano visoko izgubila v Hrastniku s 16:21 (8:9). Strelci za Radgono: Mijačinovič 5, Grah 3, Husar 3, Žalodec, Ambruš in Javernik po enega. Velika Nedelja pa je po pričakovanju premagala Polet iz Murske Sobote s 23:14 (9:7). Strelci za Polet: Kovačič 4, Černela, Slamar in Kreft po 2, Merica, Časar, Fefer in Sapač po enega. V prihodnjem klou igrajo: Polet : Zagorje, Krško : Radgona in Ormož : Krog.

Prva državna odbojkarska liga

Pričakovana zmaga Vigrosa

V petnajstem kolu prvenstva v prvi državni moški odbojkarski ligi je Vigros Pomurje v Murski Soboti po pričakovanju premagal zadnjega na lestvici Granit Preskrbo iz Slovenske Bistrice s 3:0 (15:5, 15:14 in 15:10). Najzanimivejši je bil drugi niz, ko so gostje večji del vodili in imeli tri sklepne žoge, ki pa jih niso izkoristili. V prvem in tretjem nizu pa so bili precej boljši Sobočani, četudi so v zadnjem nizu pri rezultatu 11:3 dovolili goston, da razliko znižajo na 11:10. VIGROS POMURJE: Ratkai, Žalik, Gobec, Vnuk, R. Poredoš, Novak, Belec, Marič, D. Poredoš, Kerec in Prša. V predzadnjem kolu igra Vigros Pomurje doma z Olimpijo iz Ljubljane.

Druga državna odbojkarska liga

Ljutomerčani brez Rajnarja in Škrobarja

V trinajstem kolu prvenstva v drugi državni moški odbojkarski ligi je Ljutomer gostoval pri Mislinji in zmagal s 3:1 (12:15, 7:15, 15:5, 13:15). Čeprav je bila zmaga Ljutomerčanov pričakovana, so se morali zelo potruditi za uspeh. Ljutomerčani, ki so nastopili brez Rajnarja in Škrobarja, so dobro igrali le v prvih dveh nizih. LJUTOMER: Šumak, Drvarič, Kavnik, Grut, Krajcar, Onišak, Bungur, Šmauc, Kaurin in Savič. V prihodnjem kolu igra Ljutomer doma s Celjem. (NŠ)

Tretja državna moška odbojkarska liga

Zmaga Beltinec in poraz Radenec

V desetm kolu prvenstva v tretji državni moški odbojkarski ligi so Beltinci gostovali na Ravnah in premagali drugo ekipo Fužinarja s 3:2. Radenci pa so gostovali pri Turbini in izgubili tekmo z 1:3. Pomurje II iz Murske Sobote je bilo prosto. V prihodnjem kolu igrajo: Beltinci : Šempeter II in Radenci : Pomurje II.

Tretja državna ženska odbojkarska liga

Pomurski derbi dobile Ljutomerčanke

V enajstem kolu prvenstva v tretji državni ženski odbojkarski ligi je Ljutomer v pomurskem derbiju premagal Puconce s 3:2. Pomurje je bilo boljše od Črne in zmagalo s 3:0. Ruše pa so premagale Cven s 3:1. V prihodnjem kolu igrajo: Cven : Pomurje in Ljutomer : Ruše, Puconci pa so prosti.

Judo – Alpe Panonija

Sobočani 14, Lendavčani 8 medalj

V Lendavi je bilo prvo kolo tekmovanja v judu Alpe Panonija. Sodelovalo je 105 tekmovalcev iz Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Najuspešnejši so bili tekmovalci iz Murske Sobote, saj so osvojili 14 medalj, od tega 8 zlatih, 3 srebrnih in 3 bronaste ter bili ekipno prvi. Lendavčani pa so dobili 8 medalj, od tega dve zlati, eno srebrno in 5 bronastih. Prva mesta so zasedli: Bobič (Le.), Žilavec, L. Cikajlo, Ernuša, Vehab, Pavlič in Kerec (vsi MS). Drugi so bili: Rančigaj, Kovač, Čuk, Mazouzi in Vehab (vsi MS). Tretja mesta pa so zasedli: Bobić, Lazar in Brozović (vsi MS) ter Kovač (Le), Horvat in Balažic (oba Turnišče) in Deaša (VP). Pri ženskah sta zasedli Lendavčanki Pernetova prvo, Mesaričevar pa drugo mesto. Drugi turnir Alpe Panonija bo 7. marca v Legnu, v Avstriji. (TK, JK)

Melinški posebnosti

V Melincih je nekaj zanimivega, in tega morda še nikjer niste videli. Ali preveč tvegamo s to domnevo? Odvisno od tega, kje vse je kdo že bil. Prav gotovo pa nikjer ni natančno tako. Zdaj pa z besedo na dan, boste rekli. Prav!

Nekaj posebnega je vsekakor okrog 900 metrov dolg **špalir cipres** ob cesti, ki vodi iz vasi do vaškega pokopališča (in dalje proti Beltincem). Tamkaj so z ene in druge strani že kar visoke ciprese in to vam daje občutek, kot da niste na pravi cesti, čeprav je asfaltirana in dovolj široka. Le kdo, kdaj in zakaj je to storil, nas je zanimalo.

Melinški špalir cipres, kakršnega boste težko našli kje drugje.

Ta prizor – cesta med Melinci in Gornjo Bistrico – pa spominja na drevored topolov med Rakičanom in Mursko Soboto.

‚Krivca' ni bilo treba dolgo iskati. Že drugi sogovornik nas je napotil k **Andreju Zadravcu**, dolgoletnemu vaškemu funkcionarju, ki je bil pobudnik, da so posadili ciprese.

»To je bilo leta 1976, ko sem bil tudi predsednik krajevne skupnosti. Ko sem razmišljal, katere naloge, naj bi si zadali v tistem letu, da bi kaj storili tudi za lepši videz našega kraja, se mi je zdelo, da bi kazalo zapolniti tudi dolgo praznino do vaškega pokopališča. Šel sem si ogledat varaždinsko pokopališče, kjer so ciprese nekaj posebnega, in nazadnje sem predlagal, da bi tudi pri nas posadili ciprese. Tedaj je bila ta cesta še vaška. Tako smo potem tudi storili. Če se prav spomnim, smo jih kupili okrog 120 in jih nekaj posadili tudi pri šoli. Čez leto ali dve je nekdo v Vestniku zapisal, da je to lepo videti, le da preveč spominja na pokopališče. Temu sem se seveda le nasmehnil. Saj zato smo jih vendar sadili!«

Vsaka stvar pa ima običajno tudi slabo stran. In tudi pri tem špalirju cipres se je sčasoma pokazala. Drevesa so se namreč čez nekaj let zelo razrasla, zastirala preglednost v križiščih s poljskimi potmi in delala senco na bližnjih posevkih. Zato so jih lani temeljito obrezali.

Letos pa bodo poskrbeli še za lepši videz pokopališča. Že te dni naj bi začeli graditi novo mrliško vežico, kasneje pa bodo tlakovali pot do nje in asfaltirali ploščad, na kateri bo stal zabojnik za odpadke. Lani pa so do tja potegnili električni kabel, tako da bodo imeli tudi razsvetljavo.

Druga melinška posebnost pa je **špalir topolov** ob cesti, ki pelje proti Gornji Bistrici. Tam je zdaj videti tako, kot je bilo nekoč ob cesti med Rakičanom in Mursko Soboto. Za to posebnost pa so poskrbeli na občinski cestni skupnosti, in sicer okrog leta 1970. Danes so topoli že zelo visoki in včasih se zgodi, da katerega veter podre na cesto. Zaradi tega se je že zgodila tudi nesreča, na srečo pa brez hujših posledic za voznika mopeda. Ampak tudi ta špalir je dokaj romantičen.

Pa naj še kdo reče, da se Melinčani nimajo s čim postaviti pred drugimi!

Besedilo in fotografije:
JOŽE GRAJ

Kitajska kuhinja s pravim kitajskim kuharjem prvič v Murski Soboti

Kitajsko v Prekmurskem hramu

Februarja je v kuhinji prekmurskega hrama začel delati novi kuhar, ki prihaja iz Šangaja na Kitajskem. Čeprav šteje šele 25 let, pa se lahko pohvali z dolgoletnimi kuharskimi izkušnjami, ki jih je pridobil v italijasnkih restavracijah. Ne zna niti besedice angleško, kaj šele slovensko, kljub temu pa se s sodelavci v Prekmurskem hramu kar spretno sporazumeva.

»Jedi imamo oštevilčene in napisane v našem in njihovem jeziku. Ko je naročilo, mu pokažemo, katero jed gostje zahtevajo. Najpogosteje naročajo piščanca z arašidi, petbarvnega piščanca, sladko-kislo svinjino, pa tudi dišečo govedino, bambus s kitajskimi gobami, pečen ananas, jabolka ali banane. Pri sporazumevanju si seveda pomagamo tudi z rokami, vmes se zgodi kaj smešnega, drugače pa kar gre,« je povedala namestnica poslovodkinje v Prekmurskem hramu Silva Albert. Li Zhong Wei je potrebno globoko posodo in zajemalko prinesel s sabo, od mesa uporablja največ govedino in piščančja prsa, začimbe in razne omake pa še naprej ostajajo skrivnost za vse delavce v kuhinji. Vsako jed pripravlja posebej po naročilu, torej ni nič vnaprej pripravljeno, kljub temu pa se čaka kvečjemu 10 ali 15 minut (odvisno od gneče) – je pa res, da si organizira delo tako, da ima sestavine posamezne jedi na pol pripravljene (narezane in spravljene). Med najbolj zanimivimi in nenavadnimi jedmi so prav gotovo sladko-kisli, prav tako pa so za nas nenavadni njihovi špageti in prava koščkov mesa v posebnem testu.

Li Zhong Wei pripravlja kitajske jedi v posebnih posodah ter s pomočjo začimb in omak, ki so dobro varovana skrivnost.

Li je pri svojem delu zelo spreten, tako hiter, da mu mnogi najboljši kuharji ne morejo slediti. Na delovnem mestu je od 13. do 20. ure, na željo skupin pa bodo po predhodnem naročilu postregli s kitajsko hrano tudi v poznejših urah. To seveda ne pomeni, da v Prekmurskem hramu ni več prekmurskih jedi – kitajska hrana je le del ponudbe, in če Li nima dela, kar rad pomaga kuharjem pri pripravi prekmurskih jedi.

Kako dolgo bodo imeli v prekmurskem hramu kitajske jedi, je odvisno od povpraševanja gostov in odločitve uprave.

BERNARDA B. PEČEK
FOTO: ANDREJA PIRHER

Krajevna skupnost Benedikt

Niso se izneverili ognjiščem

Lenarška občina, pa tako tudi krajevna skupnost Benedikt je glede na kriterije uradno še vedno med nerazvitimi slovenskimi območji. Spodbudno pa je, da kraji Benedikt, Obrat, Ženjak, Spodnja Ročica, Drvanja, Bačkova, Ihova, Trstenik, Štajngrova, Sv. Trije Kralji, Trotkova, Negovski Vrh, Ločki Vrh in Stara Gora nenehno napredujejo, kar pomeni, da nočejo ostajati več bogu za hrbtom. Tak vtis sem si ustvaril med popotovanjem po teh 14 vaseh, pa tudi po pogovoru s predsednikom sveta krajevne skupnosti Benedikt Janezom Zorkom.

Prostor za nove domačije

»V omenjenih vaseh živi v približno 450 gospodinjstvih 1.950 ljudi. Število prebivalstva počasi raste, zlasti v Benediktu, ki je nekakšno središče, saj imamo tu obrat tovarne Peko, šolo, župnijsko cerkev, krajevni urad, pošto, več trgovin in gostinskih lokalov ter drugo, kar je potrebno za to območje. V krajevni skupnosti pa smo se tudi potrudili, da smo dobili dva urejena zazidalna kompleksa, in sicer z obeh strani magistralne ceste Maribor–Gornja Radgona. Na njiju so sezidali 90 stanovanjskih hiš. Zgradili so jih v glavnem naši ljudje, ki so tako ostali v domačem kraju, zato ni bilo veliko izseljevanja, prej narobe: ljudje se tudi vračajo. Zdaj pripravljamo novo zazidalno območje Štajngrova–Sv. Trije Kralji, kjer bo prostora za 40 novogradenj.«

Predsednik sveta KS Benedikt Janez Zorko: »V krajevni skupnosti bo treba več storiti za razvoj pravega turizma, ne zgolj gostinstva.«

Ceste posodabljajo

Lep je pogled na nova naselja, še zlasti na novejše »nad cerkvijo«, kot mu pravijo domačini. Pa tudi središče Benedikta bo kmalu urejeno, saj so medtem že posodobili magistralno cesto, ki vodi skozi Benedikt. V krajevni skupnosti pa imajo še veliko cest, ki čakajo na asfalt. Lani so asfaltirali cesto Benedikt– Benedikt Vrh in deloma cesto Obrat–Trotkova–Negova, letos pa nameravajo to cesto dokončati (asfaltirali bodo še 700 metrov dolg odsek). Dolg iz lanskega programa modernizacije je tudi cesta med Drvanjo in Bačkovo v dolžini 1.000 metrov. Na novo pa so zapisali v letošnji načrt del cesto med Trstenikom in Zgornjo Ihovo, ki sicer meri 3.100 metrov, zanjo pa ljudje že zbirajo denar.

»V naši krajevni skupnosti združujemo denar za modernizacijo cest iz več virov: imamo klasični krajevni samoprispevek, ljudje prispevajo denar na podlagi posebnih pogodb, del denarja pa priteče še iz občinskega proračuna in republiškega sklada za manjrazvita območja. Ta zadnji vir je bil zelo dobrodošel tudi za urejanje telefonije, čeprav ni mogoče prezreti ogromnega truda in denarja naših ljudi. Tako so gospodinjstva prispevala v tolarski protivrednosti 2.000 mark in drogove, naši občani so fizično pomagali pri napeljavi omrežja. Imeli pa smo tudi malo sreče, saj so nam dovolili, da smo del telefonskih kablov ‚nataknili' na drogove električnega omrežja. Pri Benediktu smo dobili novo poštno poslopje in večjo centralo, kar je omogočilo priključitev 420 telefonskih naročnikov, na voljo pa je še nekaj številk,« je v nadaljevanju pogovora povedal Janez Zorko, ki je sicer receptor v hotelu Slavija v Mariboru, a se zelo zavzema za napredek krajevne skupnosti Benedikt, saj je tam (v Štajngrovi) tudi njegova hiša oziroma dom njegove družine.

Voda v sleherno hišo

V večini vasi benediške krajevne skupnosti pa so uredili tudi oskrbo z vodo, saj so priključeni na omrežje mariborskega vodovoda. Prav zdaj pa napeljujejo vodovodne cevi še v nekatere zaselke, ki so se odločili za zanesljivejši vodni vir, kot je bil prejšnji. Okrog novega leta so dobili vodo v Trotkovi in delu Ločkega Vrha, tačas pa vkopavajo cevi za vodovod v Ženjak. Brž ko bodo to naložbo končali, naj bi začeli napeljevati 2.400 metrov dolg vod proti Stari Gori. Predstavniki upravljalcev mariborskega vodovoda in krajevnih skupnostih Benedikt in Negova (le-ta spada v radgonsko občino) se dogovarjajo oziroma iščejo rešitev, kako napeljati ta vodni tok k Negovi. Pa ne le za občasno napajanje tamkajšnega vodovoda, kot to počno zdaj, ampak za redno. In v čem je problem? Nujno bi potrebovali vodni hram v Štajngrovi, to pa veliko stane.

»V krajevni skupnosti Benedikt smo pred nekaj leti izboljšali električno napetost, saj smo zgradili več dodatnih transformatorskih postaj. Potrebni sta še dve. Tuhtali smo tudi, kaj storiti, da bi ljudje lahko gledali več televizijskih programov. Ugotovili smo, da bi bilo kabelsko omrežje predrago, zato smo se povezali z ljubljanskim podjetjem PAP Telematika Ljubljana in pod ugodnimi pogoji skupno kupili 100 indivudualnih satelitskih sprejemnikov, ki jih je potem zmontiral mojster s Cankove.«

Bifeji še niso turizem

Sogovornika sem pobaral, kako je s turizmom in gostinstvom na njihovem območju. Odgovoril mi je, da so bili nekaj časa v Benediktu brez gostinskega lokala, potem pa so na hitro vzniknili Pull, Venera, Trsek in Hip, zasebnik Elbi pa gradi veliko gostišče, vendar se zdi, da je bil zalogaj prevelik, zato urejanje ne napreduje v pričakovanem tempu. Zanimivo (in žalostno) pa je, da v krajevni skupnosti Benedikt ni kmetije, ki bi uradno sprejemala in gostila turiste. Idealno mesto za turistično ponudbo bi lahko bili Sv. Trije Kralji, ki so na nadmorski višini 293 metrov, imajo znamenito pozno gotsko cerkev, posvečeno tem kraljem, ki so jo gradili v letih 1521–1528, pozneje pa dozidali. Njeno zunanjščino odlikujejo bogati oporniki. Posebno zanimivi pa so štirje portali, med katerimi je glavni najbolj gatejši. Lepi so tudi okrogla kamnita prižnica, izredna redkost pa naj bi bila skrinja za zbiranje kaplanske pšenice. Vse do 17. stoletja so k tej cerkvi vodile romarske poti, potem pa so se preusmerile k Sv. Trojici (Gradišče). Cerkev postopoma obnavljajo, k njej radi prihajajo tudi sedanji »romarji« (turisti), zato se krajevna skupnost poskrbeli, da bodo asfaltirali še 600 metrov makadamske ceste med Benediktom in Sv. Tremi Kralji.

Pogled na novo benediško zazidalno območje nad cerkvijo. Tu so možnosti za gradnjo v glavnem izrabljene, zato pripravljajo nov zazidalni okoliš. Posnetek: Š. S.

Tudi sam sem se povzpel v vasico z znamenito cerkvijo. Počutil sem se kot kralj, čeprav me tam nihče ni gostil.

Š. SOBOČAN

GORNJA RADGONA – Kmetijska služba je pripravila zanimivo predavanje za vinogradnike. Obravnavali so predvsem varstvo vinogradov. V marcu pa bodo imeli tečaj za vse, ki si želijo pridobiti znanje iz osnov kletarstva. Podobne izobraževalne oblike so imeli tudi v prejšnjih letih. (F. Kl.)

MURSKA SOBOTA – Pred kratkim so v hotelu Diana v Murski Soboti odprli diskoteko, v kateri vrtijo ob četrtkih zimzelene melodije, ob petkih in sobotah pa disko glasbo. Diskoteka je odprta do 4. ure zjutraj. (G. G.)

LJUTOMER – V lanskem letu so v ljutomerski občini izdali 6.570 novih slovenskih potnih listov, v januarju letošnjega leta pa 506. Še več potnih listin so pridobili občani iz lendavske občine: lani so izdali 10.580 teh dokumentov, v januarju letos pa 1.030. Slovenski potni list je vse bolj cenjen. V 40 držav lahko potujemo, ne da bi morali imeti vstopno vizo. (F. Kl.)

GORNJA RADGONA – Mesto je bogatejše za novo podjetje Elko. Na Prešernovi ulici je namreč Drago Kolarič mlajši odprl trgovino in servis avdio- in videoaparatov, zlasti uvoženih. Aparate bodo tudi popravljali, saj so za nekatere pooblaščeni servis. Prodajali bodo tudi rabljeno zabavno tehniko. (L. Kr.)

TIŠINA – Na omrežje kabelske televizije je priključenih 670 naročnikov, ki imajo tako možnost večje izbire med programi, od katerih je priljubljen tudi interni, na katerem predvajajo posnetke z vseh pomembnejših dogodkov v kraju. Sicer pa dogodkov v kraju ne manjka. Tačas urejajo parkirišče pred pokopališčem, v parku pa so posekali hirajoča drevesa in zasadili mlada ter postavili tudi klopi. (F. Ku.)

iz naših krajev

Veselje na borov način

V nedeljo v Strukovcih ni bilo sončno, pa tudi toplo ni bilo. Bilo pa je borovo gostüvanje. Veselo, razigrano, našemljeno... Sodelovali so otroci, pa tudi tisti, ki že prejemajo pokojnine. To seveda ni pomembno, pa tudi to ne, koliko so zaslužili in koliko spili. Pomembno je, da je bilo pravo pustno razpoloženje, da je pust tu v nas vsak dan znova, razlika je le, da se nekateri samo enkrat v letu vsaj malo našemijo ali pa so samo enkrat v letu pravi, običajni ljudje, vse preostale dni pa skriti vsak za svojo masko. Maske pujskih kurentov, ki so minuli petek rajali po Soboti, niso prav nič podobne drugim maskam. Kurenti so samo kurenti. Odganjajo zimo in hkrati naznanjajo pomlad. Človeku poženejo kri po žilah, ko z ježevko in glasnim zvonjenjem rajajo naokrog.

Foto: NATAŠA JUHNOV

APARAT AS SERVIS

Marjan NEMEC

Fuba

Komplet z montažo stereo
Satelitski sistemi vrhunske kakovosti
za samo 650 DEM

GARANCIJA 1 LETO

SERVIS
- električnih ročnih orodij
- malih gospodinjskih aparatov
- avdiotehnike
- vgradnja dekoderjev za teletext

Kupšinci 67, tel. 23-087, 24-569

»EMAL«

Storitveno in trgovsko podjetje
Tišina d.o.o., Tišina 3/e
69251 TIŠINA, Telefon: 069/46-733
Telefax: 069/46-733

Poslovna enota
veleprodaja maloprodaja
Štefana Kuzmiča 2
69000 Murska Sobota
Telefon: 069/31-100

VSE ZA KMETIJSKO MEHANIZACIJO V PODJETJU EMAL
- V zalogi imamo vse rezervne dele za traktorje IMT in drugo kmetijsko mehanizacijo
- traktorje IMT
- vse vrste gum za traktorje
- rezervne dele CREINA
- rezervne dele SIP-ŠEMPETER
- rezervne dele za kose DUBRAVA
- v zalogi vse vrste FILTROV

Blago po izredno konkurenčnih cenah.
Delovni čas vsak dan od 7. do 15. ure,
v soboto od 7. do 12. ure.

Popoldne lahko kličete po tel., št. je 069 46733

motorna vozila

RENAULT 4 TL, vozen, registriran, z manjšo napako na motorju, prodam. Jože Zver, Sotina 46.
m1164

LADO KARAVAN, letnik 1984, in dva prašiča za zakol prodam. Tel.: 21 988.
m1223

DVA FIATA 132, eden registriran, drugi ne, prodam. Pečarovci 112.
m1219

GS 1.3, letnik 1979, prodam. Tel.: 43 257.
m1220

FIAT REGATA 100 S, letnik 1987, november, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 26 263.
m1221

AUDI 100, letnik 11/85, 106.000 km, za 14.000 DEM, parket, novo zamrzovalno skrinjo in žično pletivo prodam ali menjam za suzuki swift do 13.000 DEM. Tel.: 87 319, int. 2, od 15. do 18. ure.
m2503

FIAT 126 P, starejši letnik, obnovljen, registriran do konca leta, cena po dogovoru, prodam. Ogled po 16. uri, Ladislav Lesar, Kranja 24, tel.: 46 476.

CITROEN GA, letnik 1981, dobro ohranjen, prodam. Boris Baranja, Lendavska 23 b, tel.: 24 479.
m1211

LADO 1600, letnik 1980, december, prodam. Tel.: 79 233.
m1217

JUGO 55, letnik 1989, prodam. Gradišče 37 a.
m345

PEUGEOT 309 XL, letnik 1988, v odličnem stanju, ugodno prodam. Tel.: 70 060, Črenšovci, Prekmurske čete 60.
m-pp

RENAULT 4, letnik 1978, prodam. Cena po dogovoru. Štefan Lebar, Pristava 21, tel.: 82 197.
m2498

FIAT 126 P, letnik 1978, prodam. Tel.: 46 296.
m1134

JUGO FLORIDA, letnik 9/1989, prevoženih 40.000 km, prodam. Žinko, Poštrukova 4, Ljutomer, tel.: 81 784.
m2493

GS 1.2, letnik 1977, z rezervnimi deli, registriran do avgusta, prodam za 1.300 DEM. Bauman, Moravci 28, Mala Nedelja.
m2495

WARTBURG, letnik 1984, prodam. Tel.: 76 232, po 16. uri.
m4645

RENAULT 4 GTL, letnik 1988, dobro ohranjen, garažiran, prevoženih 33.000 km, prodam. Franc Ploj, Mota 7 a, Ljutomer.
m2501

GOLF, letnik 1982, temno rdeč, registriran do oktobra 1993, na bencin, prevoženih 110.000 km, prodam. Tel.: 82 332, zvečer.
m-pp

NISAN MIKRO 1.0 L, letnik 1986, prevoženih 47.000 km, prodam. Tel.: 31 900.
m1181

DVE DIANI ugodno prodam. Tel.: 47 037 ali Ivanci 6.
m1143

RENAULT GTL 4, letnik 1984, dobro ohranjeno, modre barve, prodam. Lendavska 45 a, stanovanje 15.
m-pp

TAM 6500 s podaljšanim kesonom prodam tudi po delih. Puconci 185.
m-rp

MOTOR ZA ZASTAVO 850, prevoženih 35.000 km, prodam. Večeslavci 76.
m1144

FORD FIESTO, letnik 1990, prodam. Tel.: 22 804.
m1137

ATX 50 C, star 1,5 leta, dobro ohranjen, prodam, cena po dogovoru. Tel.: 70 018, popoldan
m1141

JUGO 45, letnik 1989, prevoženih 33.000 km, prodam. Smodiš, Bratonci 114 a, prodam. Tel.: 42 061, popoldan.
m1135

ŠKODO FAVORIT, letnik 1990, prodam. Bojan Maučec, Ribiška 6, Beltinci.
m1196

GOLF JXB, letnik 1987, 46.000 km, prodam. Cankarjeva 1, M. Sobota, tel.: 23 441, popoldan.
m1199

ZASTAVO 101, starejši letnik, prodam. Vanča vas 21.
m1200

posesti

IŠČEMO SKLADIŠČNI PROSTOR za skladišče gradbenega materiala na območju Pomurja, velikost 400–800 m². RTC Ljubljana, Črnuče, Šlandrova 10, tel.: 061 374 864.
m3492

V MURSKIH ČRNCIH podamo starejšo hišo. Plečnikova 41, Krog, ali tel.: 23 302.
m1208

VINOGRAD s kletjo, 11 arov, na brajdah, v Lendavi, Rudarsko naselje (spodaj), prodam. Trnje 101.
m1083

LOKAL, 20 m², na odlični lokaciji, v M. Soboti dam v najem. Tel.: 56 101.
m1009

V CENTRU RADENCEV oddam komfortno opremljeno enosobno stanovanje. Tel.: 062 226 815.
m343

7 AROV GORIC s kletjo v Dolini prodam. Kapca 54.
m4647

HIŠO V MURSKI SOBOTI, veliko, medetažno, komfortno, na lepi parceli, 1034 m², prodam. Tel.: 061 347 849 ali 24 493, Kučan.
m1136

NJIVO, 90 arov, v bližini kopališča Banovci prodam. Tel.: 062 811 042.
m1136

DVE PARCELI z gradbeno dokumentacijo na poti Cankova-Kuzma, ob glavni cesti, naprodaj. Sotina 87.
m1197

9-ARSKO PARCELO z dograjeno kletjo v Murskih Črncih in barvni TV Montreal prodam. Tel.: 21 877.
m1157

16 AROV goric s kletjo v Čentibi prodam. Štefan Žižek, Gaberje 66.
m4640

SOBO ALI STANOVANJE v Murski Soboti išče zaposleno dekle. Tel.: 46 292.
m1149

VINOGRAD, 8, letnik, na žični opori (šipon, rizling, 320 trsov) in staro klet na Filovskem bregu, prodam. Asfalt, elektrika, vodovod. Gusti Horvat, Rakičan, tel.: 22 427.
m1156

MLAD PAR IŠČE SOBO z možnostjo kuhanja in souporabo sanitarij v Murski Soboti. Tel.: 23 928.
m1158

OPREMLJENO DVOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti oddam. Tel.: 24 626.
m1145

MEŠANI GOZD na Vaneči, 88 arov, prodam. Tel.: 41 552.
m1170

MEŠANI GOZD, 80 arov, v k.o. Hodoš, prodam za 10.000 DEM. Tel.: 26 359.
m1204

25 arov zemljišča, primernega za vinograd ali sadovnjak, v Moravskih Toplicah, prodam. Tel.: 48 664.
m1176

MEŠANI GOZD, 52 arov, ob asfaltni cesti v Moščancih prodam. Tel.: 23 823.
m1192

V POMURJU PRODAJAMO IN KUPUJEMO HIŠE, stanovanja, počitniške hiše, parcele... Lokal v centru Ljutomera naprodaj. DILL, 23 666.
m1193

kmetijska mehanizacija

KOMBINIRANE BRANE, še nerabljene, širine 2,40 m, prodam za 1.300 DEM. Anton Pintarič, Sv. Jurij 55.
m1178

DVA TRAKTORJA T 40, pogon na 4 kolesa, 55 KM, 1070 delovnih ur, in ferguson, 70 delovnih ur, prodam. Vidonci 141.
m1172

TRAKTOR ZETOR 5011, star 10 let, ugodno prodam. Križan, tel.: 60 099.
m343

MOTOKULTIVATOR LABIN – PROGRES ACME SKS, motokultivator Honda F 425 z vlečno frezo, frezo za traktor Tomo Vinkovič Pan-Agra 110 cm, novo, črpalko za namakanje Gorenje SMP 3, cevi, aluminijaste, in razpršilec za namakanje Agrostroj, 240 m, novo, in VW hrošč 1300, generalno obnovljen, prodam. Sraka, Lipovci 43.
m1146

STISKALNICO, 90 l, voz z gumijastimi kolesi, bojler, nov, in vodovodno črpalko TVC 42, dobro ohranjeno, prodam. Tel.: 47 022. Benkovič, Bogojina 62.
m1222

SEJALNICO ZA KORUZO, dvoredno, prodam. Tel.: 82 835.
m24997

KORUZNI SADILEC, 4-redni, Becker, nov, prodam. Tel.: 22 714.
m1174

PRIKOLICO za živino, domače izdelave, možna železna konstrukcija, prodam. Karel Kerec, Andrejci 10.
m1161

STISKALNICO za grozdje (»prešpan«), leto izdalave 1806, primerno za okras, prodam. Kozic, Stanjevci 103.
m1154

TRAKTOR STEYR 18 prodam. Veščica 19, M. Sobota.
m1188

NAKLADALNO PRIKOLICO Ptinger, bočno, 15 m³, pajek 3300, puhalnik in 10 m cevi prodam. Žihlava 9, tel.: 68 719.
m2494

živali

KRAVO, prvesnico, s teletom in kravo, brejo 7 mesecev s četrtim teletom prodam. Tel.: 82 189, Pristava.
m2504

MALE PUJSKE prodam. Peter Mesarič, Lipovci 89, tel.: 42 131.
m1218

DVE KRAVI, po izbiri, kontrola A, prodam. Raj, Čevljarska 15, Turnišče.
m1212

KRAVO s teletom, staro 3 leta, prodam. Vaneča 71.
m1173

NESNICE MLADE JARČICE, PASME HISEX, rjave, stare 4 mesece, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastonj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Tibija Horvata Nemčavci, tel.: 24 393, ali v gostilni Železen, Beznovci, tel.: 49 025.
mpp

DVA PRAŠIČA za zakol, prodam. Tel: 26 443.
m1190

TELICO, brejo 9 mesecev, prodam. Tel.: 51 315 in 51 228.
m1150

TRI TELIČKE za nadaljnjo rejo, okrog 200 kg, kupim. Okoslavci 62, p. Videm ob Ščavnici.
m1136

TELICO, brejo 9 mesecev, prodam. Šalamenci 59.
m1180

NESNICE MLADE JARČICE, PASME HISEX, rjave, stare 4 mesece, cepljene, prodajamo po zelo ugodni ceni. Akcijska prodaja. Vsak, ki kupi 10 jarčic, dobi eno zastonj. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije v gostilni Anice Benčec, Bakovci, tel.: 43 070 ali Darinka Zamuda, Zidarstvo, Galušak 6, tel.: 68 044.
mpp

KRAVO, staro 5 let, brejo 6 mesecev, prodam. G. Bistrica 153.
m1132

razno

MLINSKE DELE (valje, stabilen dizelski motor, 20 KM, Deutz) prodam. Tel.: 46 338, Petanjci 107 a.
m1202

TERVOL TRDI, 3, 4 in 5 cm, ugodno prodam. Tel.: 24 929.
m1195

TRAJNOŽARNO PEČ Ferroterm, 50.000 kal, novo, 15 % ceneje prodam. Milan Horvat, Bodonci 4, tel.: 49 004.
m1177

20 kosov betonskih soh, 3,5 m, za brajde, po ugodni ceni prodam. Štefan Zadravec, Pod Logom 20, Turnišče.
m1205

Preklic!
Preklicujem hranilno knjižico 1266-6, izdano pri hranilno-kreditni službi G. Radgona. Anton Trost, Črnci 29, Apače.
m3491

VEČ RABLJENIH KROŽNIH ŽAG, premera 47 cm, prodam. Karel Köleš, Stara 12, M. Sobota.
m1140

EMO CENTRAL 20 L,
DVA DVOSEDA, skoraj nova, z zložljivo posteljo, prodam. Cena po dogovoru. Satahovci 52.
m1131

SATELITSKI KOMPLETI!
Montaža, prodaja, servis!
Ugodno posojilo na 3, 7 in 13 obrokov.
Informacije: (062) 731-443, vsak dan po 16. uri.

HLADILNO VITRINO, blagajno in žične police, prodam. Tel.: 24 626.
m1191

SATELITSKO ANTENO, premer krožnika 80, novo, prodam za 550 DEM. Tel.: 81 879.
m2505

VIDEOKAMERO FISCHER, s priključki in kovčkom, prodam za 1000 DEM. GAbor, Železne Dveri 1, Ljutomer.
m2508

MATERIAL ZA GRADNJO HIŠE, opeko, modul 6 in rezan les, ostrešje v velikosti 10 × 12 m, cirkularko in večjo količino svinjske masti prodam. Viktor Kučan, Adrijanci 26, Petrovci.
m1201

PRALNI STROJ GORENJE, star 2 leti, prodam. Tel.: 26 390.
m1198

VIDEOREKORDER, 370 DEM, računalnik C 64 z ekranom, 250 DEM, nujno prodam. Tel.: 62 671, int. 44.
m3489

Preklic!
Preklicujem bančno hranilno knjižico, izdano pri HKS G. Radgona, št. knj. HV 2518-9, Franc Karlo, Grabanoš 33, p. Videm ob Ščavnici.
m3495

NOVO PRIKOLICO za prevoz živine in novo prikolico za avto prodam. Tel.: 60 590.
m3493

SPALNICO, kompletno, z vzmetnicami, rabljeno, ugodno prodam. Tel.: 22 797.
m1189

KORUZNI TRGALNIK, enoredni, SIP 35, star 4 leta, naprodaj. Jakob Mlakar, Pobrežje 54, 62284 Videm.
m343

GALVANSKO OPREMO za 1000 kokoši prodam. Tel.: 57 100.
m1125

PRIKOLICO ZA AVTO, novo, prodam. Filovci 55.
m1175

FRIZERSTVO PICOLO Prežihovega Voranca 5 M. Sobota, tel.: 24 652 se priporoča s svojimi storitvami: trajno kodranje od 1500 SIT, vodno kodranje od 400 SIT, frizura s fenom od 400 SIT.
m-1183

BARVNI TV ISKRA, star 5 let in termokaumulacijsko peč, rabljeno eno sezono, prodam. Ivan Horvat, Bogojina 17.
m1151

BIVALNIK AVTORADGONA, brez opreme, in trifazno vodovodno črpalko ugodno prodam. Tel.: 21 393.
m1166

SEDEŽNO GARNITURO za dnevno sobo prodam. Tel.: 21 230.
m1167

SENO ugodno prodam ali zamenjam za hlodovino. Tel.: 70 169.
m1169

ENTLARICO, 4-nitno, industrijsko, Union speciat, prodam. Tel.: 23 315.
m1171

2000 KOSOV rabljene kritine – zarezne opeke prodamo. Tel.: 26 042.
m1152

Preklic!
Preklicujem veljavnost spričevala o končanem 8. razredu OŠ Beltinci, izdanega 15. 6. 1989. Robert Maučec, Lipovci 252.
m1162

Preklic!
Preklicujem nalog za vpis regresa za sušo v HK št. 42535/6. Cvetka Makari, Bodonci 113.
m1153

DRVA za posek, kupec seka sam, prodam. Ida Malačič, Bokrači 30.
m1159

ZELO UGODNO: otroške igrače – oblačila in pustna oblačila Rugelj – Černelavci, tel.: 32 920.
m-1183

HLEVSKI GNOJ, svinje za zakol in teleta prodam, v najem pa dam 2 ha zemlje. Šalamenci 26.
m1138

NOV ELEKTRIČNI VGRADNI ŠTEDILNIK s keramično grelno ploščo, na čeke, po tovarniški ceni, prodam. Celec, Vrtna 6, M. Sobota.
m1139

EMO CENTRAL 20 L, nov, in štedilnik na trda goriva, nov, prodam. Dobrovnik 160, tel.: 79 050.
m1142

ZAKONSKO POSTELJO z enojnim jogijem, skoraj novo, prodam. Tel.: 23 134.
m1215

BUČNO SEME, ročno iztrebljeno, odkupimo po 130 SIT/kg. Tel.: 65 329.
m1216

RISALNO DESKO LIBELA A1, zelo dobro ohranjeno, malo rabljeno, prodam. Tel.: 65-329.
m1216

delo

PRILOŽNOSTNO DELO ponujamo avtomehaniku. Interesenti naj se oglasijo v Odrancih, Panonska 8.
m1187

IŠČEMO pridno dekle za pomoč v tujini v hotelu. Naslov v upravi lista. m-pp

storitve

POPRAVILO OBUTVE, izdelava usnjene galanterije ter izdelava vseh vrst pasov. Čevljarstvo Žižek, Trnje 133.
m1214

SATELITSKI SISTEMI že od 655 DEM. AMF, d.o.o., tel.: 70-021.
m234

EMAJLIRAMO OBRABLJENE KOPALNE KADI v vseh barvah. Garancija. Tel.: 69 152.
m774

MONTAŽA IN POPRAVILO PLASTIČNIH ROLET. Roletarstvo Rugelj, Černelavci, tel.: 32 920.
m1183

PTT PODJETJE MURSKA SOBOTA, p.o.
Trg zmage 6
MURSKA SOBOTA

Razpisna komisija razpisuje prosto

DELOVNO MESTO DIREKTORJA
(reelekcija) za štiriletni mandat

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še:
- da ima visoko strokovno izobrazbo ekonomske, elektrotehniške ali pravne smeri;
- 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih;
- da je z dosedanjim delom dokazal organizacijske, vodstvene in strokovne sposobnosti.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: PTT PODJETJE MURSKA SOBOTA, p.o., Trg zmage 6, 69000 MURSKA SOBOTA (za razpis).
Izbira med prijavljenimi kandidati bo opravljena v 15 dneh po končanem razpisu.
Kandidati bodo pismeno obveščeni v 8 dneh po opravljeni izbiri.

RAŠICA – BELTINKA BELTINCI, Tovarna pletenin, d. o. o.

UPRAVNI ODBOR
razpisuje prosto

DELOVNO MESTO
DIREKTORJA
DRUŽBE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

– visokošolska izobrazba ekonomske ali tekstilne smeri
– najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
– aktivno znanje enega tujega jezika

Direktor bo imenovan za 4-letni mandat.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

RAŠICA-BELTINKA Beltinci, Tovarna pletenin, d. o. o., Štefana Kovača 3 (z oznako – za upravni odbor)

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu (069) 42 010, int. 203.

Izbira bo opravljena v 30 dneh po razpisu.

Kandidati bodo obveščeni v 8 dneh po izbiri.

RAŠICA – BELTINKA Beltinci, Tovarna pletenin

PRODAJA

4 (štiri) ploske pletilne stroje ZAMARK, finoče 3 in 5, z možnostjo izdelave intarzij.
Cena za kos je 4.000 DEM.
K tej ceni se prištejejo stroški carinjenja.
Ogled strojev je možen vsak delovni dan v Tovarni RAŠICA BELTINKA Beltinci, Štefana Kovača 3, od 6.00 do 15.00.
Informacije po telefonu št. 069/42-010, int. 200.

Vestnik

Zakaj bi se mučili s pisanjem? Beležite si z

DIKTAFONI PHILIPS

Prodajni zastopnik CANKARJEVA ZALOŽBA
Štefanova 1, Ljubljana (nebotičnik)
Telefoni: (061) 217 741, 115 249

V februarju popusti!

Krajevna skupnost Gornji Petrovci

obvešča krajane, da namesto vencev in šopkov na grob pokojnika lahko prispevajo prostovoljne prispevke za gradnjo mrliške vežice in urejanje pokopališča na Krajevnem uradu Gornji Petrovci ali na žiro račun 51900-645-30965.

KS GORNJI PETROVCI

KEMA p. o., KREMEN IN SPECIALNI GRADBENI MATERIALI

KEMA

Telefon:
45 020, 45 021

69201 Puconci

UGODNA PRODAJA

– parket, lamelni, hrast S	880,00 SIT/m²
– parket, lamelni, hrast E	998,00 SIT/m²
– parket, klasični, 250×32×20	1.740,00 SIT/m²
– keramične ploščice	od 620,00 do 1.040,00 SIT/m²
– cement PC 450	880,00 SIT/100 kg
– frakcija 5 do 8 mm	580,00/m³
– frakcija 8 do 15 mm	580,00/m³

Ob nakupu parketa vam podarimo izravnalno maso, ob nakupu keramičnih ploščic pa lepilo.

Cene so brez prometnega davka.

NK NAFTA

vabi na pustno rajanje v hotel Lipa v Lendavi.

– Pustni menu
– Bogat srečelov
– Nagrajevanje najizvirnejših mask
– Glasba in zabava vse do jutranjih ur
– Vstopnice lahko kupite v trgovini Agrotehnike in na upravi podjetja Nafte v Lendavi

Pustna noč, 19. februarja, ob 20. uri v hotelu Lipa v Lendavi.

VABLJENI

TRGOVINA ELE VLAJ VIDONCI

Ponujamo premog po znižani ceni.
Naročila sprejemamo po telefonu št. (069) 51 150.

V zalogi in po konkurenčnih cenah:

- **cement, apno, maltit,**
- **mineralna (umetna) gnojila,**
- **pa tudi vse za gospodinjstvo.**

Ne pozabite: ZA VAŠ DENAR LAHKO NAJVEČ DOBITE V TRGOVINI ELE VLAJ V VIDONCIH!

• VINOGRADNIKI • SADJARJI • HRIBOVSKI KMETJE •

Agromehanika – GENERALNI ZASTOPNIK ZA SLOVENIJO

LIGHT KULTURA

V zraku je light

Svetla, lahka, zabavna, nežna, vedra je kultura lighta

Ljudje smo egoisti

Bolj ko nas obremenjuje tempo časa, več damo nase. Z majhnimi užitki si polnimo baterije. Hrepenimo po boljšem, novem, drugačnem, bolj samo našem. Radi smo prijazni do svojih muh. Želimo sanjati resnico in uresničiti sanje.

Ekologija osvaja planet

Z navdušujočimi napori mavričnih bojevnikov se globalno ohranja vse zeleno. Rekreacija postaja neizogibna potreba skoraj tako kot kruh, ki pa je vse bolj črn, makrobiotičen. Lahka industrija lahkotno zre v prihodnost, kjer se točijo coolerji in diet coke, kjer odmeva lahka glasba in se družijo lahkonogi ljudje veselih src.

fotografija: Milan Pajk

Kako užitek postane light

So težka in lahka oblačila. Je klasično in lahkotno branje. So obroki nesramno visokih kaloričnih vrednosti in lahki prigrizki. So oblaki preteklosti in želje sedanjosti. In če že hočete, *light* užitki prihodnosti.

Kultiviranje strasti ne sme pomeniti odprave užitka.

To pa je že *light* znanost... Pri nas jo gojimo v sodelovanju z evropskimi partnerji: Reemtsma, Hamburg in Seita, Paris.

STUDIO MARKETING

TOBAČNA LJUBLJANA

radijski in televizijski spored od 19. februarja do 25. februarja

19 FEBRUAR PETEK

TV SLOVENIJA 1

10.35 Videošpon – 11.20 Umetniški večer – 12.05 Ves svet je oder – 13.00 Poročila – 13.05 Poslovna borza – 14.30 Sova – 17.00 Dnevnik 1 – 17.15 Silas, nemška nadaljevanka – 17.40 Prvi uspehi – 18.00 Studio Koper – 18.50 Štiri v vrsto, tv-igra – 19.15 Risanka – 19.30 Dnevnik 2 – 20.05 Forum – 20.25 Vroči diamant, ameriški film – 22.10 Dnevnik 3 – 22.40 Večerni gost

Drugi program
9.25 Že veste... – 10.00 Gospodarska oddaja – 10.30 Ljubezenska preizkušnja, nemška nadaljevanka – 11.20 Smučarski teki (ž), prenos – 13.00 Poročila – 13.20 Smučarski teki (m), prenos – 16.30 Osmi dan – 17.30 Mostovi – 18.00 Tok tok – 18.45 Znanje za znanje – 19.00 Euroritem – 19.30 Dnevnik – 20.00 Studio City – 22.35 Sova: Popolna tujca, amer. nanizanka; Načrti in želje, angl. nadaljevanka; Dnevi zla, ameriški film

HTV 1

8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Šolski program – 11.30 Operacija Barbarossa, otroška serija – 12.00 Poročila – 12.05 Svet se vrti – 13.30 Mikser M – 14.00 Poročila – 14.05 Slika na sliko – 14.50 Serijski film – 16.00 Poročila – 16.05 Nemščina – 16.35 Beverly Hills – 17.30 Hrvaška dežela in ljudje – 18.00 Poročila – 18.05 Alpe–Donava–Jadran – 18.40 Santa Barbara – 19.30 Dnevnik 1 – 20.05 Film-video-film – 20.50 Soparno, ameriški film – 22.35 Dnevnik 2 – 23.00 Slika na sliko – 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Družinske vezi – 9.30 Avstrija v sliki – 10.00 Ruščina – 10.30 Pacient z razmetanim podstrešjem, film – 12.05 Risanka – 12.15 Reportaže iz Avstrije – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Mi – 13.35 Sinha Moca – 14.00 Trojica s štirimi pesmi – 15.00 Otroški spored – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 Spored po željah – 17.30 To je bil dunajski operni ples – 18.00 Čas v sliki – 18.05 Mi – 18.30 Ljubljenec Kreuzberg – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Primer za dva – 21.20 Pogledi s strani – 21.35 Konec tedna z Bernijem – 23.10 Čas v sliki – 23.15 Večerni šport – 23.35 Safari 3000, komedija – 1.05 Mike Hammer – 1.55 Tisoč mojstrovin.

TV MADŽARSKA

5.40 Dobro jutro, Madžarska, magazin – 8.35 Čez dan, informativni program – 9.00 Sosedje, pon. TV-romana – 9.50 Loto – 10.00 Dallas, 113. del: Poroka – 10.50 Igra – 11.05 Sotrpini – 11.20 Pomoč v duševni stiski – 12.00 Poročila – 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva – 16.10 Program za upokojence – 16.45 Kupil bom to žensko, 159. del mehiške serije – 17.10 Za otroke – 17.45 Svet denarja – 18.00 Okno – 18.55 Vprašanja kristjanov – 19.00 Ob 100-letnici rojstva primadone Hanne Honthy – 20.00 Dnevnik, telešport – 20.40 Dallas, ponovitev – 21.35 Panorama, svetovna politika – 22.45 Vlak, francosko-italijanski film – 0.25 Kenny Wheeler, 2. del koncerta – 1.10 Dnevnik – 1.15 Dnevnik BBC-ja

RTL

6.00 Različne nadaljevanke – 9.55 Družina za šest milijonov dolarjev – 11.15 V deželi čudežnega zmaja – 13.00 Polna hiša – 13.30 Princ iz Bel-Airja – 14.20 Street Hawke, film o pilotih – 15.40 Ekipa A – 16.40 21 Jump Street – 17.45 Melrose Place – 18.45 Poročila – 19.15 Beverly Hills – 20.15 Kmečki diplomat, komedija – 21.55 Lačni škorpijon, film – 23.20 Ženske, ki plačajo spolnost, erotični film – 0.35 Moški magazin – 1.05 Tutti Frutti – 1.55 Lačni škorpijon, ponovitev.

20 FEBRUAR SOBOTA

TV SLOVENIJA 1

9.35 Radovedni Taček – 9.50 Lutke – 10.35 Tok tok – 11.20 Vroči diamant, ameriški film – 13.00 Poročila – 13.05 Tednik – 14.00 Sova – 17.00 Dnevnik 1 – 17.10 Potovanje po človeškem telesu, nemška serija – 18.00 Studio Ljubljana – 19.12 Žrebanje 3x3 – 19.30 Dnevnik 2 – 20.05 Utrip – 20.25 Karneval – 21.30 Šampanjski Charlie, ameriška nadaljevanka – 22.15 Dnevnik 3 – 23.00 Videonoč – 0.10 Tuji show

Drugi program
9.35 Risanke – 10.30 Klub Klobuk – 12.00 Zgodbe iz školjke – 12.50 Športna sobota – 18.05 Operne zgodbe – 19.00 Moja knjiga o džungli, nemška poljudnoznanstvena serija – 19.30 Dnevnik – 20.05 Rojstvo Evrope, angl. serija – 21.00 Slovenski magazin – 21.25 Poglej in zadeni – 22.30 Sova: Znaki zodiaka, nemška nanizanka; Načrti in želje, angl. nadaljevanka; Nekaj skupnega, ameriški film

HTV 1

8.05 Slika na sliko – 9.00 Dobro jutro – 10.30 Otroški program – 12.00 Poročila – 12.05 Moč in slava – 12.35 Haggard – 13.00 Vi in vaš video – 13.55 Poročila – 14.00 Pozdravi iz domovine – 14.30 Beverly Hills – 15.15 Prisrčno vaši – 16.00 Poročila – 16.15 Televizija o televiziji – 16.45 Turbo limach show – 18.00 Poročila – 18.05 TV-razstava – 18.20 Santa Barbara – 19.30 Dnevnik 1 – 20.20 Dan Turner, ameriški film – 22.00 Usode – 22.35 Dnevnik 2 – 23.05 Slika na sliko – 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Družinske vezi – 9.30 Štajerski običaji – 10.15 Evropski turizem – 10.30 Vso srečo, zemlja!, film – 12.30 Halo, Avstrija – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Trije sveti pustni dnevi – 13.35 Kdor se smeje nazadnje, se smeje najslajše, komedija – 15.00 Mrzlo hrepenenje – 15.30 Otroški spored – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 X-Large – 18.00 Čas v sliki – 18.05 Magazin Alpe-Donava-Jadran – 18.30 Ljubljenec Kreuzberg – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Kor reče A – 22.00 Zlata dekleta – 22.25 Branigan, jekleni mož, kriminalka – 0.10 Čas v sliki – 0.15 Royal Flash, film – 1.50 Spored po željah v pustni noči.

TV MADŽARSKA

6.10 Dobro jutro, Madžarska, vmes Vaška TV z vaškim doktorjem – 8.20 Evangeličanski verski program – 8.30 Za otroke in ne le zanje – 12.00 TV-magister, izobraževalni program – 13.30 Wurlitzer – 14.05 Lovejoy, angleška kriminalka – 15.00 Pokrajine, mesta, ljudje; Velika suša – 15.30 Past za starše, Disneyjev film – 17.50 Medamis, vzhodnoevropski rock na ameriškem radiu – 18.15 Barometer, politični šov – 19.10 Kolo sreče, kviz – 19.40 Večerna pravljica – 20.00 Dnevnik, telešport – 20.35 Kumara, politična sobota – 21.00 Filmska fantastika: Vesoljski lovec, ameriški film – 22.35 Zvezdniki, Béla Ernyei – 23.30 Inšpektor Maulin, francoski film

RTL

6.00 Različne nadaljevanke – 7.10 Družina za šest milijonov dolarjev – 10.00 Umetnost in sporočilo – 11.00 Nazaj v preteklost – 12.00 Tropska vročina – 13.00 Moj oče je vesoljec – 13.30 Disneyeva filmska parada – 15.35 Rdeča strela – 16.30 Štiri pesti za enega Haleluja, komedija – 18.45 Poročila – 19.10 Dan, kot noben drug – 20.15 Sanjska poroka – 22.00 Spieglov tv-magazin – 22.45 Prime Time – Pozna izdaja – 23.00 Playboy's Love And Sex tekst – 23.30 Ljubezenske ure – 0.00 Kanal 4 – 0.35 Moj oče je vesoljec – 1.00 Grozljivo prijetna družina – 1.30 Kdo je tukaj šef?

21 FEBRUAR NEDELJA

TV SLOVENIJA 1

8.35 Živ žav – 10.10 Silas, nemška nadaljevanka – 10.30 Televizijska konferenca – 11.30 Obzorja duha – 12.10 Pust na Dravskem polju – 12.35 Ansambel Prerod – 13.00 Poročila – 13.05 Cerknica: Izganjanje hudiča, prenos – 14.15 Sova – 16.05 Sofija in Konstanca, angl. nadaljevanka – 17.00 Dnevnik 1 – 17.10 Moja knjiga o džungli – 17.30 Dojenček na bojni ladji, angleški film – 19.15 Slovenski loto – 19.30 Dnevnik 2 – 20.05 Zrcalo tedna – 20.25 Nedeljskih 60 – 21.30 Življenje z druge plati, angl. poljudnoznanstvena serija – 22.05 Dnevnik 3 – 22.30 Športni pregled

Drugi program
8.00 Poglej in zadeni – 9.10 Šampanjski Charlie, amer. nanizanka – 9.55 Mostovi – 10.25 Vražja brata, amer. komedija (čb) – 11.50 Športna nedelja – 19.30 Dnevnik – 20.05 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije – 22.40 Sova: Družina Addams, amer. nanizanka; Načrti in želje, angl. nadaljevanka; Bouvard in Pecuchet, franc. nadaljevanka

HTV 1

8.30 Poročila – 8.45 Slika na sliko – 9.30 Huckleberry Finn in prijatelji – 10.00 Poročila – 10.05 Hišni ljubljenci – 10.35 Sezamova ulica – 11.30 Narodna glasba – 12.00 Poročila – 12.05 Kmetijska oddaja – 13.00 Mir in dobrota – 13.30 Palček David – 13.55 Neverjetna knjiga, ameriški film za otroke – 15.20 Poročila – 15.25 Družinski zabavnik – 16.55 To je vojska, ameriški film – 18.50 Risanka – 19.30 Dnevnik 1 – 20.05 Ludwig, serijski film – 21.00 Sedma noč – 22.35 Dnevnik 2 – 23.00 Slika na sliko – 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Čebelica Maja – 9.55 Laurel in Hardy – 10.00 Panoptikum – 10.15 Univerzum: Veliki beli norski pes, ponovitev – 11.00 Tiskovna konferenca – 12.00 Tednik – 12.30 Orientacija – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Trenutki v vedenju živali – 13.40 Louis in njegove nore policistke, komedija – 15.30 Otroški spored – 15.55 Pregled tedenskega sporeda – 16.40 Lassie – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 Beverly Hills, 90210 – 18.00 Čas v sliki – 18.05 X-Large – 18.30 Ljubljenec Kreuzberg – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Morala, komedija – 21.45 Halo, kako gre? – 22.10 Glas islama – 22.15 Čas v sliki

TV MADŽARSKA

6.40 Vaška TV – 7.25 Za otroke – 7.50 Biblijsko sporočilo – 8.05 Angleščina – 8.30 Nedeljski magazin – 11.00 Naj ..., nenavadni rekordi in rekorderji – 11.30 Pogled domov – 12.15 Glasbeni butik – 13.25 Pojoča TV – 14.00 Prelepa Varvar, pravljični film – 15.20 Podobe iz Madžarske – 15.45 Resna glasba – 16.00 Živalski svet, zmaji – 16.30 Klub knjige – 16.35 Ekumenski program – 17.00 Disney: Kapetan Balu, Šola, Gumijasti medvedki – 18.45 Kolo sreče, kviz – 19.20 Teden – 20.00 Dnevnik – 20.20 Telešport – 20.25 Nogomet – 21.05 Vaze pripovedujejo, 1. del – 21.15 Težave z bogastvom, francoski film – 22.35 Portreti iz XX. stoletja: Isaac v Ameriki

RTL

6.00 Poročila – 7.00 Dobro jutro, Nemčija – 9.00 Owen Marshal – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Cena je vroča – 11.00 Tvegano – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opoldanski magazin – 12.30 Springfieldova zgodba – 13.15 Kalifornijski klan – 14.05 Kalifornijski klic v sili – 15.00 Umor je njen konjiček – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Kdo je tukaj šef? – 17.30 Grozljivo prijetna družina – 18.00 Enajst 99 – 18.45 Poročila – 19.15 Eksplozivno – 19.45 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Columbo – 22.10 Quincy – 23.05 Deset pred deseto – 23.40 Gong šov – 0.15 Poročila – 1.20 Grozljivo prijetna družina – 1.55 Kdo je tukaj šef?

22 FEBRUAR PONEDELJEK

TV SLOVENIJA 1

10.30 Forum, Mernik – 11.00 Bajke na Slovenskem – 11.30 Nedeljskih 60 – 12.30 Ansamel Prerod – 13.00 Poročila – 13.05 Rojstvo Evrope – 14.15 Sova – 14.40 Pancho Barnes, ameriški film – 17.00 Dnevnik 1 – 17.15 Radovedni Taček – 17.30 Pet prijateljev, angl. nanizanka – 18.00 Studio Maribor – 18.50 Besede, tv-igra – 19.30 Dnevnik 2 – 20.05 Sedma steza – 20.30 Bobenček – 21.30 Mednarodna obzorja: ZDA – 22.15 Dnevnik 3 – 22.45 Gospodarska oddaja – 23.15 Brane Rončel izza odra

Drugi program
9.55 Znanje za znanje – 10.10 Pust na Dravskem polju – 10.35 Euroritem – 10.50 Športni pregled – 13.00 Poročila – 13.20 Televizijska konferenca – 14.20 Večerni gost – 15.20 Utrip, Zrcalo tedna – 17.00 Koroška, dober dan – 17.30 Obzorja duha – 18.00 3/4 ure – 18.50 Tv-avtomagazin – 19.30 Dnevnik – 20.05 Zelena ura – 21.05 Breskvin cvet ljubezni, drama – 22.00 Praški komorni balet – 22.35 Sova: Korak za korakom, amer. nanizanka; China Beach, amer. nanizanka; Hollywood se jih spominja, amer. dokument. serija

HTV 1

8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Šolski program – 12.00 Poročila – 12.05 Svet se vrti – 13.30 Monofon – 14.00 Poročila – 14.05 Slika na sliko – 14.50 Serijski film – 16.00 Poročila – 16.05 Učimo se o Hrvaški – 16.35 Huckleberry Finn in prijatelji – 17.30 Hrvaška dežela in ljudje – 18.00 Poročila – 18.05 Otok Vis – 18.35 Santa Barbara – 19.30 Dnevnik 1 – 20.05 Portret – 20.55 Odrske luči, ameriški film – 22.40 Dnevnik 2 – 23.05 Slika na sliko

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Družinske vezi – 9.30 Moda in politika – 10.30 Duhovi so ustrežljivi, komedija – 12.05 Raj za živali – 12.25 Šiling – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Sporna vprašanja – 13.35 Sinha Moca – 14.00 Big Walley – 14.45 Evropski turizem – 15.00 Otroški spored – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 Spored po željah – 18.00 Čas v sliki – 18.05 Mi – 18.30 Ljubljenec Kreuzberg – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Športna arena – 21.15 Pogledi s strani – 21.25 Hardball in Gomez – 22.50 Veseli grešnik, komedija – 0.25 Čas v sliki

TV MADŽARSKA

5.40 Dobro jutro, Madžarska, magazin – 8.05 Financial Times – 8.35 Čez dan, informativni program – 9.00 Disneyjevi filmi in risanke, pon. – 10.45 Igra – 12.00 Poročila – 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva – 16.10 Zakaj, magazin – 16.45 Igra – 17.00 Kupil bom to žensko, 160. zadnji del mehiške serije – 17.30 Koledar 1993, poljudnoznanstveni magazin – 18.10 Svet denarja – 18.20 Čez dan – 18.40 Večerna pravljica – 18.50 O veri za otroke – 19.00 Ambasadorkin mož, francoska serija – 20.00 Dnevnik, telešport – 20.35 Aktualno – 21.00 Globus, 3. del serije – 22.00 Rezerviran čas – 22.50 Od Szabófalve do San Francisca – 23.55 Dnevnik – 24.00 Dnevnik BBC-ja

RTL

Poročila – 7.00 Dobro jutro, Nemčija – 9.00 Owen Marshal – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Cena je vroča – 11.00 Tvegano – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opoldanski magazin – 12.30 Springfieldova zgodba – 13.15 Kalifornijski klan – 14.05 Kalifornijski klic v sili – 15.00 Umor je njen konjiček – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Kdo je tukaj šef? – 17.30 Grozljivo prijazna družina – 18.00 Enajst 99 – 18.45 Poročila – 19.15 Eksplozivno – 19.45 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Samo prek tvoje ljubezni, komedija – 22.15 Eksplozivno – 23.15 Gottschalkov šov – 0.00 Zakon in red – 1.05 Grozljivo prijetna družina

23 FEBRUAR TOREK

TV SLOVENIJA 1

9.55 3/4 ure – 10.40 Slovenski magazin – 11.10 Potovanje po človeškem telesu – 12.00 Zelena ura – 13.00 Poročila – 13.05 Mednarodna obzorja – 14.50 Sova – 17.00 Dnevnik 1 – 17.15 Otroški program – 18.00 Studio Koper – 18.50 Besede, tv-igra – 19.15 Risanka – 19.30 Dnevnik 2 – 20.05 Žarišče – 20.40 Glasba, show in cirkus – 21.30 Televizni slogi, angl. serija – 22.15 Dnevnik 3 – 22.40 Poslovna borza – 22.55 Omizje

Drugi program
7.55 Tv-avtomagazin – 8.25 Breskvin cvet ljubezni, drama – 9.20 Bobenček – 10.20 Šport – 11.30 Sedma steza – 15.25 Sobotna noč, ponovitev – 16.35 Šport – 18.00 Sprehodi po stari Ljubljani – 18.50 Prisluhnimo tišini – 19.30 Dnevnik – 20.05 Marie Curie, franc. nadaljevanka – 20.50 Osmi dan – 22.00 Svet poroča – 22.35 Sova: V avtobusu, amer. nanizanka; China Beach, amer. nanizanka; Karabinjeri, francoski film

HTV 1

8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Šolski program – 11.30 Majhen svet – 12.00 Poročila – 12.05 Svet se vrti – 13.30 Monofon – 14.00 Poročila – 14.05 Slika na sliko – 14.50 Borba Lucinde Smith – 16.00 Poročila – 16.35 Malavizija – 17.30 Hrvaška dežela in ljudje – 18.00 Poročila – 18.05 UNICEF – 18.35 Santa Barbara – 19.30 Dnevnik 1 – 20.05 Misionarji, britanska serija – 21.00 V ospredju – 22.35 Dnevnik 2 – Slika na sliko – 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Družinske vezi – 9.30 Klub za starejše – 10.15 Panoptikum – 10.30 Lopov proti lopovu, komedija – 12.15 Čudoviti svet meteoritov – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Mi – 13.35 Sinha Moca – 14.00 Big Valley – 14.50 Jurišni mojstri – 15.00 Otroški spored – 17.00 Mini Čas v sliki – 17.10 Spored po željah – 18.00 Čas v sliki – 18.05 Mi – 18.30 Ljubljenec Kreuzberg – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.20 Beljaški pustni karneval – 22.30 Pogledi s strani – 22.40 Avanti, avanti (Naprej, naprej), komedija – 1.00 Noč v Moulin Rouge – 2.05 Tisoč mojstrovin.

TV MADŽARSKA

5.40 Dobro jutro, Madžarska, magazin – 8.10 Alternativna medicina – 8.35 Čez dan, informativni program – 9.00 Peklenski raj, brazilska serija – 10.00 Samovoljno sojenje, koprodukcijski film – 11.30 Igra – 12.00 Poročila – 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva – 16.10 Ameriške kronike, serija Marka Frosta – 16.45 Igra – 17.00 Helena, italijanska serija – 17.40 Imanolog János Gergely, portret – 18.10 Svet denarja – 18.20 Čez dan – 18.40 Večerna pravljica – 19.05 Kolo sreče, kviz – 19.35 Katoliška kronika – 20.00 Dnevnik, telešport – 20.40 Govorica srca, 4. del angleške serije – 21.35 Aktualno – 22.05 Car športa – 23.45 Dnevnik – 23.50 Dnevnik BBC-ja

RTL

6.00 Poročila – 7.00 Dobro jutro, Nemčija – 9.00 Owen Marshal – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Cena je vroča – 11.00 Tvegano – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opoldanski magazin – 12.30 Springfieldova zgodba – 13.15 Kalifornijski klan – 14.05 Kalifornijski klic v sili – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Kdo je tukaj šef? – 17.30 Grozljivo prijetna družina – 18.00 Enajst 99 – 18.45 Poročila – 19.15 Eksplozivno – 19.45 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Ob 16.50 iz Paddingtona, kriminalka – 22.00 Sternov tv-magazin – 23.15 Gottschalkov šov – 0.00 Aljaska – 1.00 Grozljivo prijetna družina.

24 FEBRUAR SREDA

TV SLOVENIJA 1

10.20 Sprehodi po stari Ljubljani – 11.15 Marie Curie, franc. nadaljevanka – 12.00 Osmi dan – 13.00 Poročila – 13.15 Življenje z druge plati, angl. poljudnoznanstvena serija – 14.20 Sova – 17.00 Dnevnik 1 – 17.15 Klub Klobuk – 18.50 Besede, tv-igra – 19.30 Dnevnik 2 – 20.05 Žarišče – 20.30 Film tedna: Skladišče, novozelandski film – 22.15 Dnevnik 3 – 22.45 Opus

Drugi program
8.30 Iz življenja za življenje – 9.00 Mednarodno leto glasbe – 10.20 Glasba, show in cirkus – 13.00 Poročila – 16.00 Omizje – 18.00 Beverly Hills, amer. nanizanka – 18.50 Turizem – 19.05 Umetnostni vodnik – 19.30 Dnevnik – 20.00 Športna sreda – 22.35 Sova: Buntz z Beverly Hillsa, amer. nanizanka; China Beach, amer. nanizanka

HTV 1

8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Šolski program – 11.30 Marijana, risana serija – 12.00 Poročila – 12.05 Svet se vrti – 13.30 Monofon – 14.00 Poročila – 14.05 Slika na sliko – 14.50 Borba Lucinde Smith – 16.00 Poročila – 16.35 Malavizija – 17.30 Hrvaška dežela in ljudje – 18.00 Poročila – 18.05 Moja knjiga o džungli – 18.35 Santa Barbara – 19.30 Dnevnik 1 – 20.05 Nevesta, britanski film – 21.40 Znanstveno zborovanje – 22.35 Dnevnik 2 – 23.00 Slika na sliko – 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Družinske vezi – 9.30 Ko bogovi ljubijo – 10.15 Znanstvena oddaja – 10.30 Dobro spi, očka, film – 12.05 Reportaže iz tujine – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Mi – 13.35 Sinha Moca – 14.00 Big Valley – 14.50 Leto in dan – 15.00 Otroški spored – 17.00 Čas v sliki – 17.10 Spored po željah – 18.00 Družinske vezi – 18.30 Ljubljenec Kreuzberg – 19.30 Čas v sliki – 20.05 Šport – 20.15 Lopov in ljubi bog, komedija – 21.50 Aljaska – 22.35 Happy Valley – 0.05 Čas v sliki – 0.10 Pravkar poročena, film – 1.55 Tisoč mojstrovin.

TV MADŽARSKA

5.40 Dobro jutro, Madžarska, magazin – 8.35 Čez dan, informativni program – 9.00 Peklenski raj, brazilska serija – 10.00 Zvezdniki, pon. – 11.00 Igra – 11.15 Za družine z dojenčki – 12.00 Poročila – 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva – 16.10 Lajna, lahka glasba – 16.40 Igra – 16.55 Helena, italijanska serija – 17.30 Post scriptum – 17.55 Kulturni referent – 18.15 Svet denarja – 18.25 Čez dan – 18.45 Večerna pravljica – 19.00 Mesečina, ameriška kriminalna serija – 20.00 Dnevnik, telešport – 20.40 Globus, 4. del serije – 21.40 Aktualno – 22.05 Kronika, 2. madžarska armada na Donu, dokumentarna serija – 23.05 Mala večerna glasba – 23.55 Dnevnik BBC-ja

RTL

6.00 Poročila – 7.00 Dobro jutro, Nemčija – 9.00 Owen Marshal – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Cena je vroča – 11.00 Tvegano – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opoldanski magazin – 12.30 Springfieldova zgodba – 13.15 Kalifornijski klan – 14.05 Kalifornijski klic v sili – 15.00 Umor je njen konjiček – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Kdo je tukaj šef? – 17.30 Grozljivo prijetna družina – 18.00 Enajst 99 – 18.45 Poročila – 19.15 Eksplozivno – 19.45 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Video kot očividec – 21.15 Klic v sili – 22.15 Star report: Dirk Bach šov – 23.15 Gottschalkov šov – 0.00 Zakon v Los Angelesu – 1.05 Grozljivo prijetna družina.

25 FEBRUAR ČETRTEK

TV SLOVENIJA 1

10.40 Zgodbe iz školjke – 11.25 Skladišče, novozelandski film – 13.00 Poročila – 14.10 Sova – 15.10 Insekti, ameriški film – 17.00 Dnevnik 1 – 17.15 Živ žav – 18.00 Studio Maribor – 18.50 Besede, tv-igra – 19.30 Dnevnik 2 – 20.05 Žarišče – 20.40 Ljubezenska preizkušnja, nemška nadaljevanka – 21.30 Tednik – 22.15 Dnevnik 3 – 22.45 Poslovna borza

Drugi program
10.55 Turizem – 11.20 Šport – 13.00 Poročila – 12.50 Šport – 14.50 TV ZOO predstavlja skupino U2 – 16.20 Opus – 17.20 Svet poroča – 17.55 Videošpon – 18.45 Že veste... – 19.30 Dnevnik – 20.05 Povečava: Berlinski filmski festival – 22.40 Sova: Dragi John, amer. nanizanka; China Beach, amer. nanizanka

HTV 1

8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Šolski program – 12.00 Poročila – 12.05 Svet se vrti – 13.30 Monofon – 14.00 Poročila – 14.05 Slika na sliko – 14.50 Borba Lucinde Smith – 16.00 Poročila – 16.35 Malavizija – 17.30 Hrvaška dežela in ljudje – 18.00 Poročila – 18.05 Iz sveta znanosti – 18.35 Santa Barbara – 19.30 Dnevnik 1 – 20.05 Poslovni klub – 20.50 Me je kdo iskal? – 21.35 Ekran brez okvirja – 22.35 Dnevnik 2 – 23.00 Slika na sliko – 23.50 Poročila

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki – 9.05 Družinske vezi – 9.30 Dežela in ljudje – 10.00 Avstrija v sliki – 10.30 Blazna teta, film – 12.15 Čudoviti svet meteoritov – 13.00 Čas v sliki – 13.35 Sinha Moca – 14.00 Big Valley – 15.00 Otroški spored – 17.00 Čas v sliki – 17.10 Spored po željah – 18.00 Čas v sliki – 18.05 Mi – 18.30 Napoleon in Jozefina: Ljubezenska zgodba, film – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Donavska princesa – 21.15 Pogodba za 4,5 bilijona dolarjev, vohunski film – 23.05 Čas v sliki – 23.10 Noč v mehiški Iguani, melodrama – 1.05 Mike Hammer – 1.55 Tisoč mojstrovin.

TV MADŽARSKA

5.40 Dobro jutro, Madžarska, magazin – 8.05 Financial Times za Vzhodno Evropo – 8.35 Čez dan, informativni program – 9.00 Peklenski raj, brazilska serija – 10.00 Karl Münchinger, portret – 11.00 Igra – 11.15 Nov Reflektor, magazin – 12.00 Poročila – 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva – 16.10 Telešport – 16.55 Helena, italijanska serija – 17.30 Magazin za menedžerje – 17.40 Mesečni saldo – 18.10 Svet denarja – 18.20 Čez dan – 18.40 Večerna pravljica – 19.00 Za boljši jezik – 19.10 Gledališki dnevnik – 20.00 Dnevnik, telešport – 20.40 Zasebni detektiv, kriminalka – 21.45 Apropo, András Képes – 22.50 Aktualno – 23.15 Pokal Madžarske v nogometu, reportaže – 23.35 Dnevnik – 23.40 Dnevnik BBC-ja

RTL

6.00 Poročila – 7.00 Dobro jutro, Nemčija – 9.00 Owen Marshal – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Cena je vroča – 11.00 Tvegano – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opoldanski magazin – 12.30 Springfieldova zgodba – 13.15 Kalifornijski klan – 14.05 Kalifornijski klic v sili – 15.00 Umor je njen konjiček – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Kdo je tukaj šef? – 17.30 Grozljivo prijetna družina – 18.00 Enajst 99 – 18.45 Poročila – 19.15 Pustna oddaja – 19.45 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Na življenje in smrt – 21.15 Mala morska deklica – 22.15 Kako, prosim? – 23.15 Gottschalkov šov – 0.00 Danki v ušesnih hlačah, erotični film – 1.45 Piščanci prihajajo, komedija.

RADIO MV – MURSKI VAL – UKV 94,6 MHz (dopoldne tudi SV 648 kHz)

PETEK – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Mariborsko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 9.15 Borzni utrip – 9.30 NSTSNMV – 10.00 Poročila – 10.30 Kabaret – 11.15 Od petka do petka – 12.00 Poročilo BBC – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Prireditve ob koncu tedna – 17.30 Alternativno – 18.00 MV-dur – 18.30 Poročila BBC – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

SOBOTA – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.40 Tržnica – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 9.30 Mali oglasi – 9.15 Predstavljamo vam – 10.00 Poročila – 10.30 Potepajte se z nami – 11.00 Sobotni gost – 12.00 Poročila BBC – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.10 Angleščina – 17.30 Mali oglasi – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

NEDELJA – 8.00 Začenjamo nov dan... – 8.10 Panonski odmevi – 8.30 Horoskop – 8.45 To bi moral biti kabaret – 9.10 Misel in čas – 9.30 Srečanje na Murskem valu – 10.30 Nedeljska kuhinja – 12.00 Poročila – 12.15 Nedeljsko postno premišljevanje – 12.30 Minute za kmetovalce – 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

PONEDELJEK – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Porabsko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 9.15 Evropa v enem tednu – 10.00 Poročila – 10.30 Šport – 11.15 Zgodilo se je – 12.00 Poročila BBC – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Bilo je nekoč – 17.30 Šport – 18.00 S kranščakom, cekron, pa z marelof – lestvica narodnozabavne glasbe – 18.30 Poročila BBC – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

TOREK – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Ljubljansko zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Kostgost dneva – 9.15 Glasbene novosti – 10.00 Poročila BBC – 10.30 Kratki stik – 11.15 Mali oglasi – 12.00 Poročila BBC – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Tema popoldneva – 17.30 Srebrne niti – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročila BBC – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

SREDA – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.45 Zagrebško zvočno pismo – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Mali oglasi – 9.15 Iščemo za vas – 10.00 Poročila – 10.15 NSTSNMV – 11.15 Borzni utrip – 12.00 Poročila BBC – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Poslušamo vas – 17.30 Mali oglasi – 18.00 Na narodni farmi – 18.30 Poročila BBC – 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

ČETRTEK – 5.40 Prebujajte se z nami – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini – 7.35 Svetuje kmetijski strokovnjak – 8.00 Poročila – 8.10 Dopoldne na MV – 8.30 Kostgost dneva – 9.15 Sedem veličastnih – 10.00 Poročila – 10.30 Pika na i – 11.15 Mali oglasi – 12.00 Poročila BBC – 12.30 Zakaj se ukvarjamo z umetnostjo – 13.00 Danes do trinajstih – 13.30 Popoldne na MV – 14.00 Aktualno – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Tema popoldneva – 17.30 To sem jaz – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 18.30 Poročilo BBC

MV
MMR
VENERA

Vestnik

AMOS – SLOVENSKA ŽENITNA AGENCIJA
od 18. do 80. let.

Velika ponudba – uspeh zajamčen. Tel.: 065 23 632, 23 440, 25 156, ob delavnikih do 18. ure.

KLJUČAVNIČARSKA DELA NA DOMU
FRANC KUHAR, Mojstrska 1
MURSKA SOBOTA, tel.: 32987

- popravilo in servisiranje koles
- varjenje in montaža ograj, nosilcev za stopnice
- izdelava raznih pregrad
- brušenje škarij, nožev za kosilnice
- montaža in zamenjava cilindričnih vložkov, kljuk, ščitnikov za kljuke, zamenjava celotnih mehanizmov za zapiranje vrat
- izdelava enostavnih elementov za zapiranje vrat, ipd.

MEŠANO PODJETJE zaposli več prodajalcev na terenu.

Artikli in zaslužek vrhunski.

Tel.: 062 776 145 772 618, 774 719, 691 632.

KURIVO-PREVOZ Bojan Jakšič Gor. Bistrica 51
P R E M O G
Hitra dobava in zelo ugodne cene:

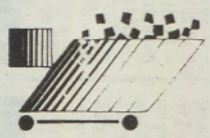

– velenjski lignit, kosi:	6.450,00
– velenjski lignit, kocke:	5.800,00
– trbovlje, kosi:	10.100,00
– trbovlje, kocke:	10.050,00

Možnost plačila na obroke.
Pridite ali pokličite po tel.št.: 70 106.

POPRAVEK!

Pri ZAHVALI za pokojnim **Jožetom Francem iz Črenšovec** je v tiskarni prišlo do neljube napake. Pravilno besedilo se glasi:

Za njim žalujejo: hčerka Anica z možem Ignacem, hčerka Marija z možem Jörgenom, vnuki Jasna, Zlatko, Veronika, Andreas z ženo Marion, Branko z Bärbaro in pravnukinja Nina

Vsem žalujočim se za napako opravičujemo!

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila naša draga mama in stara mama

Marija Sampl

roj. Šajt
iz Dol. Slaveč 116

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom ter dobrim sosedom, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje ter za sv. maše. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoči vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustila draga mama, stara mama in sestra

Ana Makovec

iz Dolnjih Slaveč

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, ki so nam takoj priskočili na pomoč, in vsem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje ter za svete maše in nam izrekli sožalje. Hvala g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

V komaj 43. letu starosti nas je po kratki in težki bolezni zapustila draga žena, mama, sestra in snaha

Dragica Koltaj

iz Sebeborec

Ob boleči in prerani izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste drago pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala za vence in cvetje. Iskrena hvala g. duhovniku Aleksandru Balažicu za poslovilne besede ter pevcem žalostink iz Ratkovec. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoči: mož Evgen, sinova Mario in Kristjan, sestra Ljuba, tašča Marija ter drugo sorodstvo

---

Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
tvoje srce več ne bije,
bolečine več ne trpiš.
Nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in brata

Franca Žižka

iz Ižakovec

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali za vence, šopke in svete maše. Hvala g. župniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za ganljive besede slovesa. Vsem še enkrat – iskrena hvala.

Žalujoči vsi, ki smo ga imeli radi

Bil si SONCE, ki je grelo prijetno toplo,
bil si LUČ, ki je kazala pot.
Hvala, oče, za vse, za vedno ostajaš NAŠ.

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, pradedek in brat

Janez Čarni

iz Vučje Gomile

Z globoko hvaležnostjo se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. duhovniku za besede tolažbe in pevcem za petje, članom GD Vučje Gomile in Bogojine, govornikoma za besede slovesa, kolektivu OŠ Bogojina in učencem 6.b–razreda ter kolektivu Mure iz Murske Sobote, pa tudi sosedom in rodbini za vsestransko pomoč.

Vučja Gomila, M. Toplice, Tišina, 11. 2. 1993

Žalujoči vsi njegovi najdražji

ZAHVALA

V 62. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče in dedek

Jože Gyergyek

iz Kroga

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje in nam izrekli sožalje. Najlepša hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter Joži za poslovilne besede. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, posebna hvala Dejanu za odigrano Tišino.

Žalujoči: žena, sin Jože z ženo, sin Franc z ženo, hčerka Brigita, vnuki Sašo, Melita in Timi

---

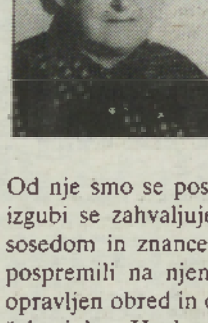

V 82. letu starosti nas je zapustila naša ljuba mama, babica in prababica

Karolina Gomboc

roj. Barabaš
iz Markovec 99

Od nje smo se poslovili 14. februarja 1993. Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala duhovniku za opravljen obred in obema pevskima zboroma za odpete žalostinke. Hvala vsem za darovane vence, cvetje in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste z dobro mislijo počastili njen spomin.

Za njo žalujejo: hčerka Gizela in sin Aleksander, zet Drago in snaha Marija, vnukinja Majda z možem Ivom, pravnuka Aljoša in Janez ter drugo sorodstvo

---

ZAHVALA

V 39. letu nas je zapustila ljuba žena, mama, hčerka, sestra in snaha

Slavica Žohar

roj. Bunderla
iz Šalamenec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, gospodoma župnikoma za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici za poslovilne besede. Hvala vsem za darovano cvetje, vence in v dobrodelne namene ter vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam izrekli besede sožalja. Iskrena hvala vsem, ki ste jo med boleznijo obiskovali, bodrili in ji vlivali upanje v življenje. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Šalamenci, Dolič, Trdkova, M. Sobota, München, 6. februarja 1993

Žalujoči vsi njeni

V 39. letu starosti nas je zapustil dragi sin

Stanko Küplen

iz Adrijanec 6

Ob boleči in prerani izgubi se zahvaljujem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem, družini Borisa Červeka iz Sobote, ki mu je bila prva ob strani med boleznijo, g. župniku Camplinu in pevcem za obred, govorniku g. Ružiču, zdravnikom ter osebju bolnišnice v Rakičanu in Mariboru, sodelavcem Potrošnika – veletrgovina Železnina, članom AS– kluba, darovalcem vencev, šopkov in za sv. maše, gasilcem, pogrebcem in množici, ki ga je pospremila do preranega groba.
Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Oče Jurij

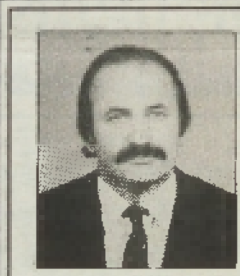

Pred dvema letoma ta čas
zrla sva v tvoj obraz,
a zdaj več te ni,
tvoj oči mirno spi,
nama pa solzijo se oči.

IN MEMORIAM

Ivanu Zadravcu

iz Murske Sobote, 22. 2. 1991–22. 2. 1993

Ostali so le lepi spomini, dela tvojih pridnih rok in nama velika bolečina... Hvala vam vsem, ki vsaj v mislih pohitite k njemu v črni grob.

Tvoja žena Albina in sin Boštjan

VESTNIK

Izdaja podjetje za informiranje Murska Sobota
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander
Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balažic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Maučec, Štefan Smej, Štefan Sobočan (novinarji), Ksenija Šömen (tehnična urednica), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Slovenska 41. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 33-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za I. trimesečje 1993 je 900.00 SIT, celoletna naročnina 3.800 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.
Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri Abanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512.
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

VENERA

agencija za trženje
Vodja agencije: Renata Bakan – Ficko
Propagandisti: Nataša Praprotnik, Franček Štefanec, Robert Perš
Oblikovalec: Endre Göntér
Dejavnost: **svetovanje, stiki z javnostjo in publiciteta** (izdelava vseh vrst informacij za javne medije, tiskovne konference, pokroviteljstva, protokol), **oglaševanje v medijih** (oglasi v tiskanih medijih, radijski in televizijski spoti in telopi, plakati, lepaki, letaki), **publikacije** (izdelava vseh vrst prospektov, oblikovanje, lektoriranje in prevajanje), **grafično oblikovanje** (oblikovanje celostnih podob in posameznih komunikacijskih sporočil), **fotografiranje, organiziranje prireditev**

Naslov agencije: Slovenska 41, M. Sobota
Telefoni: 21 383, 21 064, 22 403
Telefaks: 22 419

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA

V 55. letu starosti nas je po hudi in težki bolezni za vedno zapustila naša draga žena, mama, tašča in hčerka

Vera Vrečič

iz Sodišinec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali in jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Hvala vsem, ki ste darovali vence, šopke, za sv. maše in druge namene ter nam izrekli sožalje. Hvala g. župniku za opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala tudi osebju ginekološkega oddelka bolnice v Rakičanu. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoči mož Jože, sin Bojan z ženo ter mama

OSMRTNICA

za pokojnim

Jožetom Casarjem

iz Lipovec

Spomini so kakor zvezde,
a zvezde so večne.
Kdor živi v srcih svojih dragih,
nikoli ne umre!

Ob boleči, tragični in nepričakovani izgubi našega dragega sina, vnuka, brata, bratranca ter sodelavca se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, dobrim sosedom in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih veliko pomagali, darovali vence in cvetje, za svete maše ter izrekli ustno in pisno sožalje. Hvala gospodu župniku Hozjanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku in sošolki za ganljive besede slovesa, prav tako hvala sindikalni predstavnici iz tovarne Mura. Posebna hvala sodelavcem iz tovarne Mura – ženska oblačila in njegovi 310. brigadi, hvala podjetju Saubermacher-Komunala, vsem gasilskim društvom, mnogoštevilnim pogrebcem ter sovaščanu Stanku Peterku za odigrano Tišino.

Žalujoči: mama, oče, brat Janez, stari oče in vsi, ki so ga imeli radi

Nekje v tebi je bila bol,
a zamahnil si z roko,
češ zmogel bom, močnejši sem,
a vendar ni bilo tako.

ZAHVALA

Po daljši bolezni nas je v 69. letu starosti za vedno zapustil naš dobri mož, oče, stari oče in brat

Franc Gomboc

upok. mesar, iz Sebeborec

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem gasilcem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in šopke, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. Balažicu, pevcem žalostink ter g. Malisu in g. Kovaču za poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala tudi osebju ginekološkega oddelka v Rakičanu in zdravstvenemu osebju doma oskrbovancev v Rakičanu. Vsem še enkrat – prisrčna hvala!

Sebeborci, 5. 2. 1993

Žalujoči: žena Marija, sinova Franc in Geza z ženo, hčerka Ilonka z možem, vnuki Melita, Mira, Mateja, Zlatko, Tanja, Valerija, Roman in Romana, oče, sestre Gizela in Aranka z družino, Etelka ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je po večletni in težki bolezni zapustil naš dragi mož in ujec

Aleksander Bedič

iz Dolenec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, botrom, prijateljem, znancem od blizu in daleč, ki so nam kakorkoli pomagali in ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Hvala vsem, ki ste darovali vence, šopke, za sv. maše in druge namene ter nam izrekli pisna ali usna sožalja. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala vsem zdravstvenim osebam, dr. Kiršnerju in patronažnima sestrama v Gornjih Petrovcih. Hvala vsemu osebju intenzivnega pljučnega oddelka v Rakičanu in zdravstvenemu osebju doma oskrbovancev v Rakičanu. Vsem še enkrat – prisrčna hvala!

Žalujoči vsi, ki so ga imeli radi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

Jožeta Rituperja

iz Polane

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje in darovali cvetje.

Žalujoči vsi njegovi

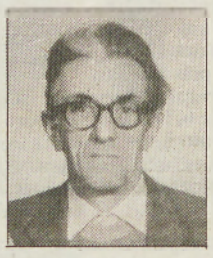

Boleč in žalosten je spomin na 18. februar, ko minevajo 4 leta žalosti, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož in oče

Viljem Šimon

iz G. Petrovec

Žalostni in potrti obiskujemo tvoj grob. Hvaležni smo za vse, kar nam je dalo tvoje dobro srce. Prisrčna hvala vsem, ki obiskujete njegov grob, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoča žena in sin

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustil dragi oče, stari oče in pradedek

Aleksander Lanjšček

iz Andrejec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam pomagali v najtežjih trenutkih in darovali cvetje ter izrekli sožalje. Hvala g. duhovniku, pevcem žalostink in gasilcem.

Žalujoči: hčerki Zlata in Marija z družinama

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

Jolanka Luthar

roj. Škalič, iz Sebeborec 61

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki so darovali vence, cvetje ali v dobrodelne namene. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem žalostink, kolektivu Veletrgovine Potrošnik in g. Banfiju za pogrebne storitve. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoči vsi njeni

Dom je prazen, dom je tih,
tebe, draga žena, mama, ni,
da bi skupaj še bili.

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni naju je 6. februarja v 76. letu starosti zapustila draga žena, mama, sestra in sorodnica

Jolanka Štivan

roj. Janža, iz Šalamenec

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se tudi vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za darovano cvetje in izrečeno sožalje ter vsem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala tudi g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici Marti Sever, zdravniškemu in strežnemu osebju kirurškega oddelka bolnice v Rakičanu ter dr. Kousu za lajšanje bolečin med njeno boleznijo. Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Šalamenci, 7. februarja 1993

Žalujoči: mož Štefan, sin Feri, brata Feri in Ludvik ter drugo sorodstvo

Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.

ZAHVALA

V 69. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast in brat

Karel Časar

iz Čepinec

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali prelepo cvetje in za svete maše. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala družinam Gašpar, Barber, Korpič ter pevcem za odpete žalostinke in kolektivu Jeklotehne Murska Sobota.

Žalujoči: žena Ana, hčerka Greta s Klavdijo, sin Karel, hčerka Nežka z družino, sin Janez z družino, brat in sestra z družinama ter drugo sorodstvo

Skrb, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje,
nam ostaja zdaj praznina
in velika bolečina.

V 83. letu starosti nas je nenadoma zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

Janez Marič

s Tišine

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, ki so mu pomagali v zadnjih trenutkih življenja. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sv. maše in izrečeno sožalje, sodelavcem Mure – moška oblačila, ženski plašči in NK Tišina. Hvala g. kaplanu za obred in pevcem ter govorniku Bratkoviču za globoko ganljive besede slovesa.

Žalujoči vsi, ki smo ga imeli radi

Nekje v tebi je bila bol,
a zamahnila si z roko,
češ zmogla bom, močnejša sem,
vendar ni bilo tako,
onemela so tvoja usta,
zastal je tvoj korak,
ustavilo se je tvoje plemenito srce,
v našem praznem domu
ostale so sledi
tvojih pridnih rok,
katere cenil bo še pozni rod.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 58. letu starosti za vedno zapustila naša draga žena, mama in sestra

Marija Čuček

roj. Rožman

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni mnogo prerani zadnji poti, darovali vence, cvetje in za svete maše. Hvala vsem, ki ste jo obiskovali in jo bodrili med njeno boleznijo. Posebna hvala medicinskemu osebju pljučnega oddelka bolnišnice v Rakičanu, dr. Kosu iz zdravilišča Radenska, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za ganljive besede slovesa. Hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali, kajti bolečino nam lajša spoznanje, da v tej žalosti nismo ostali sami.

Z bolečino v srcu vsi njeni

»Nočem biti direktor banke, katere upniki imajo za svojo himno znano prekmursko pesem Daj mi kurva pejzneze nazaj, ka jes iden v drujgi kupleraj. Raje grem v vladni kupleraj.«

Tako je izjavil predsednik soboške vlade Ivan Obal, ki ga direktor soboške Ljubljanske banke Hajdinjak pred upokojitvijo ni hotel ustoličiti za svojega namestnika. Obal mu ni obljubil ustrezne apanaže, zato bo moral oditi ministrirat prleškemu zveznemu ministru za kmetijstvo Ostercu.

* * *

Zvedelo se je, da je nameraval Ivan Obal, če bi postal direktor soboške LB, banko preimenovati v Kleklovo hranilnico: v znak zmage črnih nad rdečimi centri finančne moči. (Štefan Špilak, velikopolanski doktor ekonomije, je že zavladal mariborski Krekovi hranilnici!) Obalovo papinsko namero so prvi zaslutili luterani, ki so zagrozili, da bodo svoj denar iz Kleklove hranilnice odnesli in ga naložili v švicarskih kalvinskih bankah. »Vatikan nas ne bo še enkrat ropal, zakaj se je potem boril Martin Luther!«

* * *

Odkar je bil soboški občinski super revizor Drago Šiftar-Čarli izvoljen v državni izbor, ga nadomešča občinski finančnik Franc Cipot. Cipot je zelo potrt, ker vedno znova spoznava, kako globoke sledi je v krajevnih uradih pustil Šiftar. Namesto obveznega uradnega pozdrava ga tajnice vedno najprej vprašajo, kdaj se bo vrnil Čarli. Ko je Cipot pred kratkim eno od njih vprašal, zakaj jim je Čarli tako zelo pri srcu, je odgovorila: »Bilo je vse tako lepo po starem, kot v prejšnjih časih. Bili smo tovariši in tovarišice...!«

* * *

Geza Džuban, Bojan Korošec in Drago Šiftar, prekmursko-prleški poslanci v državnem zboru (Prlekom ne preostane drugega, ker svojih nimajo!), bodo do odhoda Ivana Obala za kmetijskega viceministra v Ljubljano, še naprej sprejemali svoje volilno bazo na vedrini pri soboškem Spomeniku zmage. Ljubim rojakom volilcem priporočajo, da se v teh hladnih dneh za obiske pri ruskem spomeniku toplo oblečejo. Lendavski poslanec Ciril Pucko, ki ima svojo poslansko pisarno kar doma v Turnišču, je za obiskovalce že namestil omarice za žigosanje kartic. Odnesel jih je iz lendavske občinske zgradbe, kjer jih poslej, ko on ni več tamkajšnji župan, ne bodo več uporabljali.

* * *

Cene banan bodo kmalu še bolj padle. Ludvik Kovač, ki pri Vestniku vedri in oblači kmetijska obzorja ter spremlja dogajanje na svetovnih borzah, bo kmalu zakotalil na trg nekaj vagonov svojih jabolk. »Cena banan bo moje valentinovo in pustno darilo ženskemu svetu,« je izjavil.

* * *

Mirko Horvat-Sovhoznij in Albert Smodič-Orwell sta se zabarikadirala na farmi Nemščak, kjer bosta vztrajala tako dolgo, dokler je ne zapusti celoten veterinarski zbor. Pod škodljivim vplivom medijev so namreč začeli blebetati o beemve mesu, majhnih prašičjih srcih in v zadnjem času celo o zmanjšanih jajcih merjascev. K sebi sta pustila samo veterinarja Jožeta Črnka, dr. vet. med. Črnko bo z medicinsko-veterinarskim eksperimentom dokazal, da je modo povprečnega nemščakovskega merjasca dovolj debelo, da pobije odraslega moškega, če se mu zaluča v glavo. Zato so k sebi povabili tudi novinarja Smeja.

BESEDA NI KONJ

Radgonski mehurčki

Res ne vem, kaj vidijo nekateri v tej Avstriji; je kupovanje v avstrijskih trgovinah zaradi imidža? Poglejte, imamo toliko denarja, da lahko kupimo šilinge in se peljemo nakupovat v Avstrijo (zato ni čudno, da so med stalnimi kupci tudi predsedniki, direktorji in menedžerji – tudi trgovskih organizacij). Ali pa se ljudem preprosto zdi, da je že bolje kupovati iz druge roke v Avstriji kot iz pete pri nas. Zaradi številnih posrednikov je namreč pri nas isti izdelek precej dražji. Ali imajo v resnici toliko dela z njim, ali pa gre bolj za lastno iznajdbo hitrega zaslužka... ne vem. Vem le, da hočejo trgovce na vse načine nadzorovati, vendar so že tako izurjeni, da vedno in povsod najdejo kakšne luknje. Zdaj bi na primer morali pisati na izdelke tudi prometne davke, da bi vsi kupci videli, koliko gre od cene državi in koliko v žep trgovcem. Mislite, da imajo to vsi napisano? Kje pa! Če pa že imajo, pa je to tako napisano, da niti sami ne vedo, kaj pomeni.

Včasih se mi zdi, da so nekateri prazniki zaradi trgovcev, da lahko kaj zaslužijo. Na primer miklavževo, božič, novo leto, valentinovo, pust, osmi marec, materinski dan... Ali sploh kdo ve, zakaj praznujemo katerega od teg praznikov? Dvomim, da tista mlada deklica, ki je začela hoditi v srednjo šolo in je mamo prosila za par tisočakov, ve, zakaj je valentinovo. Slišala je pač, da mora kupiti svojim simpatijam darilo, pa je kupila tisto, kar so prodajali v trgovini. Zakaj ji ni mama povedala, da bi morala sama nabrati rože ali pa izvesti prtiček in ga podariti simpatiji? Seveda pa si trgovci veselo manejo roke, saj so zavili dovolj draga darila, da se jim je splačalo malo vložiti v reklamo in trobiti na uho: dan zaljubljencev, valentinovo, ko se ptički ženijo...

Jaz nisem dobil rože, niti je nisem pričakoval. Moji stari sem v nedeljo skuhal kavo! Mislim pa, da bo polovica »trgovskih problemov« v Gornji Radgoni rešenih takrat, ko bomo dobili tržnico. Tako dolgo jo že delajo, da bo to verjetno res nekaj posebnega. Sanitarije so že naredili. No, pa razsvetljavo, asfaltirane poti in bifejček z razrezanim sodom pred hiško... tržnice s stojnicami pa še vedno nimamo. Jaz mislim, da ima tu posredi prste tista samopostrežnica – polovico strank je izgubila z novo trgovino na Tratah, drugo polovico pa bi izgubila z novo tržnico. Ali pa ne – če bodo na tej tržnici prodajali le zelenjavo in sadje Povrtnine Maribor in drugih posredniških firm, ne bo nič drugače. Naj dajo prostor kmeticam, da bodo lahko prodajale kislo smetano, skuto, kruh, jabolka, kislo zelje ... potem bo to res prava tržnica.

No ja, če ne bo šlo drugače, bomo pač morali kupovati v Avstriji – ceneje bi bilo že v Mariboru ali Ljubljani. Zakaj ne more biti tudi Gornja Radgona mesto dobrega nakupa? Ker hočejo vsi zaslužiti na hitro. In vse, kar je »na blitz«, ne obstaja dolgo.

»Radgončan«

KOVAČ d.o.o.

Moravske Toplice
Dolga ul. 103

tel.: 069/48/428
fax.: 069/48/699

Ugoden nakup tujih in domačih oljnih gorilnikov:

– ABIG
– RIELLO
– LIBELA

IN VSO DODATNO OPREMO ZA KOTLOVNICO.

Možnost plačila na 3 ali 6 obrokov.

Vse, kar potrebujete za centralno kurjavo, lahko kupite pri nas po zelo ugodnih cenah.

Nissan sunny je resničnost

Ste že poslali dopisnico s kuponom, ki vsak teden prinaša nagrado, vredno nekaj deset tisočakov? Če doslej še niste sodelovali v naši nagradni igri Nissan sunny je resničnost, predlagamo, da se vključite zdaj, kajti na voljo imamo še nekaj lepih tedenskih nagrad, premija (limuzina nissan sunny) pa seveda še naprej čaka. Morda jo boste na javnem žrebanju, ki bo predvidoma v marcu, dobili ravno vi! Predlagamo, da pošljete kupone, izrezane iz časopisa, z zaokroženim odgovorom na zastavljeno vprašanje. Pri tedenskem žrebanju, ki je ob torkih, imajo enako možnost vsi bralci Vestnika, torej tisti, ki ga kupujejo sproti v trgovinah oziroma kioskih, v sklepnem žrebanju za avto pa bomo upoštevali le dopisnice oziroma kupone, ki jih bodo poslali redni naročniki. Da ne bi prišlo do nesporazuma, predlagamo, da napišete na dopisnico enak naslov kot je na nalepki vašega Vestnika. Veselilo nas bo, če bodo občasni bralci postali naši redni naročniki. V ta namen je treba izpolniti naročilnico in poslati na upravo Vestnika.

Velika

Vestnikova nagradna igra

NAROČILNICA

Podpisani ______________________

kraj ______________ ulica ______________

poštna številka ________ pošta ______________

naročam VESTNIK.
Naročnino bom poravnal po prejemu položnice.

PODPIS

Vestnik, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota

V torek smo izžrebali kupon številka 8. Pravilno ste odgovorili vsi, ki ste zaokrožili katerekoli tri odgovore od petih, ki smo vam jih ponudili v presojo. UBK UNIVERZALNA BANKA Murska Sobota, Slomškova ulica 25, namreč opravlja te-le bančne posle: Hranilne vloge na vpogled, hranilne vloge na odpovedni rok, depozitne posle, menjalniške posle, devizne depozite, daje kratkoročna in dolgoročna posojila... V žrebanju je imel tokrat srečo naš dolgoletni naročnik Alojz Kump, Kraljevci 5, 62236 Cerkvenjak. Po pošti mu bomo poslali potrdilo, na podlagi katerega bo dobil v trgovini v Murski Soboti blago v vrednosti 40.000 tolarjev. Čestitamo! Postavljamo pa spet novo vprašanje, na katerega čakamo odgovor do torka, 23. februarja 1993. Prihodnja tedenska nagrada bo spet v vrednosti 40.000 tolarjev. Kupone, prilepljene na dopisnico, pošljite na naslov: Uprava Vestnika, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota. Seveda pa lahko še pošljete tudi kupone iz prejšnjih številk, ki pa jih bomo dali v boben za glavno žrebanje. Tja odlagamo tudi vse kupone dopisnice, ki niso izžrebani v tedenskem žrebanju. Veliko sreče!

zavarovalnica triglav d. d.
območna enota M. Sobota

NISSAN **Kupon št. 9**

Koliko zavarovanj avtomobilske odgovornosti je sklenila Zavarovalnica Triglav, d.d., območna enota v Murski Soboti, v letu 1992:

A – 10.000, B – 25.000, C – 43.000?

Pravilen odgovor je samo en! Obkrožite črko pred številko, za katero menite, da je pravilna.

AVTOHIŠA MURSKA SOBOTA d. o. o.

UBK BANKA UBK UNIVERZALNA BANKA d.d.

Lendavski *pereci*

Valentinovo – dan ljubezni je mimo, to pa ne pomeni, da se ljudje poslej ne bodo več ljubili. Pismonoša (imena ne morem zapisati, ker bi ga lahko obdolžili izdaje poslovnih skrivnosti) se mi je potožil, da raznaša čedalje več pošte. Ko sem vrtal vanj, naj vsaj pove, za kakšne pošiljke gre (bal sem se namreč, da se je kdo spet spomnil kakih novih dajatev, zato morda raznaša položnice), mi je izdal, da prinaša paketke. Ponudil sem mu kozarec lendavčana, potem pa je povedal malo več: »Ljudje si naročajo čan-šlang in king-kong.« Prva reč naj bi zmanjševala apetit, vplivala na izgubo sala (več ali manj ga imamo vsi, nekateri tudi v glavi), skratka gre za to, da postaneš čez čas vitkejši. Bolj skrivnosten pa je bil o drugi zadevi. Znova sem mu nalil kupico, ki jo je seveda brž zvrnil, potem pa razkril, da king-kong omogoča ljubezen brez skrbi. »Ah, španska muha!« sem ga hotel dopolniti, pa je povzdignil glas: »Ljudje si po pošti naročajo kondome, olaj gume... Po 50 jih je v enem zavitku in so sladki kot Ivanov med. Vsaj tako je povedala Bara.«

*Moj poštar je nekje pač moral biti očividec, drugače najbrž ne bi vedel, kaj je v skrivnostnih pošiljkah. Morda pa je tudi on sam prejel tak paketek, čeprav si ga ni naročil sam, ampak mu ga je (kot mnogim drugim, ki zardevajo pred deco, ko odpirajo škatlo) naročil kdo drug. Osebno nimam nič proti tem pošiljkam, saj so tako vnesle v naš sivi vsakdan nekaj vedrine. Logično tudi sklepam, da z odhodom Valentina ljubezen ne bo izumrla. Narobe! Morda si bosta sosed in soseda poslej še bližja. Škoda je le, ker si omenjeno zadevo lahko kupijo (ali pa so prisiljeni kupiti, kajti pošiljko je »treba« dvigniti) le tisti moji Lendavčani in drugi prebivalci občine, ki imajo v žepu vsaj nekaj več kot tisoč tolarčkov. Fantje iz romskih zaselkov zmorejo komajda za cigarete in pivo, zato za preventivo v ljubezenskih odnosih res ne morejo storiti kaj več. Tako laže razumem lendavski izvršni svet, ki je »zadolžil« zdravstveni dom, da v prihodnje usmerja večjo pozornost in skrb osveščanju romske populacije. Gre za **načrtovanje družine** (in king-kong to omogoča, seveda, če se ne preluknja), zdravo prehrano (krompir je ... najboljši), higieno in drugo, ka... naj osvesti moje romske prijatelje iz Kamenščic in drugih zaselkov.*

Preveč pameten pa tudi ni dobro biti. Zadnjič sem se pohvalil, da na kulturni dan nisem šel sekat drv, ampak sem prebiral zapiske o kulturi. Mi je ma... žal, kajti lahko bi kuril ogenj, pražil meso, morda pa bi se tam tudi poglobil vase, kot so to ... rili člani makrobiotičnega društva iz Lendave, ki so se n... dolgo od tega v Črnem logu z meditacijo poklonili Zemlji. Vem pa, da bo imel kolega Marko ob tem pripombo pr... bližno take vsebine: »Sekire ... žage bi jim bilo treba da... v roke, pa naj bi z njimi meditirali!« Mislil bo na fizično del...

Delo pa se obeta tudi vodstvu ribiške družine Lendava. Zbor občinske skupščine so ugotovili: »Poleg krivolova je m... ribiči pollegalno ribarjenja, kajti ribiči neredno prijavljajo odlov rib.« Poslanci zahtevajo ukrepanje in disciplino. Škoda, saj sem tudi jaz tu in tam ... kako ribico, ne da bi jo zapisal v knjigo. Dobro vem, da administracija ni koristna, povrh ... se ti lahko maščuje, če pri... v neprave roke. No, ... s čang-šlangom in king-kongom je tudi neke vrste administriranja, saj je treba podpisati in plačati, pa še sosedje so ... (zdaj pa zagotovo bodo) p... zorni na paketke. S temi p... sleki pa seveda ne agitiram ... rih kmečkih receptov, čeprav ... najpristnejši.

NAC...

Cene rabljenih avtomobilov

Znamka avtomobila	Letnik	Prevož. km	Ce...
R 4 GTL	1987	55.000	4.200 DEM
BMW 316	1988	77.000	16.800 DEM
R 4 GTL	1990	34.000	6.700 DEM
R 9 TL D	1982	114.000	6.200 DEM
Mercedes 190 E	1983	119.000	18.500 DEM
Peugeot 309	1987	76.000	11.300 DEM
Fiat regata 100S	1987	83.000	9.000 DEM
Lada samara 1500	1990	23.000	8.200 DEM
Lada 1200	1986	44.000	4.000 DEM
Golf JX	1989	47.000	14.500 DEM
Golf D	1986	88.000	11.000 DEM
Golf JGL	1981	91.000	4.300 DEM

120 let tradicije

Pomurska banka d.d.

Vaša domača banka

Menjalniški tečaj Pomurske banke 16. februarja 1993, tečaji veljajo od 17. 02. 1993 od 00.00.
Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 16. februarja 1993 od 00.00.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	878,3133	865,00	888,00
Francija	100	1.826.7038	1.767,00	1.831,00
Nemčija	100	6.179,6474	6.160,00	6.290,00
Italija	100	6,6060	6,33	6,60
Švica	100	6.637,5593	6.480,00	6.720,00
ZDA	1	102,5512	99,20	103,80

Na sedežih poslovnih enot v M. Soboti, G. Radgoni, Lendavi in Ljutomeru

PRODAJAMO

OBVEZNICE REPUBLIKE SLOVENIJE

Obveznica Republike Slovenije je vrednostni papir, vsota je izražena v DEM, vplačljiva in izplačljiva po... v tolarjih po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan nakupa oziroma zapadlosti.
Obveznica se glasi na prinosnika.
Prednosti nakupa obveznice so:
– varna naložba
– možnost izbire zneska vpisa
– možnost uveljavitve davčne olajšave
Zahtevajte informacije v svoji enoti LB – Pomurske banke, d.d.!